

Årsberättelse

1893.

I. Stadsfullmäktige.

Af de under ifrågavarande redogörelseår af Stadsfullmäktige handlagda ärenden torde följande böra anföras:

a) Ärenden beträffande förvaltningen af stadens fasta gods.

Redan vid tiden för uppgörande af det förslag till Helsingfors hamnbana, som sedan i hufvudsak kommit till utförande, hade underhandlingar rörande mark för banan inledts med innehafvarene af de lägenheter, genom hvilka banan var afsedd att framdragas.

Afträdande af
områden, dispo-
nerade af Hel-
singfors Varfs-
bolag och enke-
fru E. K. Lenn-
gren.

Bland sådana läghetsinnehafvare voro äfven Helsingfors Varfsbolag och enkefru E. K. Lenngren. Utom att Varfsbolaget hade eganderätt till tomterna N:ris 3, 5, 7, 9 och 11 i kvarteret N:o 103 *Korpen*, hade bolaget arrenderätt såväl till det s. k. *Skeppsvarfsområdet*, innefattande lägheterna N:ris 81 och 82 enligt äldre stadsplan, för obegränsad tid eller *så länge inrättningen bedrifves*, mot en årlig afgäld till staden af 203 mark 44 penni; som till en del af *Qvarnberget*, intill år 1897, mot ett årligt arrende af 140 mark. Enkefru Lenngren åter disponerade mot en årsafgift till staden af 17 mark 44 penni samt 0,11 tunnor råg i grundränta lägheten N:o 80 *Qvarntomten*, äfven för obegränsad tid eller *så länge qvarnen underhålles*.

Under ofvannämnda förberedande underhandlingar hade ifrågasatts att till Varfsbolaget och enkefru Lenngren afstå eganderätten till de af dem disponerade, staden tillhöriga arrendelägenheter, emot att de såväl för utvidgning af Badhusgatan som för hamnbanans behof skulle afstå nödig mark samt undanskaffa å dem befintliga byggnader. Och sedan Hamnbanebyggnadsstyrelsen hos Drätselkammaren gjort framställning om vidtagande af åtgärd derhän, att den för hamnbanan er-

forderliga marken inom Varfsområdet och Qvarnberget ställdes till byggnadsstyrelsens förfogande, förordnade Drätselkammaren vid sammanträde den 15 december 1892 till syn å stället, ej mindre för träffande af definitiv uppgörelse med Varfsbolaget och enkefru Lenngren än ock för erhållande af förslag angående omreglering af nämnda lägenheter. På grund af de vid syneförrättningen träffade öfverenskommelser och dervid uppgjortt förslag, hvarmed äfven Helsingfors Varfsbolag och enkefru Lenngren förklarar sig nöjda, fattade¹⁾ Stadsfullmäktige i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Drätselkammarens i saken gjorda hemställan²⁾ följande resolutioner:

att Helsingfors Varfsbolag afträder till staden för hamnbanans behof från den 1 Juni 1893 af tomterna vid Badhusgatan och Skeppsvarfsområdet en 11,88 meter bred jordremsa längs Badhusgatan från Qvarnvägen till Varfsgatan samt förbinder sig icke blott att senast inom en månad från nyssnämnda dag hafva från platsen bortskaffat de å nämnda jordremsa befintliga byggnaderna, utan äfven att å de ställen af bolagets mark, der stödjemurar längs banan komma att uppföras, på ett område längs dessa af stödjemurens fundamentsbredd, ökad med 1 meter, eller högst 3,8 meter, samt, der banan är ledd genom skärning, å ett område af 1 meter, räknadt från doseringens öfre kant, ej uppföra byggnad eller använda dessa områden till upplagsplatser eller annat ändamål, som kan utgöra hinder för ombyggnad eller reparation af stödjemuren eller doseringen;

att återstoden af hela det nu reglering underkastade området fördelas i tre bostadstomter, å en särskildt uppgjord karta betecknade med N:ris 1, 3 och 5, samt en fabriksomt, utmärkt med N:o 7, hvilka förenas med kvarteret N:o 199;

att Helsingfors Varfsbolag af dessa tomter bekommer med full eganderätt utan lösen bostadstomterna N:ris 1 och 5 samt fabriksomt N:o 7, hvarjemte Varfsbolaget medgifves rätt att, så länge å sistnämnda fabriksomt varfsrörelse bedrifves, begagna vattnet invid tomten i enahanda utsträckning som härtills, med staden uttryckligen förbehållen rätt att, der sådant utan hinder för varfsrörelsen ske kan, verkställa utfyllningar och anlägga kajer vid stranden af berörda tomt;

att staden förbinder sig att anlägga och underhålla stängsel emel-

¹⁾ Stfs prot. den 14 febr. § 9. — ²⁾ Drks skrf. N:o 20 af den 26 jan. (Stfs tryckta handl. för 1893 N:o 6).

lan nästnämnda, bolaget tillerkända tomter N:ris 5 och 7 samt det för järnvägen afträdda området äfvensom att öfvertaga underhållet och renhållningen af den intill järnvägsområdet stötande andelen af Badhusgatan;

att enkefru Lenngren i stället för den arrendetomt, som hon innehar och hvilken hon den 1 Juni 1893 afträder, erhåller med full eganderätt utan lösen den med N:o 3 betecknade bostadstomt, mot förbindelse att inom en månad efter nämnda dag hafva undanskaffat de å den projekterade förlängningen af Qvarnvägen till tomten N:o 1 belägna, med a och b å kartan betecknade uthusbyggnaderna, äfvensom att jämväl, i den mån de å nämnda väg belägna öfriga byggnader förfalla, och senast inom den 1 Juni 1923, bortskaffa desamma;

att alldenstund den å Qvarntomten befintliga brunn vid den nya indelningens genomförande kommer att befinna sig inom fabriktomten N:y 7, Helsingfors Varfsbolag förbinder sig att medgifva egaren af bostadstomten N:o 3 fritt tillträde till och vattentag från nämnda brunn intill utgången af år 1894, inom hvilken tid staden förbinder sig att anlägga vatten- och kloakledning intill vestra gränsen af tomten N:o 3; samt

att för bostadstomterna N:ris 1 och 3 skola till efterrättelse gälla de stadganden angående byggande m. m. som den 19 Juni 1886 äro af Kejs. Senaten föreskrifna för Brunnsparkens östra villaområde, och kommer för möjliggörande häraf underdånig ansökan i ämnet att af staden till vederbörlig ort inlemnas.

Tillika beslöto Stadsfullmäktige att skriftliga aftal med Helsingfors Varfsbolag och enkefru E. K. Lenngren skulle genom Drätselkammaren afslutas i enlighet med dessa beslut samt att karta i två exemplar, upptagande sagda förslag till omreglering, skulle af Byggnadskontoret uppgöras, i och för vinnande af nådig stadfästelse å den sålunda beslutna ändringen i gällande stadsplan.

Bestyrelsen för läroverket för gossar och flickor, hvilken varit betänkt på att för läroverket åstadkomma ett eget hus, hade hos Stadsfullmäktige ansökt¹⁾ om upplåtande för detta byggnadsföretag af tomten N:o 23 vid Högbergsgatan enligt äldre stadsplan eller N:o 4 vid Röddäldsgatan enligt nu gällande stadsplan och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige, sedan genom Drätselkammaren³⁾ och Folkskoledirektionen utred-

Afstående af
tomt till lärover-
ket för gossar
och flickor.

¹⁾ 1892 års berättelse pag. 8. — ²⁾ Stfs prot. den 9 mars § 11. — ³⁾ Drks skrif. N:o 292 af den 3 nov. 1892

ning inhemtats, att ifrågavarande tomt, med afseende å sitt läge till redan förefintliga folkskolor i staden, icke lämpade sig till tomt för en folkskola, att för det angifna ändamålet kostnadsfritt afstå den ansökte tomt, som har en areal¹⁾ af 1,873.575 hvadratmeter och vid anställd syn uppskattats efter ett pris af 26 mark per qvadratmeter till ett värde af 48,712 mark 95 penni. Drätselkammaren skulle emellertid anmodas att till Fullmäktige inkomma med förslag angående de närmare bestämningar, som för tomtens öfverlåtande kunde finnas nödiga.

Öfver detta Stadsfullmäktiges beslut anfördes²⁾ besvär af förre Prokuratorn A. von Weisenberg, Provinsialläkaren A. Palmberg och Handlanden E. Lönnbeck samt af f. d. Löjtnanten H. Liikanen³⁾ och kunde ärendet icke under året slutbehandlas, då dom i sista instans ännu icke fallit.

Inköp af Gum-
täcktt allodial-
säteri.

På sätt af föregående års berättelse framgår⁴⁾ hade Friherre Standertskjöld-Nordenstam förnyat sitt anbud rörande försäljning till staden af Gumtäcktt allodialsäteri, och sedan Drätselkammaren berets tillfälle att äfven öfver detta nya anbud yttra sig⁵⁾, beslöto⁶⁾ Stadsfullmäktige i förstärkt antal i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Drätselkammarens förslag, enligt hvilket för Gumtäcktt egendom skulle erbjudas högst 500,000 mark, att, såvida Friherre Standertskjöld-Nordenstam skulle godkänna det erbjudna priset, Drätselkammaren uppdrages med honom afsluta köp och köpeskillingen gäldas sålunda, att staden öfvertager i nämnda egendom intecknade skulder till ett sammanlagdt belopp af 460,000 mark samt till Friherre Standertskjöld-Nordenstam utfärdar en skuldsedel å återstoden, löpande med 5 % årlig ränta. Ofvananförda motanbud å 500,000 mark skulle likväl blifva gällande endast under 14 dagars tid.

Vidare beslöto⁷⁾ ordinarie Stadsfullmäktige att dessutom åt Drätselkammaren uppdraga:

att med säljaren träffa närmare aftal angående villkoren för köpets afslutande, äfvensom med inteckningsinnehafvarene om öfvertagandet af de till dem utfärdade skuldförbindelserna samt vid tillfälle omsätta dessa lån eller annorstädes upptaga dylika på fördelaktigare villkor;

att inkomma med utredning angående Gumtäckts eller delar deraf

¹⁾ Drks skrf. N:o 326 af den 15 dec. 1892. — ²⁾ Stfs prot. den 25 april § 1 och den 3 okt. § 1. — ³⁾ Stfs prot. den 25 april § 2 och 3 okt. § 2. — ⁴⁾ 1892 års berättelse pag. 6. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 8. — ⁶⁾ Först, Stfs prot. den 14 febr. § 1. — ⁷⁾ Stfs prot. den 14 febr. § 13.

eventuella införlifvande med staden samt egendomens organisation och förvaltning i öfrigt;

att i händelse egendomen eller någon del deraf skall med staden införlifvas, träffa öfverenskommelse med Helsing kommun, vederbörande domare, presterskap m. fl. angående ersättning för dem frångående inkomster genom Guntäckts afskiljande från Helsing socken; äfvensom

att i sammanhang med det Drätselkammaren tidigare meddelade uppdraget att inkomma med amorteringsplan för det lån, som för reglering af köpeskillingen för rådhusannexet och för uppförande af de nya kommunala sjukhusbyggnaderna skall upptagas, jemväl observera det för Guntäckts inlösen nödiga belopp.

Sedan Friherre Standertskjöld-Nordenstam inom bestämd tid förklarat sig godkänna omförmälda anbud, afslutade¹⁾ Drätselkammaren i öfverensstämmelse med berörda uppdrag den 3 Maj med honom köp om egendomen. Enligt det dervid upprättade köpebrevet skulle lägenheten den 1 påföljande November af staden tillträdas.

Återgång till
staden af villa-
lägenheten N:o
12 Sofielund.

I Sammanhang härmed hade med Friherre Standertskjöld-Nordenstam träffats aftal, hvarigenom ett den 14 Februari 1879 mellan staden och dåvarande egaren af Guntäckt, Friherre Hjalmar von Bonsdorff upprättadt, på Friherre Standertskjöld-Nordenstam sedermera transporteradt arrendekontrakt om staden underlydande lägenheten N:o 12 Sofielund förklarats upphäfdt, så att lägenheten från och med den 1 November skulle af staden öfvertagas.

Jemte det Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige anmälte om inköpet af Guntäckt och återgången till staden af lägenheten Sofielund samt såsom sin åsigt uttalade, att anledning till införlifvande af någon del af Guntäckt egendom med stadens afhysta område för närvande icke förelåg, framställde Kammaren förslag om egendomens disposition.

Disposition af
Guntäckt.

Då arrendatorerne af villalotter i förstäderna Hermanstad och Majstad genom i lägenheten intecknade kontrakt äro tryggade vid fortfarande besittning af sina områden, skulle denna disposition beröra egentligen blott hufvudstommen af egendomens odlade mark och derå befintliga i stadens ego öfvergångna byggnader. Drätselkammarens förslag, för hvars uppgörande på förmånligaste sätt för staden Kammaren såsom experter anlitat trenne i jordbruk förfarne män, går därför ut derpå,

¹⁾ Drks skrf. N:o 206 af den 21 sept.

att på en hand skulle utarrenderas ej mindre Guntäckt egendoms odlade mark och byggnader, med undantag af tvenne med b 2 och b 3 å karta öfver lägenheten betecknade lotter af Kottby hemman, hvilka lotter skulle reserveras för att framdeles på skeende ansökningar utgifvas såsom villaplatser, samt alternativt med fränskiljande af hela Kottby hemmans del, än och staden underlydande villan Sofielund, på en tid af 15 år från den 1 November 1893 och emot ett minimiarrende af 8,000 mark, utöfver den villan Sofielund åsatta grundräntan af 49,419 hektoliter råg, äfvensom för öfrigt på följande villkor:

att å arrendator ankommer att underhålla de i arrendet ingående byggnaderna, men ej öfriga hus, hvilka arrendator dock egde begagna, till dess staden ville på annat sätt öfver dem förfoga;

att arrendator åligger att af arrendemarken på anfordran från stadens sida afstå större eller mindre områden, hvilka staden före arrendetidens utgång kunde vilja på annat sätt disponera, emot nedsättning i arrendet i proposition till arealen af den frångångna odlade marken;

att egendomens skog borde af arrendatorn få användas endast för kreatursbete och äfven detta blott till den utsträckning, som med hänsyn till möjligen företagen skogskultur kunde tillåtas; samt

att staden skulle förbehållas fritt tillträde till den mark, der vattenledningen är nedlagd, och skulle ersättning för skada i följd af remont och utvidgning af vattenledningen bestämmas genom uppskattning enligt de grunder, som tidigare voro mellan staden och egaren af Guntäckt säteri öfverenskomna.

Till ett dylikt aftal med arrendator bemyndigade¹⁾ Stadsfullmäktige Drätselkammaren, som genom utfärdad kungörelse skulle uppmana hugade spekulanter att inom utsatt termin till Kammaren inkomma med förseglade anbud.

Förvaltningen
af Guntäckt.

Omedelbart efter Guntäckt egendoms öfvertagande af staden den 1 November hade Drätselkammaren uppdragit åt reservfänriken Alfred Rautell, som redan härförinnan varit af Guvernören i länet förordnad till ordningsman på platsen, att mot åtnjutande af samma arvode och öfriga förmåner som tillförene tillsvidare jemte sin innehafvande polisbefattning i egenskap af uppsyningsman på ort och ställe bevaka stadens rätt och intresse, såvidt det rörde bostadslotterna i Hermanstad I et II och Majstad. Då behovet af en emellan nämnda funktionär och

¹⁾ Stfs prot. den 3 okt. § 12.

Drätselkammaren stående förvaltande myndighet emellertid snart gjorde sig gällande, redan af skäl att Drätselkammaren är för långt aflägsen från platsen, hemställde¹⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige om be- myndigande att, för närmaste framtid och intill dess Kammaren efter vunnit erfarenhet finge tillfälle att inkomma med annat förslag, upp- draga åt någon dess ledamot att minst en gång i veckan på bestämd dag och timme uti på stället upphyrd lokal hafva mottagning, inhemta personlig kännedom af befolkningen i Guntäckt förstäder, att såvidt möjligt verkställa alla der erforderliga mindre syner och undersökning- ar samt att införskaffa all för ärendenas föredragning i Drätselkam- maren erforderlig utredning och öfverhufvudtaget för denna föredrag- ning bereda alla Guntäckt lägenhet rörande frågor, äfvensom att lemna uppsyningsmannen förhållningsorder, kontrollera hans verksamhet och i öfrigt betjena sig af honom såsom biträde samt således med tillhjälp af denne underlydande tjänsteman handhafva den närmaste förvaltning- en af Guntäcks egendom. Denna hemställan samt förslaget att åt ifrågavarande Kammarens ledamot finge tilldelas ett arvode af 150 mk i månaden, resemedel häri inberäknade, äfvensom åt uppsynings- och ordningsmannen ett arvode af högst 1,600 mark, förutom hyresmedel och ersättning för ved högst 900 mark, allt per år, hvarjemte staden fortfarande skulle bekosta en telefonapparat å Guntäckt, godkände²⁾ Stadsfullmäktige och skulle de föreslagna arvoden påföras det i bud- getförslaget för 1894 upptagna anslaget för organisationskostnader m. m. för Guntäckt.

Med anledning af att handlanden A. F. Böckermans konkursmassa hos Drätselkammaren för ett pris af 4,000 mark utbjudit den konkurs- massan tillhöriga skolbyggnaden å lägenheten Fjellidal, hvilken tidigare varit erbjuden³⁾ till inlösen efter värdering, föreslog⁴⁾ Drätselkam- maren, efter att hafva inhemtat Folkskoledirektionens tillstyrkande utlå- tande, att Stadsfullmäktige ville besluta att till det erbjudna priset in- köpa det af staden disponerade, å villaområdet Fjellidal belägna skol- huset, under förbehåll att detsamma finge af staden tillträdas den 1 Juni 1893, men att köpesumman icke erlades förrän i Januari 1894, i hvilket års budget härför nödigt anslag skulle observeras, samt att gäl- lande arrendeafstal om den mark, hvarå nämnda skolhus är uppfördt,

Inköp af ett
folkskolehus å
Fjellidal.

¹⁾ Drks skrif. N:o 291 af den 21 dec. — ²⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 7. — ³⁾ 1891 års berättelse pag. 61. — ⁴⁾ Drks skrif. N:o 89 af den 20 april.

skulle vid köpets afslutande upphävas. Härtill funno Stadsfullmäktige skäl bifalla¹⁾ och upptogs²⁾ köpeskillingen 4,000 mark i 1894 års utgiftsförslag.

Utarrendering af
området N:o 1 af
lägenheten N:o
17 Sörnäs.

I och för anläggning af en tunnbindarifabrik i förening med verkstad för limning af toma petroleumfat äfvensom för uppförande af en magasinsbyggnad, hade handelsfirman A. Parviainen & C:o anhållit att för en tid af 10 år, räknadt från den 1 Januari 1893, få arrendera ett område å lägenheten N:o 17 Sörnäs, och beslöto³⁾ Stadsfullmäktige på Drätselkammarens framställning⁴⁾ bifalla ansökningen sålunda, att till bemälda firma för sagda tid och mot en årlig afgäld af 508 mark skulle såsom upplagsplats under benämning N:o 1 af lägenheten N:o 17 Sörnäs utarrenderas ett område af 5,080 kvadratmeters areal.

Utarrendering
af ett område för
petroleumcistern
å lägenheten
N:o 21 Sörnäs.

På framställning⁵⁾ af Drätselkammaren, hos hvilken handelsfirman A. Parviainen & C:o anhållit om tillstånd att af det åt sjökaptinen F. L. Henell på arrende intill utgången af år 1901 upplåtna området N:o 21 *Sörnäs värdshus* få utbryta och af staden arrendera en del för uppförande af en petroleumcistern af samma utseende och beskaffenhet, som den af firman inom nämnda område förut anlagda cisternen, i hvilket afseende sökanden inlemnadt en med arrendatorn Henell ingången öfverenskommelse samt en likaledes närlagd karta, å hvilken öfvermålda plats var närmare utmärkt, beslöto⁶⁾ Stadsfullmäktige att åt bemälda firma intill utgången af år 1901, emot en årlig afgäld af 200 mark, utan att dock den af kapten Henell erlagda arrendeavgiften för återstoden af lägenheten skulle sänkas, samt med vilkor, att de af Fullmäktige den 17 Maj 1887 fastställda bestämmelserna för den tidigare anlagda cisternen blifva gällande äfven för nyanläggningen, arrendera det ansökta området af 1,066.6 kvadratmeters ytinnehåll.

Utarrendering af
ett område i
Djurgården för
vaccinbered-
ningsanstalt.

På grund af att Medicinalstyrelsen för Finland anhållit, att Drätselkammaren ville införskaffa och till Medicinalstyrelsen afgifva definitivt svar, huruvida och på hvilka vilkor Helsingfors stad vore hugad att, för uppförande af en anstalt för beredande af animalvaccin, till statsverket upplåta ett i Djurgården befintligt, triangelformigt område, som omslutes af gamla Djurgårdsvägen, jernvägen och parkvaktarebo-stadens tomtplats, föreslog⁷⁾ Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige, att

¹⁾ Stfs prot. den 25 april § 16. — ²⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13 och Stfs tryckta handl. N:o 45. — ³⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 10. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 333 för den 22 dec. 1892. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 335 af den 22 dec. 1892. — ⁶⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 11. — ⁷⁾ Drks skrf. N:o 24 af den 26 jan.

åt statsverket för en tid af 30 år och emot en årlig afgift af 60 mark skulle för det angifna ändamålet arrenderas ofvannämnda, med N:o 8 b betecknade Djurgårdsområde af 1,557 qvadratmeters areal, och funno Stadsfullmäktige skäl härtill bifalla¹⁾).

Hos Drätselkammaren hade Helsingfors velocipedklubb anhållit, att klubben måtte för anläggning af en velocipedbana på arrende för nio år från den 1 Januari 1894 upplåtas ett å ansökningen bilagd karta närmare angifvet område i Tölö park, beläget emellan den omkring Djurgården ledande vägen i söder och den till Fredriksberg förande vägen i norr, mot ett årligt arrende icke öfverstigande det belopp, som utgick för den till 1,764 hektarers areal beräknade odlingsbara delen af sagda område. Vid af Drätselkammaren i anledning häraf föranstaltad mätning och syn befans det ansökta området upptaga en ytvidd af 2,900 hektarer och deri ingå hela nästnämnda odlingsbara område, utgörande en del af de ängslotter N:ris 6 och 7, hvilka för en tid af tio år, räknadt från den 1 Januari 1893, utarrenderats åt gårdsegaren C. F. Zwegyberg, emot en årlig afgift af 355 mark, men med förbindelse för Zwegyberg att, ifall staden funne sådant nödigt, före utgången af arrendetiden afstå någon del af marken emot nedsättning i arrendeafgiften i förhållande till den honom frångående arealens vidd. Det af velocipedklubben åstundade området kunde således utarrenderas och pröfvade Drätselkammaren också lämpligt att hos Stadsfullmäktige hemställa²⁾ om bemyndigande att emot en årlig afgift af 80 mark 30 penni för den begärda tiden upplåta ifrågavarande område, med rättighet för klubben att å detsamma anlägga en velocipedbana, dock med förbehåll att den mylla, som därför upptogs, skulle uppläggas å anvisande plats till stadens disposition. Hemställan blef af Stadsfullmäktige godkänd³⁾.

På grund af derom hos Drätselkammaren gjord ansökan samt Kam-marens framställning⁴⁾ efter försiggången värdering och auktion, beslöto⁵⁾ Stadsfullmäktige att under de för bostadstomter gällande vilkor utarrendera för en tid af 30 år och emot en årlig afgäld af 208 mark tomten N:o 9 af 2,076.75 qvadratmeters areal vid Östra chausséen å villan Vallgård.

Hos Drätselkammaren hade Veterinärläkaren Artur Bärlund an-

¹⁾ Stfs prot. den 31 jan. § 7. — ²⁾ Drks skrf. N:o 263 af den 30 nov. — ³⁾ Stfs prot. den 5 dec. § 8. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 44 af den 16 febr. — ⁵⁾ Stfs prot. den 9 mars § 12.

Utarrendering af
plats i Djurgår-
den för veloci-
pedbana.

Utarrendering
af tomten N:o
9 vid Östra
chausséen å vil-
lan Vallgård.

Utarrendering
af tomten N:o 10
vid Broholms-
tan i kvarteret
N:o 299.

hållit att få inlösa endera af de uti förslaget till stadsplan för Broholmen med N:ris 10 och 12 Broholmsgatan betecknade tomterna i kvarteret N:o 299, för att bebyggas med hus för en tillernad djurklinik och hofbeslagsinrättning, samt att emellertid och intill dess berörda stadsplans förslag vunne vederbörlig stadsfästelse få på arrende öfvertaga den af dessa tomter, för hvilka sökanden, sedan värdering försiggått, kunde bestämma sig. Och hemställde Drätselkammaren¹⁾ därför hos Stadsfullmäktige, efter det mätning och värdering af ifrågavarande tomter försiggått och arrendet af tomten N:o 10, för hvilken Bärhund beslutit sig, å auktion utbjudits, att Fullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till sökanden på arrende upplåta under de för stadens bostadsvillor gällande vilkor den uti förslaget till stadsplan för Broholmen med N:o 10 betecknade tomten i kvarteret N:o 299 af 1,230 kvadratmeters areal och ett till inalles 18,450 mark uppskattadt saluvärde emot en årlig afgäld till stadskassan af 1,015 mark, med rättighet och skyldighet för arrendator att, sedan det uppgjorda förslaget till stadsplan för Broholmen vunnit nådig stadsfästelse, inlösa nämnda tomt. Till denna Drätselkammarens framställning biföllo² Stadsfullmäktige.

Utarrendering
af ett område af
lägenten N:o 32
Stora Broholmen.

På framställning³⁾ af Drätselkammaren beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige att åt John Stenbergs Maskinfabriks aktiebolag upplåta den del af lägenheten N:o 32 å Stora Broholmen, som enligt godkändt förslag till stadsplan för Broholmen skall med tomten N:o 1 vid Broholmsgatan förenas, på arrende intill utgången af år 1894 emot en årlig afgäld af 370 mark och med skyldighet för bolaget att, för den händelse stadsplan för Broholmen dessförinnan fastställes, omedelbart inlösa ifrågavarande område till ett pris af 7,401 mark 45 penni.

Utarrendering
af ängslotterna
N:ris 6 och 7 i
Tölö park.

Sedan Drätselkammaren, som såväl genom kungörelse uppmanat hugade spekulanter att inlemna förseglade anbud å öfvertagande af ängslotterna N:ris 6 och 7 i Tölö park (Djurgården), för hvilka det gamla arrendet utgick med år 1892, som genom underhandlingar med särskilda personer sökt träffa öfverenskommelse angående ifrågavande ängslotters utarrendering, icke lyckats erhålla något förmånligare anbud, framställde⁵⁾ Kammaren hos Stadsfullmäktige, att dessa ängslotter för en tid af tio år, räknadt från den 1 Januari 1893 och således till utgån-

¹⁾ Drks skrf. N:o 101 af den 13 april. — ²⁾ Stfs prot. den 9 maj § 15. — ³⁾ Drks skrf N:o 47 af den 23 febr. — ⁴⁾ Stfs prot. den 9 mars § 15. — ⁵⁾ Drks skrf N:o 106 af den 4 maj.

gen af år 1902, skulle arrenderas åt gårdsegaren C. F. Zwegberg emot en årlig afgift af 355 mark samt med skyldighet för honom att, ifall staden funne sådant nödigt, före utgången af arrendetiden afstå någon del af marken emot nedsättning i arrendeafgiften i förhållande till den frångående arealens vidd; och godkände¹⁾ Stadsfullmäktige denna framställning.

Enär arrendetiden för upplagsplatserna N:ris 1, 2 och 11 af lägenheten N:o 21 Sörnäs skulle med redogörelseåret utgå, hade dessa platser redan den 27 April, emedan brädgårdarna i Sörnäs under hösten fyllas med trävaror för följande års skeppning, men innehafvarene, ifall de under sista arrendeåret sålunda begagna sina upplagsplatser, löpa risken att nödgas förflytta sina varor eller erlægga en godtycklig planhyra, om vid utbudandet någon annan än de sjelfva stannade för högsta anbudet, å inför Drätselkammaren förrättad auktion ånyo utbudits på arrende åt hugade spekulanter på alternativt 5 eller 10 års tid, och gjordes härvid anbud å upplagsplatserna N:ris 2 och 11 af handlanden F. Stormbom, hvilken erbjöd sig att för N:o 2 betala 200 och för N:o 11 250 mark i årligt arrende under 5 års tid, hvaremot något anbud å upplagsplatsen N:o 1 icke erhöles, samt blef Drätselkammarens i anledning häraf gjorda hemställan²⁾, att handlanden Stormboms anbud måtte antagas, af Stadsfullmäktige godkändt³⁾.

Utarrendering
af upplagsplat-
serna N:ris 2 och
11 af lägenheten
N:o 21 Sörnäs.

På grund af fröken Anna Melans gjorda ansökning att få arrendera bostadsvillan N:o 12 å Mejlsans, samt sedan föreskrifven värdering och auktion af villalotten förrättats, hemställde Drätselkammaren hos Fullmäktige om bemyndigande⁴⁾ att för en tid af 30 år och under de för stadens bostadsvillor i öfrigt gällande arrendevilkor åt sökanden, som vid auktionen gjort enda anbudet, utarrendera emot en årlig afgift af 110 mark ifrågavarande odisponerade villalott af 1,0 hektars areal, och funno Stadsfullmäktige skäl härtill bifalla⁵⁾.

Utarrendering
af villalotten
N:o 12 å Mejlsans.

På enahanda hemställan⁶⁾ af Drätselkammaren, som i anledning af en af arkitekten Gustaf Nyström inlemnad dylik ansökan låtit anställa värdering och förrättat auktion, vid hvilken endast af bemälda arkitekt anbud gjordes, beslöto⁷⁾ Stadsfullmäktige att till sökanden Nyström för en tid af 30 år och under de för stadens bostadsvillor i öf-

Utarrendering
af villalotten
N:o 14 å Mejlsans.

¹⁾ Stfs prot. den 30 maj § 8. — ²⁾ Drks skrf. N:o 108 af den 4 maj. — ³⁾ Stfs prot. den 9 mars § 9. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 93 af den 20 april. — ⁵⁾ Stfs prot. den 9 maj § 13. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 94 af den 20 april. — ⁷⁾ Stfs prot. den 9 maj § 14.

rigt gällande arrendevilkor utarrendera odisponerade villalotten N:o 14 å Mejlans af 0,82 hektarers areal, emot en årlig afgäld af 125 mark.

Utarrendering
af norra delen
af Råholmen.

Med anledning af att arrendetiden för den norra, under Mejlans hemman lydande delen af Råholmen skulle med den 31 Juli utgå, hade Drätselkammaren i vanlig ordning föregående år låtit å karta affatta sagda holme och sedermera derstädes förrätta afträdessyn. Härvid hade synemännen föreslagit att ifrågavarande andel af holmen, hvilken har en areal af 1,96 hektarer, måtte såsom en särskild villalott utarrenderas mot en årlig arrendeafgift af minst 100 mark; och hemställde¹⁾ Drätselkammaren, som biträdde synemännens åsigt i ärendet, efter försigång auktions för utarrendering af lägenheten på en tid af 30 år under de för stadens bostadsvillor gällande arrendevilkor, hos Stadsfullmäktige om bemyndigande att på nämnda tid och vilkor upplåta ifrågavarande del af Råholmen åt Kamreraren H. Hellner emot den af honom vid arrendeauktion erbjudna årliga arrendeafgiften af 225 mark, till hvilken hemställa Stadsfullmäktige äfven funno skäl bifalla²⁾.

Utarrendering
af staden under-
lydande delen af
Tallholmen
jemte tillhörande
fiskevatten.

Hos Drätselkammaren hade fiskaren Albert Walfrid Pehrman, som enligt kontrakt med förre innehafvaren af Melkö hemman besuttit den del af sagde hemman tillydande Tallholmen, hvilken jemte särskilda andra holmar genom nådigt reskript af den 13 Augusti 1890 tillagts Helsingfors stad, framställt anhållan om att fortfarande under en tid af 25 år få besitta den af honom innehafda marken och begagna fiskevattnet vid Tallholmen och öfriga staden tillagda holmar och klippor samt derjemte disponera en mindre strandäng å Rysskär äfvensom uppsamla vindfällerna från denna holme, och anhöll Pehrman tillika att få till ego inköpa lägenheten tillhörig åbyggnad, bestående af en mindre stuga och tvenne uthusbyggnader, alla mycket gamla och bofälliga, för ett pris af 40 mark, utfästade sig Pehrman härvid att för lägenheten och ofvannämnda förmåner till stadskassan erlagga en årlig afgäld af 60 mark samt dessutom hålla tillsyn deröfver, att ohägn å ofvanbemälde holmar icke finge föröfvas. På framställning³⁾ af Drätselkammaren, som för sin del trott sig kunna godkänna omförmälda anbud, med förbehåll likväl att äfven åt annan person, ifall sådant befunes lämpligt, meddela rätt att begagna tillhörande fiskevatten, beslöte⁴⁾ Stadsfullmäktige antaga anbudet med det af Drätselkammaren föreslagna vilkor och skulle arrendet räknas från den 1 Januari 1893.

¹⁾ Drks skrf. N:o 154 af den 20 juli. — ²⁾ Stfs prot. den 12 sept. § 16. — ³⁾ Drks skrf. N:o 169 af den 27 juli. — ⁴⁾ Stfs prot. den 12 sept. § 30.

Till Drätselkammaren hade arrendatorn af staden underlydande villaområdet N:o 23 a Hörneberg, enkefru Valborg Löppönen, inlemnat en till Stadsfullmäktige ställd skriftlig ansökan om förlängning på tio år eller åtminstone någon kortare tid af arrendet till berörda område, med anhållan att ansökningen, åtföljd af Drätselkammarens förord, blefvo till Fullmäktige insänd. Och bemyndigade ¹⁾ Stadsfullmäktige Drätselkammaren på derom gjord framställning ²⁾, att på en tid af fem år, räknadt från den 1 Januari 1897, under nu gällande villkor förlänga det med enkefru Valborg Löppönen ingångna aftalet angående arrende af ifrågavarande villaområde.

Uti en till Magistraten inlemnad, till Stadsfullmäktige ställd skrivelse af den 25 Februari hade ett flertal innehafvare af arrendetomter inom området Berghäll anhållit om 20 % nedsättning i arrendeafgifterna för sagda tomter, motiverande denna sin framställning dermed, att den penningeknappa tiden svårt inverkade på sökandene såsom betungade af stora skulder för tomternas bebyggande och öfver höfvan dryga arrendeafgifter, hvilka omständigheter ytterligare försvärades genom oförmågan hos deras hyresgäster, hvilka utgjordes af kommunens fattigaste personer och nödlidande arbetare, att erlägga sina hyresafgifter. Drätselkammaren, till hvars yttrande ansökningen remitterats, föreslog ³⁾ emellertid, efter att från Byggnadskontoret hafva införskaffat fullständig utredning i ärendet, att ifrågavarande ansökan såsom fullkomligt obefogad måtte lemnas utan afseende; och blef detta afstyrkande utlåtande af Stadsfullmäktige godkänt ⁴⁾.

Hos Stadsfullmäktige hade Helsingfors svensk-finska evangelisk-lutherska församling genom dess förberedande af frågan om liktransport till församlingens nya begravningsplats i Malm by af Helsinges socken utsedde delegerade anhållit, att ett å en bilagd karta betecknad område af villan Arkadia blefve kostnadsfritt upplåtet till en jernvägsstation, afsedd för sagde transport, såsnart det nu gällande arrendeaftalet om ifrågavarande villaområde med år 1900 utgår eller ock derförinnan, om öfverenskommelse med arrendeinnehafvaren kunde träffas angående markens tidigare afträdande och anföres för denna anhållan hufvudsakligen följande skäl:

att Jernvägsstyrelsen uti en till Kejs. Senaten afgifven förklaring

¹⁾ Stfs prot. den 21 nov. § 7. — ²⁾ Drks skrif. N:o 257 af den 16 nov. — ³⁾ Drks skrif. N:o 63 af den 9 mars. — ⁴⁾ Stfs prot. den 21 mars § 16.

Förlängning af arrendet till villan N:o 23a Hörneberg.

Villaegarenes i Berghäll anhållan om nedsättning i arrendeafgifterna.

Upplåtande af plats för likstation å villan Arkadia.

i ärendet framhållit att någon del af jernvägens nuvarande område icke kunde för ändamålet disponeras;

att den plats Jernvägsstyrelsen ansett böra till likstation användas eller en å jemväl närsluten karta upptagen del af Kajsaniemi park icke torde kunna ifrågakomma, emedan Kejs. Senaten i skrifvelse af den 7 Oktober 1880 förklarar, det någon del af sagda park icke vidare finge med jernvägens område införlifvas; samt

att sedan äfven grekisk-ryske trosbekännare önskat för sig erhålla en del af den inköpta marken i Malm by till ny begravningsplats, stadskommunens samtliga medlemmar komme att hafva nytta af ifrågavarande områdes af villan Arkadia upplåtande till likstation.

Drätselkammaren, till hvilken ärendet för inhemtande af utlåtande blifvit remitteradt, föreslog ¹⁾ på de af församlingen framhållna skäl hos Stadsfullmäktige:

att åt Helsingfors svensk-finska evangelisk-lutherska församling mark för likstation afgiftsfritt skulle upplåtas på villan Arkadia å den plats, som å vidfogade karta betecknats med röd färg och är belägen mellan hamnbanan, Vestra chausséen och en gata betecknad med A.B, på arrende från år 1900 eller tidigare, ifall församlingen derom träffar aftal med nuvarande arrendator af förenämnde villa, samt med eganderätt, ifall området blefve i stadsplan intaget, men med förbehåll att platsen till staden återgår, ifall en jernvägsstation för liktransport icke vidare här uppehålles.

Som emellertid direktionen för finska teatern uti en till Drätselkammaren ställd skrift gjort anmärkning emot förslaget om likstationens förläggande omedelbart invid nämnda teater, samt ingenjören vid hamnbanabyggnaden om att uppgift saknas, huru en nedfart till den tilltänkta stationen lämpligen kunde anordnas, beslöto ²⁾ Stadsfullmäktige återremittera ärendet till Drätselkammaren med anmodan att infordra delegerades för stadens svensk-finska evangelisk-lutherska församling yttrande rörande dessa anmärkningar. Då sådant yttrande icke under året inkom, blef ärendet tillsvidare oafgjordt.

Upplåtande af
plats för sim-
skola och sim-
inrättning vid
Ursins klippa.

Uti skrifvelse till Stadsfullmäktige af den 8 Maj hade Helsingfors Simsällskap anhållit ej mindre derom, att sällskapet finge kostnadsfritt disponera öfver platsen invid Ursins klippa och derutanför belägna

¹⁾ Drks skrf. N:o 111 af den 18 maj. (Stfs tryckta handl, N:o 21). — ²⁾ Stfs prot. den 13 juni § 11.

klippan Lilla Flisholmen, för uppehållande af simskola och en siminrättning med en manlig samt en qvinlig afdelning, under en längre tid, helst 10 år, än ock att åt Simsällskapet måtte öfverlemnas en del af det för allmänna simhus i Gräsviken beviljade anslaget, mot skyldighet att vid Ursins klippa underhålla ett tidsenligt arbetaresimhus. Drätselkammaren, till hvilken ärendet för afgifvande af yttrande blifvit remitteradt, ansåg företaget förtjena understöd, men anförde att Kammaren beträffande den för inrättningen ifrågasatta platsen funnit, att densamma intill utgången af år 1897 disponeras af byggmästaren Elia Heikels konkursmassa och att det sålunda ankom å Simsällskapet att med massan träffa öfverenskommelse om arrenderättens öfvertagande under sagda tid, hvarjemte Kammaren föreslog ¹⁾ att Stadsfullmäktige ville besluta:

att med godkännande af nämnda öfverlåtelse bevilja Simsällskapet förlängning af arrendet med ytterligare fem år eller till utgången af år 1902 med vilkor att platsen vid förefallande behof till staden tidigare afträdes emot att kostnaderna för inrättningen enligt verkställd värdering ersättes;

att platsen invid Ursins klippa jemte lilla Flisholmen äfven under den förlängda arrendetiden finge af Simsällskapet arrendefritt innehafvas samt att, sedan ritningarna till siminrättningen blifvit godkända, af anslaget för simhusen i Gräsviken 2,000 mark utbetalas till Simsällskapet såsom bidrag till inrättningens uppförande, med förbehåll att arbetaresimhus å platsen uppehållas, för hvilkas begagnande högre inträdesavgift än 5 penni icke får uppbäras, samt att åt folkskoleelever lemnas afgiftsfritt tillträde till simhusen; och

att i 1894 års budget upptages ett anslag af 2000 mark för ersättande af det ur anslaget för arbetaresimhuset i Gräsviken använda beloppet.

Dessa förslag till beslut blefvo af Stadsfullmäktige godkända ²⁾. På framställning ³⁾ af det för granskning af förslag till budget för 1894 af Stadsfullmäktige tillsatta utskott blef ofvannämnda tillskottsanslag å 2,000 mark emellertid från budgetsförslaget åter bortlemnadt ⁴⁾, emedan Gräsvikens utfyllning ännu icke slutförts och ovisst vore, när sådant sker, samt lämplig plats för ett simhus derstädes vid sådant förhållande tillsvidare saknades.

¹⁾ Drks skrf. N:o 109' af den 25 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 30 maj § 10. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 14. — ⁴⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13.

Upplåtande af
plats för halm-
förbrännings-
ugn å Sandudd.

Uti skrifvelse af den 12 Oktober 1892 hade Styrelsen för Allmänna sjukhuset i Helsingfors hos Drätselkammaren gjort förfrågan, huruvida Kammarerna vore villig att för en ugn, afsedd för förbränning af affallshalm från Allmänna sjukhusets särskilda afdelningar, upplåta lämplig plats å stadens mark, helst i närheten af stadens kolerabaracker eller i hvarje händelse invid körväg. Till upplåtande af plats i närheten af Kolerabarackerna kunde Drätselkammaren emellertid tillstyrka bifall endast på villkor, hvilka icke voro för bemälda Sjukhusstyrelse antagliga, men enades Drätselkammaren och Sjukhusstyrelsen efter försiggången skriftvexling, att Kammarerna skulle hos Stadsfullmäktige hemställa¹⁾ om bemyndigande att till Styrelsen för Allmänna sjukhuset i Helsingfors afgiftsfritt för en tid af 15 år upplåta en å karta närmare angifven plats å Sandudd, i och för uppförande derstädes af den ifrågasatta halmförbränningsugnen, under förbehåll likväl om rätt för stadens sjukhus att vid förefallande behof äfven använda samma ugn, och funno Stadsfullmäktige skäl till denna hemställan bifalla²⁾.

Stenkummel å
Uttern och
Uttergrundet.

I skrifvelse af den 28 Mars till Magistraten hade Öfverstyrelsen för lots- och fyrinrättningen i landet anhållit om underrättelse, huruvida hinder från stadens sida skulle möta att afgiftsfritt uppställa och framdeles bibehålla tvenne stenkummel, det ena å norra ändan af staden underlydande holmen Uttern, och det andra å det s. k. norra Uttergrundet, samt för kumlarnes uppförande använda nödigt material ur det å berörda holme befintliga stenbrott; och beslöto³⁾ Stadsfullmäktige, till hvilkas afgörande Magistraten öfverlemnade ärendet, på förslag af beredningsutskottet bifalla bemälda Styrelses framställning.

Försäljning af
särskilda byggnader å Mejlans.

Uti det kontrakt af den 21 Juli 1892, hvarigenom Drätselkammaren, jemlikt Stadsfullmäktiges derom fattade beslut, åt Finska Trädgårdsföreningen för en tid af 30 år upplåt en del af Mejlans hemmans område, ingick bland annat bestämning derom att fem särskilda, utom arrendemarken belägna byggnader, hvilka å den kontraktet bifogade kartan betecknades med b, c, d, e och f, skulle tillsvidare upplåtas åt Trädgårdsföreningen till begagnande emot en årlig hyra af 428 mark och med skyldighet att underhålla byggnaderna samt att, då annan disposition af byggnaderna kunde ifrågakomma, inom 3 månader efter skedd uppsägning afträda desamma till stadens förfogande. Sedan Träd-

¹⁾ Drks skrf. N:o 201 af den 14 sept. — ²⁾ Stfs prot. den 3 okt. § 10. — ³⁾ Stfs prot. den 11 april § 5.

gårdsföreningen emellertid uti skrifvelse till Drätselkammaren anført, att det under vintern 1892—1893 visat sig, att ifrågavarande byggnader, emot uppgift, voro så bofälliga, att en remont af desamma skulle förorsaka dryga kostnader, hvilka föreningen, då den när som helst efter 3 månaders uppsägning måste afytta, icke ville ikläda sig, samt därför anhållit att om möjligt vid utgången af året få återlemna byggnaderna till staden och blifva befriad från vidare erläggande af den för dessa bestämda hyran, biföllo ¹⁾ Stadsfullmäktige på Drätselkammarens derom gjorda framställning ²⁾ till Trädgårdsföreningens anhållan, hvarjemte Drätselkammaren bemyndigades att under hand försälja byggnaderna till pris, som kunde erhållas, med skyldighet för köparen att bortskaffa dem.

Med anledning af att Stadsfullmäktige till Drätselkammaren återremitterat ³⁾ ett af Byggnadskontoret uppgjort förslag till stadsplan för området emellan Östra chausséen och Norra hamnen samt anmodat Kammaren att till Stadsfullmäktige inkomma med nytt projekt, hade Drätselkammaren ⁴⁾ för frågans allsidiga belysning ej mindre affordrat Byggnadskontoret nödiga beräkningar öfver utgifterna för en anordning i den af Fullmäktige angifna begränsning, än ock, för att utröna huruvida innehafvarene af nuvarande till fabrikstomter använda lägenheter vore sinnade, att först efter utgången af den tid, som af deras besittningsrätt till sagda lägenheter ännu återstår, eller genast efter det motsvarande tomter blefve uti stadsplanen intagna, inlösa desamma till ego, ansett nödigt inbjuda resp. fabriksinnehafvare att underteckna en skrift, hvori de under vissa förbehåll förklara sig villige, att för den händelse omförmälda fabriks- eller villalägenheter blefve i stadsplanen intagna, omedelbart derefter tillösa sig eganderätten till hvar sin af de nybildade fabrikstomter, som närmast motsvarade det af dem innehafda området, i enlighet med värdering, som af staden i vanlig ordning föranstaltas och under de betalningsvilkor, hvilka beträffande af staden försålda fabrikstomter äro gällande; och skulle enligt Drätselkammarens beräkning af arealen fabriks- och bostadstomter uti den del af den nya stadsdelen, som låg emellan Hagnäs torg och villan Hörneberg, försålda till ett pris af 3 mark per kvadratmeter, inbringa i kapital 333,585 mark och i årsinkomst, efter 6 % an-

Indelning till stadsplan af området emellan Östra chausséen och Norra hamnen.

¹⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 8. — ²⁾ Drks skrf. N:o 212 af den 21 sept. — ³⁾ 1892 års berättelse pg. 2. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 19 af den 12 jan. (Stfs tryckta handl. N:o 3.)

nuitet, 20,015 mark 10 penni, samt bostadstomterna efter ett pris af 12 mark per qvadratmeter representera ett kapital af 83,076 mark och den årliga inkomsten, ifall dessa tomter försåldas på samma villkor, som blifvit fastställda för försäljning af bostadstomter inom nuvarande stadsplan, å 7 % utgöra 5,815 mark 32 penni. Då Drätselkammaren dessutom räknade på en tillfällig årlig inkomst tillsvidare, och intill dess alla torg och öppna platser toges i anspråk för sitt egentliga ändamål, af 1,400 mark, skulle total beloppet af de nya intraderna i rundt tal stiga till 27,000 mark. Ifall dessa medel användes till betäckande af utgifterna, hvilka af Byggnadskontorat beräknats medföra en kostnad af 57,400 mark, kunde de nödvändigaste anordningarne för anläggandet af vägar och tomternas förseende med aflopps- och vattenledning slutföras inom förloppet af det tredje året, efter det försäljningen af tomterna försiggått, utan att medel behöfde för ändamålet uttaxeras.

Drätselkammaren föreslog därför, för den händelse Stadsfullmäktige funne skäligt att redan nu intaga området mellan Östra chausséen och Norra hamnen från Broholmsgatan till planteringen inom kvarteret N:o 208 uti stadsplan, och inga förändringar uti det föreliggande förslaget till indelning af sagda terräng vidtages, att Stadsfullmäktige ville fatta följande beslut:

att uppdraga åt Drätselkammaren att låta uppgöra nödiga ritningar i två exemplar och tillställa desamma Stadsfullmäktige för att inlemnas till slutlig fastställelse;

att likaledes lemna Drätselkammaren i uppdrag, att sedan stadsfästelse vunnits, efter försiggången värdering, omedelbart försälja redan bebyggda bostads- och fabriksstomter äfvensom i mån af efterfrågan och sedan nödiga vägar, kloaker och vattenledning till dem hunnit anläggas, föryttra äfven öfriga inom den nya stadsdelen befintliga tomter, samt att uti 1894 och derpå följande års budget upptaga anslag för utförande af de vägbyggnader och öfriga här ofvan föreslagna provisoriska anordningar, dock icke till större belopp än summan af under året inflytande annuitet å löseskillingen för de försålda tomterna.

Dessa Drätselkammarens resolutionsförslag blefvo af Stadsfullmäktige oförändradt godkända¹⁾.

Promenadväg
längs stranden
af Botaniska
trädgården.

I projektet till stadsplan för Broholmen ingick äfven förslag till en promenadväg längs stranden af Botaniska trädgården²⁾. Till denna

¹⁾ Stfs prot. den 9 mars § 19. — ²⁾ 1892 års berättelse pg. 1.

del blef projektet emellertid icke fastställt af Kejs. Senaten. Universitetets consistorium hade häremot gjort anmärkning och hade Drätselkammaren, som af Magistraten anmodats ej mindre att afgifva utlåtande i anledning af denna anmärkning och införskaffa utredning rörande egande- eller dispositionsrätten till den mark, som var afsedd att tagas i anspråk för anläggningen af den föreslagna promenadvägen, än ock att sedermera öfverlemna ärendet till Stadsfullmäktiges vidare behandling, jemte biläggande af en kopia af en å Byggnadskontoret förvarad karta af år 1826, utvisande Botaniska trädgårdens egentliga begränsning mot stranden af Kajsaniemi park, framhållit¹⁾ att ifrågasvarande mark, med undantag af en obetydlig sträcka invid Unionsgatan, helt och hållet består af tilländningar och af för Botaniska trädgården utan stadens medgifvande i vattnet verkställda utfyllningar, tillkomna senare än begränsningen för nämnda trädgård bestämdes, hvarför staden ock otvifvelaktigt vore i sin fulla rätt att begagna det för promenadvägen erforderliga området med undantag af den förut nämnda platsen vid Unionsgatan; och skulle vägen, för den händelse öfverenskommelse med Universitetets consistorium icke kunde träffas rörande sistberörda plats, genom en obetydlig förskjutning kunna anordnas på sådant sätt, att den till och med uteslutande komme att ligga på staden tillhörig mark, om ock vägens prydliga utseende häraf måhända något stördes. På grund af den förebragta utredningen föreslog Drätselkammaren äfven, att Stadsfullmäktige till affordradt underdånigt yttrande ville yrka på bibehållande i förslaget till bemälda stadsplan af strandvägen, som för allmänheten säkert blefve en synnerligen angemän promenadplats. Stadsfullmäktige beslöto²⁾ afgifva sitt yttrande i hufvudsaklig öfverensstämmelse med Drätselkammarens förslag.

Hos Drätselkammaren hade Maskin- och Brobyggnads Aktiebolaget anhållit om tillstånd att vid stranden af staden tillhöriga holmen Pannkakan, hvilken bolaget innehar på arrende, uppföra en fartygsslip i enlighet med en af sökanden inlemnad ritning; och funno Stadsfullmäktige på framställning³⁾ af Drätselkammaren, som i ärendet inhemtat Hamnkontorets yttrande, skäl meddela bifall⁴⁾ härtill.

Fartygsslip å
holmen Pann-
kakan.

Hos Drätselkammaren hade arrendatorn af teaterkaféet, restauratören F. O. Petterson anhållit om tillstånd att i Teateresplanaden upp-

Musikestrad i
Teaterhus espla-
naden.

¹⁾ Drks skrf. N:o 112 af den 15 maj. — ²⁾ Stfs prot. den 30 maj § 6. — ³⁾ Drks skrf. N:o 49 af den 23 febr. — ⁴⁾ Stfs prot. den 9 mars § 16.

ställa en mindre musikestrad, hvilken för att göras så litet som möjligt störande skulle förses med glasväggar och till den kallare årstiden borttagas. Efter å stället företagen besiktning och sedan restauratören Pettersson förklarar sig villig att ikläda sig de af stadsträdgårdsmästaren Olsson till 300 mark beräknade kostnader för en nödig befunnen förstoring af en buskgrupp, för att densamma helt och hållet måtte kunna omsluta byggnaden, föreslog¹⁾ Drätselkammaren, att åt entreprenören för teaterkaféet skulle meddelas tillstånd att å en plats emellan kaféet och den i esplanaden uppförda allmänna bekvämlighetsinrättningen uppföra en musikestrad enligt företedd ritning samt att förenämnda plats tillsvidare, dock endast under sommarmånaderna, för ändamålet afgifvits upplåts åt sagde entreprenör. I anledning häraf bemyndigade²⁾ Stadsfullmäktige Drätselkammaren, att för återstoden af året mot någon mindre afgift upplåta ifrågavarande rättighet åt restauratören Pettersson äfvensom anmoda Kammaren att i sinom tid inkomma med framställning såväl angående den afgift, som framdeles borde af sökanden i berördt hänseende erläggas, som ock beträffande de öfrida förbehåll, hvilka tilläfventyrs borde för omförmälda rättighets åtnjutande uppställas.

Tillskott i anslaget för remont och drift af vattenledningen.

Hos Drätselkammaren hade Vattenledningskontoret i skrifvelse af den 18 Maj anmält, att såväl anslaget för remont och underhåll af vattenledningens byggnader m. m., upptaget uti årets utgiftsstat med förslagsvis 15,000 mark som ock det med förslagsvis 7,000 mark upptagna anslaget för betäckande af driftkostnaden för filterna, genom de ovanligt stora utgifterna, som förlidne stränga vinter medfört, redan voro helt och hållet tagna i anspråk, ehuru härför ännu enligt aproximativ beräkning erfordrades tillsammans 10,000 mark. Drätselkammaren nödgades därför hos Stadsfullmäktige anhålla³⁾ om beviljande af nödigt tillskottsanslag för bestridande af sagda kostnader, att utgå af det till Stadsfullmäktiges disposition anvisade budgetsanslaget och biföllo⁴⁾ Stadsfullmäktige Drätselkammarens ifrågavarande framställning.

Kommunala sjukhusets nybyggnader.

Till fullgörande af Stadsfullmäktiges i förstärkt antal redan förlidet år⁵⁾ fattade beslut rörande kommunala sjukhusets tillbyggnader och en dårdvårdsbyggnad å Fattigvården öfverlemnade⁶⁾ Drätselkammaren uppgörandet af ritningarna åt Arkitekten O. Törnqvist och tillsatte

¹⁾ Drks skrf. N:o 136 af den 29 juni. — ²⁾ Stfs prot. den 4 juli § 10. — ³⁾ Drks skrf. N:o 120 af den 18 maj. — ⁴⁾ Stfs prot. den 4 juli § 9. — ⁵⁾ 1892 års berättelse pag. 21. — ⁶⁾ Drks skrf. N:o 33 af den 2 mars.

en byggnadsstyrelse, bestående af Arkitekten Gustaf Nyström, Doktor Axel Holmberg och Stadsingenjören Herman Norrmén, med uppdrag att utföra särskilda planerings- och andra förberedande arbeten, tillhandagå arkitekten med nödiga anvisningar samt uppgöra förslag till entreprenadkontrakt äfvensom öfvervaka arbetets utförande. I mån sagda bestyrelse sedermera till Kammaren inlemnadt färdigblifna ritningar, utvärkade Drätselkammaren deras fastställelse¹⁾ äfvensom utgaf på entreprenad utförandet af byggnaderna.

Då nämnda förberedelser emellertid hade kräft något längre tid, än som förutsetts, hade Drätselkammaren icke kunnat till de af Stadsfullmäktige föreskrifna terminerna, den 1 Februari och 1 Juni år 1894, uti entreprenadkontrakten ovilkorligen utsätta byggnadernas fullbordande, utan hade på byggnadsstyrelsens förslag tiden för slutförandet af de tre epidemipaviljongerna af trä, desinfektionsherberget samt lik- och obduktionshuset, i händelse af ogynnsamma väderleksförhållanden, beroende af byggnadsnämndens pröfning, förlängts antingen för alla dessa byggnader eller en del af dem till den 1 Juli 1894.

Om vidtagande af denna förändring uti den af Stadsfullmäktige fastställda tiden för byggnadernas fullbordande i syfte att trygga byggnadernas solidaritet, anmälte²⁾ Drätselkammaren med anhållan om åtgärdens godkännande, som icke heller af Stadsfullmäktige förvägrades³⁾.

Tidigare hade Stadsfullmäktige⁴⁾ på Drätselkammarens derom gjorda framställning bifallit till följande arvoden åt ledande arkitekten och ledamöterna i byggnadsnämnden, nämligen åt Arkitekten Törnqvist 450 mark i mån, för 16 månaders tid att räknas från den 1 Mars, åt ordföranden i byggnadsstyrelsen, Arkitekten Nyström 120 mark samt åt enhvar af ledamöterna Doktor Holmberg och Stadsingenjör Herman Norrmén 80 mark allt per månad och för 18 månaders tid från den 1 Januari framåt.

Arvode åt ledande arkitekt och ledamöter i byggnadsnämnden för kommunala sjukhusbyggnaderna.

I sammanhang härmed må anföras att Kejs. Senaten, på Stadsfullmäktiges derom gjorda ansökan, medels utslag af den 10 April bifallit⁵⁾ dertill, att den samma af 77,700 mark, som i stöd af Senatens resolution af den 15 Juni 1881 reserverats för uppförande af ett hus för härvarande realskola, finge användas såsom bidrag till bestridande af kost-

Användning af realskolebyggnadsanslaget.

¹⁾ Drks prot. den 12 jan. § 24, den 9 febr. § 14. — ²⁾ Drks skrf. N:o 121 af den 25 maj. — ³⁾ Stfs prot. den 13 juni § 14. — ⁴⁾ Stfs prot. den 9 mars § 18. — ⁵⁾ Stfs prot. den 16 maj § 2.

naderna för de af Stadsfullmäktige beslutna utvidgningarna af stadens kommunala sjukhus.

Brädfodring af
kolerabarack-
kerna.

Sedan Helsovårdsnämnden i skrifvelse af den 30 September anmält, att kolerans möjliga uppträdande i landet under den inträdande kallare årstiden nödvändiggjorde till en början brädfodring af en af kolerabarackerna och dess förseende med eldstäder, samt anhållit att af de för kolerafarsotens bekämpande till nämndens disposition ställda medel få för antydda ändamål använda ett belopp af omkring 300 mark, godkände¹⁾ Stadsfullmäktige denna Helsovårdsnämndens framställning.

Vattenpost vid
Petersgatan.

Hos Drätselkammaren hade föreståndarinnan för skyddshemmet för fallna qvinnor, fru Ida Mäkinen, gjort framställning om uppställande af en vattenpost för inrättningens i gården N:o 14 vid Hafsgatan behof uti den närbelägna vattenledningen under Petersgatan, enär vattenet i den brunn invid nämnda gård, som härintills användts, blifvit otillräckligt och dessutom befunnits vara af dålig beskaffenhet samt kostnaden för släpning af vatten med häst blefve för skyddshemmets begränsade tillgångar alltför kännbart. I anledning häraf hemställde²⁾ Drätselkammaren, som emellertid af Vattenledningskontoret inhemtat, att kostnaden för en vattenpost å förenämnda plats, ifall dess inrättande skulle uppskjutas till varmare årstid, icke öfverstege 200 mark, hos Stadsfullmäktige om bifall till ansökningen samt föreslog att kostnaden för nämnda post skulle bestridas ur anslaget för vattenledningens underhåll. Härtill funno Stadsfullmäktige skäl bifalla³⁾.

Makadamisering
af körbanan å
nya chaussé-
viadukten.

Vid det Stadsfullmäktige förlidet år⁴⁾ fattade beslut om höjande af vestra chausséen i och för åstadkommande af en viadukt öfver hamnbanan, beslöto Fullmäktige tillika, på förslag af Drätselkammaren, att den nya chaussésträckan tillsvidare endast skulle grusas och, ifall af behof, i midten förses med en smalare makadamiserad körbana.

På framställning af Hamnbanebyggnadsstyrelsen, som var ense med Drätselkammaren om att stenläggning af körbanan å ifrågavarande del af chausséen redan på grund af de dryga kostnaderna härför borde lemnas till framtiden, men ansåg att trafiken icke ens provisoriskt kunde vara betjent med den föreslagna smalare makadamiserade körbanan längs midten af chausséen, emedan det svårigen kunde undvikas att icke körande komme att begagna sig jemväl af de omakadamiserade

¹⁾ Stfs prot. den 3 okt. § 19. — ²⁾ Drks skrf. N:o 28 af den 12 jan. — ³⁾ Stfs prot. den 14 febr. § 6. — ⁴⁾ 1892 års berättelse pag. 17.

delarna, hvilka snart blefve gropiga, isynnerhet höst och vår, då marken är uppblött, och således äfven vådliga, utom att spårvägen vore dragen å ena sidan af chausséen samt att makadamisering af mellanrummet emellan spårvägens skenor i hvarje fall måste utföras, beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige, med frångående af tidigare i saken fattadt beslut, att tillåta bemälde byggnadsstyrelse att verkställa makadamisering af hela bredden af körbanan å den nya chausséviadukten.

Stadsfullmäktige hade vid den 29 December 1892 hållet sammanträde beviljat ett anslag af 2,500 mark för inrättande i södra hamnen af en duc d'Albe för kompassjustering, men tillika beslutit att frågan om densammas placering skulle lemnas beroende och af Fullmäktige framdeles särskildt handläggas. Vid slutlig pröfning af frågan stannade²⁾ Stadsfullmäktige likväl vid den af Hamnkontoret ursprungligen föreslagna platsen för duc d'Alben och ville i ärendet blott hafva tillagdt, att arbetet skulle utföras med nödig soliditet inom gränserna af kostnadsförslaget.

Sedan folkskolans vid Kaserngatan lärarepersonal till Folkskole-
direktionen inlemnad en skriftlig framställning, hvaruti påpekades de brister, som vidlåda nyssnämnda skola, och förslag väckes om inköp af den närmast skolgården belägna tomten N:o 23 vid samma gata, hemställde Folkskoleledirektionen hos Stadsfullmäktige, att ifrågavarande tomt blefve med det snaraste inköpt för stadens räkning samt att ett tidsenligt skolhus, inrymmande åtta å tolf lärosalar jemte gymnastiksal, här uppfördes.

Denna Folkskoleledirektionens hemställan remitterades af Stadsfullmäktige till Drätselkammarens utlåtande, men fann Drätselkammaren, efter tagen närmare kännedom af tomtens N:o 23 vid Kaserngatan dimensioner, att om ock ett skolhus här kunde få plats, detsamma dock ej erhöille tillräckligt luft och ljus samt att ingen möjlighet förefans för anordnandet af någon rymligare lekplats, hvarföre Drätselkammaren också, till afhjelpande af de förnämsta missförhållandena i folkskolehuset vid Kaserngatan, efter meddelande med Folkskoleledirektionen och med dess godkännande, föreslog³⁾ att gårdsplanen till detta skolhus förstorades icke blott genom undanskaffande af gårdsbyggnaden, utan ock genom den stora uthuskomplexens ersättande med en mindre byggnad på lämplig plats. Af de uti gårdsbyggnaden inrymda lokalerna borde

Duc d'Albe för
kompassjustering.

Byggnadsförändringar i folkskolegården N:o 21 vid Kaserngatan.

¹⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 13. — ²⁾ Stfs prot. den 11 april § 9. — ³⁾ Drks skrif. N:o 123 af den 20 april (Stfs tryckta handl. N:o 35).

i sådant fall gymnastiksalen inrymmas i någon lokal uti hufvudbyggnaden och vedlidret flyttas till källarene. För frågans fullständiga utredning hade Drätselkammaren dessutom genom Arkitekten R. Björnberg i samråd med Folkskoledirektionen låtit utarbeta ritningar och kostnadsförslag till de här af föranledda byggnadsförändringarna och nybyggnaden, för hvilka totala kostnaden uppginge till 18,328 mark 10 penni; och skulle dessa medel enligt Drätselkammarens förslag upptagas i utgiftstaten för år 1894, under hvilket år de ifrågasatta byggnadsarbetena borde utföras.

Stadsfullmäktige hänsköto¹⁾ emellertid ärendet till behandling af ett för ändamålet särskildt tillsatt utskott, hvilket icke kunde godkänna det af Drätselkammaren framställda förslaget, emedan de anmärkta bristerna härigenom, enligt utskottets förmenande, icke afhjelpes, hvartill förnämsta hindret vore, att alltför många klasser inrymts i gården, som icke är fullt lämplig för skoländamål, och hvilket hinder undanrödjes endast då, när staden om några år uppför ett nytt folkskolehus för det ständigt växande antalet folkskoleelever i denna trakt af staden och det nya huset då bygges tillräckligt stort för att tillåta en reduktion af skolsalarnes antal i det gamla. Alla mera omfattande ändringsförslag beträffande nu ifrågavarande byggnad borde derföre enligt utskottets mening uppskjutas till antydda tidpunkt, hvilket likväl icke skulle förhindra några mindre kostsamma förbättringars omedelbara införande.

Såsom sådana föreslår utskottet följande:

att vestra flygeln af uthusbyggnaden nedrifves;

att vedlidret inredes till afträde;

att nödiga vedkällare inrättas under hufvudbyggnadens flygel mot Kaserngatan;

att i sammanhang härmed vidtagas nödig reparation af hörnrummet i hufvudbyggnadens subasementsvåning; samt

att för detta ändamål i 1894 års budget skulle upptagas ett anslag af tillsammans 6,986 mark 50 penni.

Utskottets betänkande blef af Stadsfullmäktige till alla delar godkändt²⁾, hvarjemte den beräknade kostnaden 6,986 mark 50 penni senare vid uppgörande af nyssnämnda års budget blef behörigen observerad³⁾.

¹⁾ Stfs prot. den 3 okt. § 15. — ²⁾ Stfs prot. den 7 nov. § 18. — ³⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13 och Stfs tryckta handl. N:o 45.

I stöd af det uppdrag Stadsfullmäktige genom den 31 Maj 1892 ^{Kajbyggnader i stadens hamnar.} fattadt beslut lemnat Drätselkammaren, och sedan Kammaren fått emottaga ett af Ingeniören O. Ehrström utarbetadt förslag till kajbyggnader och anordningar för trafiken i Helsingfors stads hamnar, ansåg sig Drätselkammaren böra till Stadsfullmäktige inkomma med förslag i hithörande frågor, utan att likväl vara tvungen att i detta sammanhang yttra sig om Ingeniören Ehrströms vidlyftiga hamnprojekt i hela dess vidd. Enligt Drätselkammarens åsigt hvilade största vikt på anordningarna i Södra hamnen och var det dessa Kammarens förslag gälde¹⁾.

Ett af Stadsfullmäktige för ärendets vidare behandling särskildt tillsatt utskott²⁾ omfattade i de flesta delar Drätselkammarens förslag och hade en afvikande åsigt endast i följande punkter³⁾.

Enligt utskottets förmenande borde nämligen alla vexelspår å Magasinskajen förenas åt norr i en knippe med hufvudspåret, hvilket möjliggjordes genom en obetydlig afsnedning af varuskjulen och förskjutning af jernvägsspåren, i stället för att dessa spår enligt Ingeniören Ehrströms af Drätselkammaren omfattade förslag sluta stumt å Packhustorget, för att förenas endast genom ett skjutbord, hvilken anordning icke tillåter vagsvexling med lokomotiv, hvarigenom väsendtliga hinder och svårigheter vid varulastning och lossning vore att befara. Som utskottet dessutom på anförda skäl ansåg en inhägnad af varuskjul och spår på Magasinskajen icke allenast öfverflödig utan till och med störande för trafiken, förordade utskottet dess bortlemnande. Den ändrade anordningen af jernvägsspåren komme icke att medföra någon ökad utgift, men genom bortlemnande af hägnaden skulle inbesparas 4,500 mark.

Utöfver de å Magasinskajen föreslagna varuskjulen ville utskottet för sin del förorda uppförande äfven å Packhustorget af ett skjul — öppet men lemnande tillräckligt skydd mot regn och af den storlek förhållandena möjligtvis medgifva. Detta skjul afsåg att tjena samma ändamål som de för närvarande vid Södra hamnen befintliga skjulen; och med kostnaderna för de tidigare uppförda enahanda skjulen till grund uppskattades utgiften härför till 25,000 mark.

Det otvifvelaktigt viktigaste af utskottets ändringsförslag gälde emellertid hambanans framdragande till Skatudden, hvilket skulle ske

¹⁾ Drks skrf. N:o 122 af den 6 maj. (Stfs tryckta handl. N:o 23). — ²⁾ Stfs prot. den 4 juli § 11. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 27.

sålunda, att jernvägen från Magasinskajen leddes uti en båge, berörande norra delen af Södra båthamnen och yttersta ändan af Vestra kajen, hvarifrån banan å en bro med rörlig del å dess östra ända komme öfver till den å Kejsargrundet i Ingeniör Ehrströms förslag projekte-rade kajen, och vidare fortlöpande tvärs öfver denna kaj, längs Slotts-kajen och på rörlig bro öfver Skatuddskanalen uppnådde Skatudden. Drätselkammaren hade deremot föreslagit banans ledande till Skatudden längs Vestra kajen och Salutorget med passerande af ett vändbord vid Norra båthamnens nordvestra hörn.

Då för en öfvergång af hamnbanan på anfördt sätt öfver Södra hamnen redan finnas af statsmedel, för igenfyllning utaf en del af Södra båthamnen jemte höjning af kajen derinvid, anslagna 44,400 mark, hvilket belopp skulle innehållas, i händelse arbetet icke kommer till stånd, blefve tilläggskostnaden enligt utskottets förslag endast 55,000 mark. Härtill kom visserligen utgiften af i rundt tal 90,000 mark för kajbygg-naden å Kejsargrundet, hvilken i detta fall genast måste utföras, men ansåg utskottet i likhet med Ingeniören Ehrström denna kajbyggnad i hvarje fall omedelbart behöflig för vinnande af landningsplatser, sär-skildt för de större, skärgården trafikerande ångbåtarna.

På grund af ofvanbeskrifna ändringsförslag kräfde kajbyggnaderna och öfriga dermed sammanhängande anordningar i Södra hamnen ett anslag å 1,065,950 mark mot af Drätselkammaren till anvisning förordade endast 867,950 mark.

Efter sålunda försiggången beredning af ärendet fattade¹⁾ Stadsfullmäktige följande definitiva, dels med Drätselkammarens dels med utskottets förslag öfverensstämmande beslut, nämligen

att i enlighet med Ingeniören Ehrströms förslag (pag. 40—47) skola utföras skjul, platformer, spår, stensättning, aflopp, vattenledning och bekvämlighetsinrättningar å Magasinskajen, dock med iakttagande af de afvikelser beträffande spåren, utskottet ofvan förordat;

att å Packhustorget uppbygges ett öppet varuskjul i enlighet med utskottets förslag;

att i öfverensstämmelse med Ingeniören Ehrströms förslag (pag. 47—51) och sedan stadsplan för Skatudden i häraf berörda delar vunnit stadsfästelse, men inskränkt till omfång enligt kostnadsförslaget II (pag. 61—63), å Skatudden utföras kajbyggnader, utfyllningar, spår,

¹⁾ Stfs prot. den 10 okt. § 1.

stensättning, belysning och aflopp äfvensom det ur kostnadsförslaget utlemnade skjulet;

att med förenämnda arbeten genast vidtages och desamma slutföras så fort ske kan, dock att anläggningarna å Skatudden så vidt möjligt utföras i sammanhang med gatuplaneringar dersammastädes;

att för dessa arbeten af de för hamnanläggningarna upplånade medlen nu anvisa ända till 900,950 mark;

att tillsätta en delegation utaf fem personer, uti hvilken Stadsingenjören vore sjelfskrifven ledamot, för att handhafva öfverinseendet öfver arbetena;

att bemyndiga denna delegation att med Jernvägsstyrelsen träffa öfverenskommelse angående spåranordningar, spårtyp och andra, statsjernvägarne berörande detaljer, att besluta om ordningen för arbetenas utförande i hufvudsaklig öfverensstämmelse med förslaget, samt att i samråd med Drätselkammaren vidtaga sådana ändringar af mindre omfattning, hvilka befinnas ändamålsenliga för arbetet eller den blifvande trafiken men icke föranleda att kostnadsförslaget öfverskrides;

att anmoda Drätselkammaren att, efter att i samråd med delegationen hafva uppgjort förslag till ändringar uti stadsplan för Skatudden i de delar, som betingas af hamn- och kajbyggnaderna derstädes, till Stadsfullmäktige inkomma med definitivt förslag till ny stadsplan för Skatudden;

att uppdraga åt delegationen att inkomma med förslag till nödig kontorsbyggnad för statsjernvägarnas behof, kransystem, kraft- och belysningsanläggning, äfvensom i öfrigt göra framställning angående möjligen nödig ansedda, mera ingripande förändringar uti anläggningarna; äfvensom

att arbetsledningen vid ofvannämnda kaj- och hamnbyggnader öfverlemnas åt stadens Byggnadskontor.

Beträffande de olika förslagen rörande hamnbanans ledande fram till Skatudden, beslöto Stadsfullmäktige låta med afgörandet anstå, till dess Drätselkammaren inkommit med närmare finansiella beräkningar angående de för hamnbanabyggnaden disponibla medlen samt Hamnbyggnadsdelegationen, senast inom September månad 1894, afgifvit fullständig kostnadsberäkning jemte förslag till sagda arbetes utförande¹⁾.

Till medlemmar i Hamnbyggnadsdelegationen utsågos²⁾ Herrar Alfred

Hamnbyggnadsdelegationen.

¹⁾ Stfs prot. den 7 nov. § 14. — ²⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 14.

Norrmén, Lennart Gripenberg, Theodor Tallqvist och Gustaf Nyström, hvarjemte arvodena för delegationens medlemmar bestämdes till 30 mark för sammanträde åt ordföranden samt 20 mark för sammanträde åt enhvar af ledamöterna.

Ändring af
stadsplan, påkal-
lad af kommunala
sjukhusets
nybyggnader.

Sedan Stadsfullmäktige, med föranledande af deras beslut om uppförande af särskilda tillbyggnader till stadens kommunala sjukhus, hos Hans Kejs. Majestät anhållit att, till beredande af plats för en sjukhusets paviljonger omgifvande plantering¹⁾, den å nu gällande stadsplan för Helsingfors mellan kvarteren N:ris 170 och 171 upptagna Kalkelgatan finge uteslutas äfvensom södra delen af Kyrkogårdsgatan, som å stadsplanen innehar en bredd af femtom meter, blefve inskränkt till en bredd af endast nio meter och den gatan sålunda frångående jordremsan med kvarteret N:o 170 förenades, allt på sätt en ansökningskriften bilagd planteckning närmare utvisade, hade Kejs. Senaten vid deraf den 13 Februari skedd föredragning funnit godt Stadsfullmäktiges ifrågavarande anhållan bifalla, hvilket genom Guvernörens i länet resolution af den 27 i nämnda månad Stadsfullmäktige till kännedom²⁾ och för ändring af stadens originala plankarta meddelades Magistraten.

Ändring af
stadsplan i och
för utvidgning
af Badhusgatan.

Sedan Stadsfullmäktige hos Hans Kejs. Majestät i underdånighet anhållit om sådan å en i två exemplar ansöknings bilagd planteckning utmärkt ändring i den för staden gällande plan, att ej mindre Badhusgatan från Qvarnvägen till Varfsgatan blefve utvidgad, än ock det öster om förstnämnda gata belägna området till tre bostads- och en fabriks-tomt disponeradt, jemte det Fullmäktige tillika hemställt, det för nyssnämnda bostadstomter finge lända till efterrättelse enahanda stadganden, som påbjudits i den för östra villaområdet i Ulrikasborgs Brunnspark den 19 Januari 1886 fastställda byggnadsordning, hade Kejs. Senaten vid häraf den 1 Maj skedd föredragning funnit godt ifrågavarande ansökning bifalla. Vid härom Sstadsfullmäktige lemnad under rättelse af Magistraten, som erhållit del af Kejs. Senatens förestående beslut genom Guvernörens i länet remissresolution af den 9 Maj, antecknades³⁾ detta endast till kännedom, emedan stadens Byggnadskontor redan genom Magistraten meddelats föreskrift att låta förberörda ändring uti stadens originalplan behörigen införa.

Ändring i stads-
plan i anledning

På framställning af beredningsutskottet beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige

¹⁾ 1892 års berättelse pag. 21. — ²⁾ Stfs prot. den 9 mars § 3. — ³⁾ Stfs prot. den 30 maj § 2. — ⁴⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 19.

ingå med underdånig hemställan om sådan ändring i stadsplanen, som betingades af Fullmäktiges den 11 Mars 1892 fattade beslut¹⁾ att åt Aktiebolaget P. Sinebrychoff upplåta ett emellan tomterna N:ris 1 a vid Sandvikskajen och 28 vid Boulevardsgatan beläget, staden tillhörigt område.

Med anledning af att det af Stadsfullmäktige den 13 December 1892 godkända förslaget²⁾, att med Rådstufvurättens 2:dra och 3:dje afdelningars lokal uti rådhusets tredje våning förena ett rum i rådhusannexet, likasom ock de allaredan vidtagna förändringarna att, medels öppnande af dörrar uti den för sagda byggnader gemensamma väggen, bereda för 1:sta och 4:de afdelningarna äfvensom för stadsfiskalerna hvar sitt rum uti nämnda annex, innebar ett sammanbyggande af tomterna N:o 2 vid Katrine- och N:o 7 vid Alexandersgatan, å hvilka tomter sagda byggnader äro uppförda, beslöto³⁾ Stadsfullmäktige på Drätselkammarens derom gjorda framställning⁴⁾, enär beviljande till tvenne tomters förenande, enligt § 9 i gällande byggnadsordning för Helsingfors stad, skall af Kejs. Senaten utverkas genom Stadens Magistrat, hos Kejs. Senaten ansöka om tillstånd till ifrågavarande tomters sammanbyggande, hvilket tillstånd äfven den 19 Juli blef staden meddeladt⁵⁾.

Deremot hade Kejs. Senaten vid den 10 April skedd föredragning af Stadsfullmäktiges underdåniga hemställan om ändring i stadsplanen i och för inrättande af en sqvär å Senatstorget⁶⁾, med anledning deraf att å detsamma skulle resas en ärestod till åminnelse af Kejsaren-Storfursten Alexander II, icke velat⁷⁾ Stadsfullmäktiges ifrågavarande ansökan bifalla, Stadsfullmäktige dock obetaget att, sedan monumentet blifvit å sagda torg upprest och de lämpligaste anordningarne derigenom kunde bättre och säkrare bedömas, med ny framställning i ärendet inkomma.

Jemlikt Stadsfullmäktiges beslut af den 16 Februari 1892 angående utprickande af ny farled till Gräsviken vester och norr om Busholmen med anledning af den förra farledens i sundet mellan staden och Busholmen afstängande genom anläggandet af en provisorisk bro för hamnbanebyggnaden öfver sagda sund, hade Drätselkammaren hos Öfverstyrelsen för lots- och fyrinrättningen i Finland gjort framställning om

¹⁾ 1892 års berättelse pg. 6. — ²⁾ 1892 års berättelse pg. 20. — ³⁾ Stfs prot. den 11 april § 8. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 69 af den 16 mars. — ⁵⁾ Stfs prot. den 12 sept. § 19. — ⁶⁾ 1892 års berättelse pg. 3. — ⁷⁾ Stfs prot. den 16 mars § 1.

sagda farleds utprickande och hade bemälda Öfverstyrelse i anledning häraf låtit undersöka och med fem stycken remmare utmärka en farled mellan Busholmen och holmen Uttern samt derifrån norrom förstnämnda holme. Då nämnda Öfverstyrelse emellertid ej mindre af staden fordrade ersättning för ofvan anförda farleds utprickande med inalles 48 mark 80 penni, än ock utbad sig underrättelse i sinom tid, huruvida den sålunda inrättade nya farleden äfven under seglationstiden 1893 skulle bibehållas, framställde ¹⁾ Drätselkammaren, efter att hafva inhemtat Hamnkontorets yttrande i ärendet och på dess förslag, hos Stadsfullmäktige, att de af Öfverstyrelsen för lots- och fyrinrättningen hafda kostnaderna skulle ersättas Öfverstyrelsen och påföras Hamnbanebyggnaden samt hos samma Öfverstyrelse anhålla om farleds utprickande till Gräsviken äfven framdeles, men något beqvämare genom att dragas icke genom sundet emellan Busholmen och Uttern utan från stora farleden vesterom holmen Uttern och Uttergrunden direkte in till Gräsviken, äfvensom att Öfverstyrelsen benäget åtog sig söka utverka, att sagda farleds utprickande och eftersyn måtte med statsmedel bekostas; och godkände ²⁾ Stadsfullmäktige denna Drätselkammarens hemställan.

Annulerad garantiförbindelse för vattenlednings utsträckande till Sjömans- och Rödbergsgatorna.

Hos Stadsfullmäktige hade Drätselkammaren hemställt ³⁾ att den af gårdsegerene invid Sjömans- och Rödbergsgatorna den 10 Oktober 1882 afgifna garantiförbindelsen i erläggande af en vattenafgift motsvarande minst 4 mark per år och rum, för vatten- och afloppslednings utsträckande till sagda gator, blefve af Stadsfullmäktige annulerad, och gjorde Drätselkammaren detta på framställning af Vattenledningskontoret, som såsom motiv härför bland annat framhållit, att någon på antalet rum fotad beräkning af vattenafgifter icke förekommer, sedan den nya vattenledningsafgiften trädte i gällande kraft, och att ifrågasvarande rörsträngar numera utgöra integrerande beståndsdelar af stadens vattenlednings- och kanalnät samt betjena en mängd personer utom garanterna, hvadan beräkning af icke-garanters konsumtion, som rätteligen borde garanterna tillgodoräknas, icke låter sig verkställa; och funno Fullmäktige skäl ⁴⁾ till Drätselkammarens hemställan bifalla.

Åtgärder till förekommande af vattenlednings förorenande.

Med anledning deraf, att ett ovanligt stort antal fall af tarmskyfus i staden yppats och sjukdomsorsaken möjligen kunde sökas uti vatten-

¹⁾ Drks skrf. N:o 21 af 19 jan. — ²⁾ Stfs prot. den 31 jan. § 7. — ³⁾ Drks skrf. N:o 274 af den 14 dec. — ⁴⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 13.

ledningsvattnet, hade Sundhetsinspektören, Doktor Sucksdorff, funnit sig föranlåten att den 12 Augusti anställa syn å stadens vattenledningsverk i Gammelstaden och dess närmaste omgifningar, hvarvid han, ehuru väl något säkert resultat i ofvanberördt afseende icke vunnits, dock påfunnit särskilda missförhållanden, nämligen:

att å den norra udden af Broholmen, å hvilken vattenledningens filtra befinna sig, finnes ett enkan Johansson tillhörigt afträde så beskaffadt att, då behållare för exkrementers uppsamlande saknades, dessa af hvarje stridare regnskur ovilkorligen nedspolades i den åarm, der vattenledningens vattenintag är beläget;

att invid åbranten å samma norra udde var ett upplag af hushållsaffall, hvilket såväl vid regn som vid torr vederlek med största lätthet kunde inkomma i åvattnet;

att å åns östra strand, några hundra famnar ofvanom vattenledningens vattenintag, finnes ett af en s. k. trädgårdsrysse arrenderadt jordområde, till hvilket hvarje vecka från staden hemtades spillning, som uppsamlades å en ängslinda vid åstranden, något tiotal meter från sjelfva åkanten, och hvilken spillning, isynnerhet vid något starkare nederbörd, lätteligen nedspolades i åns vatten; och

att på Vanda ås vestra strand omedelbart ofvanom den öfver ån ledande landsvägsbron finnes ett simställe, som ganska mycket anlitas såväl af fullvuxna som barn.

Härom hade Doktor Sucksdorff anmält hos Helsovårdsnämnden och ehuru väl Heltovårdsnämnden i anledning af denna anmälan icke påkallat Drätselkammarens mellankomst i annat afseende än beträffande det ofvannämnda afträdet, hade Drätselkammaren likväl, efter å stället tillsammans med t. f. vattenledningsingenjören anställd besigtning, vidtagit följande åtgärder:¹⁾

gått i författning om uppförande åt enkan Johansson af ett nytt afträde, försedt med vattentät behållare, sådan att äfven hushållsaffall kunde deri uttömmas, samt uppdragit åt Vattenledningskontoret att låta öfvervaka dess behöriga tömning;

inledt underhandling med trädgårdsmästaren Schiräjeff om det med spillningsupplag behäftade jordområdets afstående, hvartill denne, med förmälan att han arrenderat plantagen af Handlanden A. Krivetz till 1895 års utgång emot en årlig afgäld af 600 mark, äfven förklarat sig

¹⁾ Drks skrf. N:o 133 af den 31 aug. (Stfs tryckta handl. N:o 25).

villig, under vilkor att staden ansvarade för det Krivetz tillkommande arrendet, hvarå för år 1893 afbetalts 50 mark, samt Schiräjeff ändock tillåtas afberga sistnämnda års afkastning af marken;

utverkat genom tillmötesgående af arrendatorn af Forsby hemman, J. Saarela, förbud mot simning vid åns vestra strand, till den del den tillhörde hemmanet;

uppdragit åt Vattenledningsingeniören, då en vida farligare förorening af vattnet kunde ske genom klädtvätt än simning, ej mindre att med färgareenkan A. Handolin, som innehar ett strandområde nedanför vattenledningens pumpverk, omedelbart träffa aftal, enligt hvilken enkan Handolin skulle emot en derför betingad årlig ersättning af 120 mark ställa en henne tillhörig bykstyga till förfogande för alla i trakten boende, hvilka derjemte skulle anvisas att förrätta all sin tvätt der och under ingen förevändning i hemmen, än ock att vid samma strand på stadens bekostnad anordna en klappbrygga;

beordrat Vattenledningsingeniören att, då vid lågt vattenstånd möjligen genom sugning i den större åarmen vid vattenintaget en återströmmande rörelse från den mindre armen kan förutsättas, hvarigenom föroreningar från en färgaren Lindström tillhörig, derstädes förefintlig klappbrygga kunde föras till vattenintaget, låta i den mindre åarmens fördämning anbringa en ställbar lucka, hvarigenom det förorenade sköljvattnet kunde vid behof genomsläppas; samt slutligen,

då af Sundhetsinspektören muntligen hos Kammaren anmälts om förefintligheten af tvenne afloppsdikey, ledande det ena från det staden tillhöriga området och det andra från Forsby hemmans ladugård och hvardera utmynnande ofvanom fallet, gått i författning om begge dessa dikens igenfyllande och ersättande med andra, genom hvilka afloppet ledes åt annat håll.

Vid härom hos Stadsfullmäktige gjort meddelande, hemställde Drätselkammaren tillika, att Stadsfullmäktige måtte godkänna omförmälda af Kammaren vidtagna åtgärder äfvensom bemyndiga Kammaren att med trädgårdsmästaren Schiräjeff och handlanden Krivetz träffa aftal om öfvertagande, på förutnämnda vilkor, af det till Wiks ladugårds mark hörande område, som af Schiräjeff bebrukas; och blef denna Drätselkammarens hemställan af Stadsfullmäktige godkänd¹⁾. Vid faststäl-

Arrendering af
ett Wiks ladu-
gård tillhörigt
område i Gam-
melstaden.

¹⁾ Stfs prot. den 12 sept. § 45.

lande af budgeten för 1894 upptogs¹⁾ derföre äfven till arrendebeloppets betäckande en post å 600 mark.

Sedan Stadsfullmäktige erhållit del af Guvernörens i länet skrifvelse till Magistraten af den 16 mars, hvori omförmäles, att läneveterinären på grund af en å Forsby hemman utbruten rotsepidemi föreslagit, att det stall, hvori de af sjukdomen angripna hästarna stått, måtte uppbrännas, hade Stadsfullmäktige anmodat Drätselkammaren att efter samrådan med arrendatorn å Forsby inkomma med utlåtande i ärendet. Vid af Drätselkammaren i anledning häraf föranstaltad syn framgick, att den ifrågavarande byggnaden, innehållande ett mejerirum, ett boningsrum, stall för 20 hästar och fähus för 32 kor samt en större svinstiga, visserligen var af otidsenlig inredning, men att uppförande af en dylik byggnad emellertid skulle medtaga en kostnad af 11,600 mark, hvarför synemännen, hvilka vid förrättningen biträdts af stadens sundhetsinspektör, på dennes tillrådan föreslogo rifning och nyläggning af en del golf, rengöring af byggnaden och omsorgsfull desinfektion, för hvilka alla åtgärder kostnaderna uppskattades till 1,500 mark. Då arrendatorn af lägenheten I. V. Saarela i saken hörd emellertid förmålt, att han redan å annan lägenhet i närheten anskaffat stallrum för sina hästar och icke ansåg sig vidare kunna begagna det gamla stallet, hvilket såsom ganska förfallet vore i sådant skick, att detsamma icke kunde medelst desinfektion med säkerhet befrias från det smittosamma sjukdomsämnet, men för sin del deremot vore villig att, för den händelse staden till honom utbetalade hälften af den summa, hvarför byggnaden ansetts kunna utföras eller 5,800 mark, under stadens kontroll och enligt godkänd ritning, nästinstundande år uppföra tvenne byggnader i den gamlas ställe samt af samma omfång och storlek som denna, men stallet placeradt skildt för sig, på det att den inficerade platsen icke vidare behöfde användas, föreslog²⁾ Drätselkammaren, äfven med afseende derå, att ifrågavarande uthus tillföljd af sitt bofälliga skick antagligen vid arrendetidens utgång år 1907 måste helt och hållet ombyggas, det Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Drätselkammaren att med arrendatorn Saarela träffa närmare öfverenskommelse angående utförandet af de af honom föreslagna tvenne uthusbyggnaderna mot en ersättning från stadens sida af inalles 5,800 mark, hvilka

Åtgärder till
hämmande af
en å Forsby
hemman utbrun-
ten rotsepidemi.

¹⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13 och Stfs tryckta handl. för 1893 N:o 43. — ²⁾ Drks skrif. N:o 79 af den 6 april.

skulle upptagas i utgiftsstaten för år 1894. Detta förslag godkände¹⁾ Stadsfullmäktige med tillägg af den närmare bestämning, att de nya uthusbyggnaderna skola såsom laga hus tillhöra hemmanet.

Ifrågasatt tomt-
plats för Lots-
verket.

Uti skrifvelse från Handels- och Industriexpeditionen i Kejs. Senaten af den 31 maj hade Guvernören i Nylands län anmodats att infordra och sedermera till Expeditionen öfversända Stadsfullmäktiges yttrande, huruvida och på hvilka villkor staden befundes villig att vid strand, som vore lämplig till upplägningsställe för ända till 20 fot djupgående fartyg, till finska kronan upplåta tomtplats af omkring 100 qvadratmeters areal i och för anläggning af en eller flere för statsverkets behof afsedda byggnader och hade nämnda skrifvelse genom Magistraten till Fullmäktige inkommit. I anledning häraf beslöto²⁾ Fullmäktige, efter att hafva inhemtat Drätselkammarens yttrande³⁾ i ärendet, att i enlighet med Kammarens och Byggnadskontorets förslag uti afgifvande svar å anförda skrifvelse meddela, det en å Skatuddens norra strand inom det å en närsluten plan af linierna a—b och c—d begränsade område belägen tomtplats, fyllande de af Handels- och Industriexpeditionen i dess skrifvelse bestämda villkor, kunde af staden till statsverket upplåtas till ett pris af 13 mark per qvadratmeter, dock under förutsättning att sagda tomtplats i dess helhet af statsverket öfvertages.

Ifrågasatt ut-
sträckning af
vattenledningen
till villorna
Nr:is 4—6 i ve-
stra Brunnsparken.

Innehafvarene af villorna 4, 5 och 6 i vestra Brunnsparken hade hos Stadsfullmäktige gjort framställning om utsträckande af stadens vattenledning till nämnda villor, men beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige, efter att hafva hört Drätselkammaren, som icke allenast från Vattenledningskontoret införskaffat kostnadsförslag öfver denna vattenledningens utsträckning utan äfven affordrat sökandene solidarisk garantiförbindelse för en staden tillfallande årsinkomst, motsvarande 8 % af den beräknade anläggningskostnaden, på Kammarens förslag⁵⁾, då sådan garantiförbindelse icke kunnat erhållas, för närvarande afslå ansökningen.

Budget för år
1894.

I sammanhang med fastställande af utgiftsstaten för nästföljande år 1894 beslöto⁶⁾ Stadsfullmäktige efter vanligheten till utförande af särskilda allmänna arbeten, af hvilka här utöfver redan härförrinnan omnämnda sådana må anföras följande.

¹⁾ Stfs prot. den 11 april § 10. — ²⁾ Stfs prot. den 5 dec. § 7. — ³⁾ Drks skrf. Nr:is 256 & 266 af den 9 och 30 nov. — ⁴⁾ Stfs prot. den 30 nov. § 24. — ⁵⁾ Drks skrf. Nr:o 268 af den 30 nov. — ⁶⁾ Drks skrf. Nr:o 244 af den 26 okt. (Stfs tryckta handl. Nr:o 39). Stfs tryckta handl. Nr:is 37, 40 och 44. Stfs prot. den 29 dec. § 13.

Af stadens Vattenledningskontor hade redan till 1892 års budget inlemnats projekt och en till 260,000 mark sig belöpande kostnadsberäkning för 3 nya, öfverbyggda filtra vid vattenledningsverket i Gammelstaden. Förslaget lemnades dock af Stadsfullmäktige¹⁾ dervid beroende. Vattenledningskontoret ansåg sig emellertid i sitt förslag till utgiftsstat för 1894 böra återupptaga frågan och påyrka att ett anslag på 100,000 mark skulle upptagas i budgeten för förberedande arbeten, förnämligast bergssprängning och rörläggning, afseende uppförandet af nya filtra för vattenledningen. Denna anslagsbegäran motiverades utom annat dermed, att stadens närvarande filtra vore otillräckliga att under alla omständigheter förse staden med filtrerad vatten, hvaraf fara lätteligen kunde uppstå, särskildt om en epidemi utbröt.

Nya vattenlednings filtra.

I likhet med vattenledningsingenjören hade Drätselkammaren²⁾ ansett en utvidgning af stadens filterverk nödvändig och hade därför föreslagit, att frågan om anläggningssättet och totalkostnaden för de nya filtra skulle lemnas beroende på närmare utredning, men att emellertid ofvanberörda anslagsbelopp, 100,000 mark, skulle i budgeten upptagas, hvartill Stadsfullmäktige funno skäl bifalla med anmodan till Drätselkammaren tillika att låta uppgöra och till Fullmäktige insända fullständiga förslag beträffande byggnadssättet och kostnaderna för de nya filtra.

Innan ofvananförda beslut blifvit af Stadsfullmäktige fattadt, hade Drätselkammaren hunnit till Fullmäktige insända ett af Ingenjören C. Hausen afgifvet³⁾ betänkande rörande tillämpning af ett nytt system för filteranläggning, hvilket betänkande utarbetats i anledning af en af bemälde ingenjör på uppdrag af Drätselkammaren företagen resa till Stockholm och Westerås för inhemtande af kännedom om de derstädes till utförande komna vattenfiltra, af hvilka ett å sistnämnda ort var öfverbyggt; och hade Drätselkammaren uti åtföljande skrifvelse⁴⁾ ansett sig böra framhålla, att förrän beslut fattades, huruvida anläggning af öfverbyggda filtra skulle komma till stånd samt, i sådant fall huruvida öfverbyggnaden borde göras af sten eller trä, denna fråga borde blifva föremål för grundlig pröfning af fackmän, hvartill också tillräcklig tid syntes föreligga, alldenstund den ifrågasatta öfverbyggnaden i ingen händelse komme till utförande innan år 1895.

Nytt system för filteranläggning.

¹⁾ 1892 års berättelse pg. 26. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 39 pg. 11. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 41. — ⁴⁾ Drks skrif, N:o 267 af den 30 nov.

Vattenvär-
mingsapparat å
hästhon på
Jernvägstorget.

Bland diverse mindre arbeten hade Vattenledningskontoret upptagit anbringandet af en vattenvärmningsapparat å hästhon vid kokhuset. Då det emellertid var osäkert, huruvida de i sammanhang med hamnbanan och de nya kajanläggningarna förestående anordningarna å Salutorget kunde medgifva kokhusets qvarstående på dess nuvarande plats och trafiken å Jernvägstorget syntes i högre grad än den å Salutorget påkalla en apparat af ifrågavarande slag, hade Drätselkammaren föreslagit att en sådan blefve anbringad å den på Jernvägstorget befintliga hästhon samt härför i budgetsförslaget upptagit en post å 700 mark; och godkände Stadsfullmäktige denna utgiftspost¹⁾.

Införande i
budgeten af en
ny hufvudtitel,
benämnd *Stadens jordlägenheter*.

Med afseende å inköpet under året af Gumtäckt egendom och då staden redan härförinnan var i besittning af särskilda jordlägenheter: Forsby, Grejus, Reimars och Mejlans hemman, de der icke hörde till stadens afhysta mark, men för hvilka staden likväl årligen vidkännes vissa utgifter, hade det synts²⁾ Drätselkammaren lämpligt att sammanföra utgifterna för alla dessa lägenheter under en ny hufvudtitel: *Stadens jordlägenheter*, hvilken å inkomstsidan skulle motsvaras af en likaledes nybildad hufvudtitel, hvarunder skulle uppföras stadens inkomster genom arrenden m. m. från dylika lägenheter.

Köpeskillingen
för Gumtäckt.

Under ofvannämnda hufvudtitel infördes, förutom det på pg. 33 redan anförda anslaget å 5,800 mark, utgörande halfva kostnaden för ny stallsbyggnad å Forsby samt 700 mark utskylder för samma hemman, hvilka uti tidigare stadens utgiftsförslag varit observerade under titeln: *Staden åliggande allmänna onera*, den för Gumtäckt egendom utfästa köpeskillingen 500,000 mark, till hvars gäldande lån, hvarom längre fram skall anföras, blifvit upptagna, samt ett för år 1894 för egendomens organisationskostnader förslagsvis beräknadt belopp å 7,000 mark, uti hvilket bland annat skulle ingå utgifterna för lagfart, som i följd af den höga karteringen af köpeskillingarna blifver ganska kostsam; för aflönande af ordningsman m. m.

Organisations-
kostnader för
Gumtäckt.

Inskränkning i
allmänna arbe-
ten.

Vid votering af anslag för allmänna arbeten, följde Fullmäktige i öfrigt den af Drätselkammaren³⁾ uttalade principen, att dessa arbeten skulle såvidt görligt inskränkas, i det att, förutom några större sådana, hvilka icke kunde uppskjutas och hvilka vore afsedda att bestridas dels med redan upptagna dels till upptagande föreslagna lånemedel, hufvud-

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 21. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 39 pg. 12. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 39 pg. 12.

sakligen endast de arbeten, hvilka hänföra sig till underhåll och remont eller utgöra nödvändiga kompletteringar till förut påbegynta anläggningar, under år 1894 skulle komma till utförande.

Då arrendatorn af badhuset i Brunnsparken under den tid han innehaft detsamma, sökt, såvidt på honom ankommit, att försätta badinrättningen i ett mera tidsenligt skick, ansåg Drätselkammaren staden å sin sida icke böra undandraga sig bekostande af den remont å byggnaden och komplettering af badattiraljen, som vid hållen syn ansetts behöffig, hvarföre kostnaden härför, 2,500 mark, innefattande jemväl priset för en pulsometer, afsedd att ersätta den nuvarande otillfredsställande pumpinrättningen i badhuset, i Kammarens budgetsförslag äfven upptogs och af Sadsfullmäktige godkändes¹⁾.

Remont af badhuset i Brunnsparken.

Anskaffande af pulsometer.

I Drätselkammarens utlåtande angående särskilda låneoperationer²⁾ anföres, att Kammaren för att utröna den effektiva kostnaden för tillbyggnaderna till kommunala sjukhuset och den nya dårvårdsbyggnaden å fattiggården, för hvilka byggnader af Fullmäktige till förstärkt antal anvisats 565,000 mark att af lånemedel bestridas, anmodat den tillsatta byggnadsnämnden och Fattigvårdsstyrelsen att inkomma med yttrandet, huruvida auslaget vore tillfyllest eller, om så ej vore fallet, med förslag öfver eventuella merkostnader, och hade Kammaren från bemälda byggnadsnämnd fått emottaga en beräkning, utvisande att utöfver det beviljade beloppet ytterligare för hägnader och planteringar erfordrades 12,500 mark. Dessa 12,500 mark blefvo derföre af Drätselkammaren i dess förslag till budget observerade och af Stadsfullmäktige beviljade³⁾.

Tillskottsanslag för kommunala sjukhusets nybyggnad.

Från Fattigvårdsstyrelsen åter erhöi Drätselkammaren det svar å sin ofvananförda förfrågan, att Fattigvårdsstyrelsen redan tidigare framhållit den nuvarande ekonomibyggnadens otillräcklighet, som vid fattiggårdens utvidgning blefve än mera kännbar, hvarför en tillbyggnad deraf borde ega rum, för att kunna fylla ytterligare ökade anspråk på ekonomins handhafvande, jemte det en utvidgning af föreståndarens böningslokal vore högeligen önskvärd; och bilade Fattigvårdsstyrelsen sin skrifvelse, för att åskådliggöra huru Fattigvårdsstyrelsen tänkt sig sakens verkställande, med en planteckning, uppgjord af arkitekten B. Granholm, hvilken äfven, på det att kostnaden för den tilltänkta ombyggnaden måtte i någon mån kunna bedömas, angifvit en approxima-

Anslag till en tillbyggnad till ekonomibyggnaden å Fattiggården.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 22, — ²⁾ Drks skrf. N:o 232 af den 19 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 36). — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 22.

tiv kostnad derför å 25,000 mark. Denna summa upptogs af Drätselkammaren uti budgetsförslaget och bibehölls¹⁾ der af Fullmäktige jemte det Fullmäktige beslöto²⁾ anmoda Drätselkammaren att låta uppgöra samt underställa Fullmäktige fullständiga ritningar och kostnadsförslag för arbetet, äfvensom afvakta Fullmäktiges beslut, innan arbetet vidtages.

Utvidgning af
och trottoir till
Badhusgatan
utanför Skepps-
varfvets tomt.

På förslag af Stadsingeniör Norrmén hade Drätselkammaren upptagit ett anslag å 11,500 mark för utvidgning af Badhusgatan utanför Skeppsvarfvets tomt. Då emellan den förra trottoiren och hamnbanan fans ett härför disponibelt område, som i alla fall icke kunde lemnas i det skick, hvori det befann sig, hade Stadsingeniören ansett nämnda område kunna till fördel för trafiken å den på detta ställe trånga gatan tillgodogöras sålunda, att körbanan utsträcktes öfver den äldre, östra trottoiren ända till den derinvid belägna trädplanteringen samt en ny bredare trottoir anlades ytterom trädplanteringen, mellan denna och hamnbanan. Förslaget godkändes³⁾ af Stadsfullmäktige.

Planering af
Kyrkogårdsga-
tan från Lapp-
viks- till Gräs-
viksgatan.

Under rubriken regleringsarbeten ingår i den fastställda budgeten endast planering af en del af Kyrkogårdsgatan, i och för fortsättande af den under vintern 1892—1893 planerade delen af sagda gata, hvilken utan tvifvel homme att blifva en vigtig trafikled och derför icke kunde lemnas ofullbordad, helst det dertill behöfliga anslaget ej utgjorde mera än 7,100 mark⁴⁾. I sammanhang härmed måste dock äfven den under ifrågavarande gata föreslagna afloppskanalen från sjukhusets tomt till Gräsviksgatan för en beräknad kostnad af 2,500 mark⁵⁾ komma till utförande.

Makadamisering
af Östra chaus-
séen från Bro-
holmsgatan till
spårvägsstallet.

Af Byggnadskontoret hade föreslagits en betydligare remont af Östra chausséen jemte en utvidning deraf genom igenfyllande af diket å dess östra sida, dit spårvägen i sådan händelse borde förflyttas. Detta arbete hade beräknats medtaga en kostnad af 27,260 mark, men hade Drätselkammaren icke upptagit denna post uti sitt budgetsförslag. Med hänsyn till den befarade arbetsbristen i staden under instundande vinter hade likväl Magistraten⁶⁾, som ifrån Drätselkammarens förslag utslutit åtskilliga nyanläggningar af vägar uti förstaden Berghäll till ett sammanlagdt belopp af 19,500 mark, helst stenbokning torde vara det

1) Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 22. — 2) Stfs prot. den 29 dec. § 13. — 3) Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 22. — 4) D:o pg. 22. — 5) D:o pg. 22. — 6) Magsts skrf, N:o 234 (Stfs tryckta handl. N:o 40 pg. 23).

lämpligaste arbete, som kunde anvisas åt en icke yrkeskunnig arbetarepersonal, uti budgetförslaget intagit hälften af det för makadamisering af Östra chausséen från Broholmsgatan till spårvägsstallet af Byggnadskontoret åskade anslaget eller 13,600 mark;

samt för fortsättning af chausséen genom Djurgården från Östra till Vestra chausséen ett äfvenledes af Byggnadskontoret föreslaget, men af Drätselkammaren icke upptaget anslag å 4,000 mark¹⁾. Begge dessa anslag biföllos af Stadsfullmäktige²⁾. Makadamisering af chausséen genom Djurgården från Östra till Vestra chausséen.

Såsom af relation å pg. 25 angående kajbyggnader i stadens hamnar närmare framgår, fattade Stadsfullmäktige vid sammanträde den 7 November icke något definitivt beslut, huru hamnbanan skulle ledas fram till Skatudden, och blef härmed oafgjord äfven frågan om hvilka kajarbeten, utöfver de å Magasinskajen redan beslutna och påbörjade, skulle i den närmaste framtiden komma att utföras. Något anslag för nya kajer eller hamnanläggningar kunde därför icke ingå i budgeten. Då af den i Drätselkammarens utlåtande³⁾ angående särskilda låneoperationer framlagda kalkylen emellertid framgick, att staden, för hamnbans fullbordande och framdragande ända till Skatudden, hade att utöfver statsbidraget 1,800,000 mark tillskjuta 375,000 mark, men denna merkostnad, enär af statsbidraget ännu innestod för sträckan Magasinskajen—Skatudden 250,000 mark, egentligen måste anses hafva åtgått till de vidlyftiga kajarbetena i Sandvikshamnen, som i samband med jernvägsbanken i Södra hamnen utförts, och således vara att hänföras till de ändamål, som med 1892 års obligationslån, stort 4,500,000 mark, hvaraf 1,500,000 mark att använda för särskilda hamnarbeten, skulle tillgodoses, upptogs i utgiftsförslaget för 1894, att af nämnda länemedel bestridas, ett belopp å 375,000 mark⁴⁾ för de redan i hufvudsak 1893 i Sandvikshamnen utförda kajbyggnaderna; Kajbyggnader i Sandvikshamn, utförda 1893 i samband med hamnbanan.

och för enahanda kajbyggnader i Södra hamnen, jemlikt en af Ingeniör Norrmén Magistraten meddelad tablå öfver de härför erforderliga, förnämligast fullbordandet af Magasinskajen och anordningarna på densamma afseende kostnader, 386,960 mark⁵⁾. Kajbyggnader i Södra hamnen.

Utaf de af Drätselkammaren upptagna poster för remont och underhåll af redan förefintliga planteringar samt hithörande nyanläggning- Stadens planteringar.

¹⁾ Magsts skrf. N:o 234 (Stfs tryckta handl. N:o 40 pg. 23. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 23. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 36. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 23. —

⁵⁾ D:o pg. 23.

gar nedsatte Stadsfullmäktige anslaget för underhåll af planteringar och trädskolor från 42,000 mark till 35,000 och bortlemnade¹⁾ helt och hållet från budgeten på Magistratens förslag 5,000 mark för planeringsarbeten å Observatoriibergen, 4,000 mark för enahanda arbeten i Brunns-parken och 2,500 mark för planering och plantering å Kamptorget. Magistraten erkände väl, att planteringarnas utseende i någon mån skulle komma att bära vittne härom, men var likväl öfvertygad, att stadens trädgårdsmästare skulle veta så begå, att anläggningarna åtminstone i stadens centrala delar icke skulle alltför märkbart beröras af det reducerade anslaget.

I budgetrubriken *planteringar* kom derföre, utom nyssnämnda 35,000 mark, att ingå följande poster:²⁾

Anslag för nytt plank mot Hesperia park.	för ombyggnad af planket mot Hesperia park, i det att det förra höga och vanprydande planket skulle ersättas med ett lättare spjelstakett, 2,500 mark;
Anslag för hägnader och trädskolor samt uppköp af träd och buskar.	för underhåll af hägnader i allmänhet 1,000 mark; för utvidgning af stadens trädskolor 2,000 mark; för inköp af träd och buskar 1,500 mark;
Anslag till plantering invid skolhuset vid Folkskolegatan.	för plantering af träd invid skolhuset vid Folkskolegatan 500 mark; samt
Anslag till strandskoning kring Kajsaniemi svandam.	för strandskoning kring svandammen i Kajsaniemi park, hvilket arbete, redan tidigare påbörjadt, icke kunde få afstanna i sitt halfärdiga skick, 1,500 mark.

Som öfriga anslag rörande allmänna arbeten hänföra sig till det årligen återkommande underhållet och föga eller alls icke afvika från motsvarande poster uti 1893 års budget, kunna de här förbigås, endast beträffande renhållningsväsendet må ännu tilläggas.

Renhållning af stadens allmänna platser och gatuandelar. Renhållningen af stadens allmänna platser och gatuandelar hade till år 1891 varit upplåten på entreprenad för en kostnad växlande mellan 12,300 och 15,000 mark, men verkstälts på ett mindre tillfredsställande sätt, hvarför densamma sedan den 1 November sagda år ombesörjes genom stadens Byggnadskontor, under uppsigt af en utaf kontoret antagen uppsyningsman för stadens renhållning. Härigenom har utan tvifvel en förbättring af gaturenhålningen åstadkommits, men kostnaden derför äfven oproportionerligt ökats. Densamma utgjorde nämligen för år 1892 enligt bokslutet för året 50,240 mark 97 penni

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 40 pg. 23. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 24.

samt var upptagen såväl i budgeten för år 1893 som i Drätselkammarens förslag för år 1894 till 40,000 mark. Magistraten ansåg dock dessa kostnader vara alltför betungande för stadskassan och en reduktion af dem nödvändig samt trodde en sådan kunna genomföras antingen genom återinförande af entreprenadsystemet, med indelning af staden i vissa renhållningsdistrikt, eller ock genom att, med bibehållande af det existerande systemet, betydligt inskränka snökörningen från stadens gator och förminska antalet af vägar, som under vinter skulle för trafiken hållas tillgängliga, och hade Magistraten därför, med afseende jemväl å de för tillfället rådande lägre arbetslönerna, för ändamålet upptagit en förslagspost af endast 25,000 mark¹⁾. Stadsfullmäktige upptogo emellertid i budgeten för renhållningen af stadens allmänna platser och gatuandelar ett belopp af 35,000 mark²⁾, emedan det enligt budgetsutskottets tanke³⁾ svårigen var görligt att behörigen sköta denna renhållning med endast 25,000 marks anslag, åtminstone icke innan en ändrad anordning i renhållningen införts, hvartill alltid åtgick någon tid, men beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige tillika anmoda Drätselkammaren att taga i noggrant öfvervägande, huruvida icke ifrågavarande utgift kunde nedbringas, t. ex. genom att renhållningen för sommartid skulle upplåtas på entreprenad, medan den vintertid fortfarande såsom hittills, då risken för entreprenören under vintrar med större snöfall visatt sig vara alltför stor, skulle ombesörjas af Byggnadskontoret.

b) *Ärenden beträffande stadens lösa egendom och penningväsen.*

Sedan de för granskning af Helsingfors stads räkenskaper för år 1892 utsedde revisorer afgifvit föreskrifven berättelse⁵⁾ öfver förloppet ej mindre af den verkställda revisionen, än af den revisorerne utaf Stadsfullmäktige uppdragna inventeringen af stadens lösegendom, och dervid förmält, att såväl Drätselkontorets räkenskaper under redogörelseåret handhafts med sedvanlig omsorg och skicklighet, som ock de

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 40 pg. 24. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 24. —

³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 16. — ⁴⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 19.

redovisningar, som af öfrige stadsstyrelsen underlydande myndigheter för året afgifvits, befunnits upprättade med nödig noggrannhet, samt stadens drätsel således blifvit med omtanke och sakkänedom förvaltd, beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige meddela stadens förvaltande myndigheter ansvarsfrihet för förvaltningen af stadens medel under sistlidet år.

Anslag till soppkokningsanstalt.

Uti skrifvelse för den 28 Oktober 1892 hade Fruntimmersföreningen anhållit om ett anslag af 2,000 mark ur de till Stadsfullmäktiges disposition stående medel till en af föreningen inrättad soppkokningsanstalt i Sörnäs för fattige och biföllo²⁾ Stadsfullmäktige härtill sålunda, att nämnda belopp senare skulle ersättas stadskassan ur Helsingfors Utminuterings aktiebolags vinstmedel.

Anslag till en provisorisk arbetsanstalt för kvinnor.

Med afseende å för tillfället rådande nöd och arbetsbrist i staden hade åtskilliga intresserade personer sammanslutit sig till en bestyrelse för en provisorisk arbetsanstalt för nödställda kvinnor och anhöll denna bestyrelse uti skrifvelse af den 4 Januari 1893 hos Stadsfullmäktige om ett anslag af 3,500 mark för anstalten. Härtill biföllo³⁾ Stadsfullmäktige under enahanda förbehåll som vid nyssanförda anslag för soppkokningsanstalten.

Under samma förbehåll beviljade⁴⁾ Stadsfullmäktige ytterligare åt denna anstalt för nödställda kvinnor på derom af anstaltens bestyrelse i följd af trängande nöd främställd begäran ett 1,500 marks bidrag.

Anslag för ett tillfälligt arbetshus för barn.

Af enahanda skäl och med enahanda förbehåll⁴⁾ beviljades af Fullmäktige för underhåll af ett tillfälligt arbetshus för barn utöfver de i gården N:o 14 vid Skarpskyttegatan och å villan Surutoin befintliga dylika anstalter ett anslag af 2,500 mark.

Fördelning af Helsingfors Utskänkings aktiebolags vinstmedel för år 1892.

Sedan Magistraten jemte skrifvelse af den 2 Mars till Stadsfullmäktige insändt en till Magistraten inlemnad, till Fullmäktige ställd skrift från Helsingfors Utminuteringsbolag, deri bolaget anmäler att till Drätselkontoret levererats vinsten af bolagets rörelse under år 1892 med 56,376 mark 94 penni samt bolagets reservfond, 2,400 mark, att af Stadsfullmäktige disponeras, tillsatte⁵⁾ Stadsfullmäktige ett särskildt utskott med uppdrag att inkomma med förslag till fördelning af sagda medel. Efter det utskottet, som fått emottaga 14 skilda till Stadsfullmäktige ställda ansökningsskrifter om understöd ur omordade medel, förberedt ärendet, godkände⁶⁾ Stadsfullmäktige följande anslag att

¹⁾ Stfs prot. den 13 jan. § 2. — ²⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 5. — ³⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 6. — ⁴⁾ Stfs prot. den 14 febr. § 11 och 12. — ⁵⁾ Stfs prot. den 9 mars § 7. — ⁶⁾ Stfs prot. den 25 april § 19.

utgå ur den ännu icke disponerade summan å 49,276 mark 94 penni, nämligen:

till svenska teaterns bestyrelse, för anordnande under nästkommande spelår af 5 folkrepresentationer, 5,000 mark, att utgå med 1,000 mark för hvarje föreställning, med vilkor likväl att representationerna gifvas företrädesvis på sön- och helgdagar samt under lämplig årstid äfvensom att biljettprisen icke öfverstiga 75 penni för plats i andra radens fond- och 50 penni i dess sidologer, 25 penni på tredje raden och 50 % af vanliga biljettpriset för öfriga platser i salongen;

åt bestyrelsen för finska teatern för samma ändamål 4,000 mark, på enahanda vilkor beträffande representationernas antal och anordning samt biljettprisen i öfrigt, utom att biljettpriset för plats å galleriet bestämmes till 25 penni;

åt aktiebolaget *Orkesterföreningen i Helsingfors* 5,000 mark att under tiden från den 1 Oktober 1893 till den 1 Maj 1894 utdelas i månadliga rater mot skyldighet för bolaget att under samma tid underhålla en god orkester af minst 34 man samt åtminstone en gång i månaden uti en för ändamålet lämplig lokal anordna folkkonserter emot en inträdesafgift af högst 25 penni, till hvilka konserter biljetterna böra försälgas främst genom Helsingfors arbetareförening och föreningen *Arbetets Vänner* samt de oförsålda vid ingången;

åt Kommerserådinnan *Alice Borgström*, för fruntimmersföreningen, 3,000 mark till föreningens arbetshus för ålderstigna kvinnor och barnkrubba;

åt samma sökande 1,000 mark till hennes barnkrubba i Sörnäs;

åt *Maria föreningen* 2,300 mark till underhåll af dess herberge för arbetssökande unga kvinnor;

åt Helsingfors *Arbetareförening* 5,000 mark till föranstaltande af populära föreläsningar och folkskolekurser;

åt föreningen *Arbetets vänner* 2,000 mark till bekostande af dess lärokurser och föredrag;

åt föreningen för lyttas bistånd 2,000 mark;

till anstalten *Turva* 3,000 mark med skyldighet att öfver anstaltens verksamhet till Stadsfullmäktige aflemlna årsberättelse;

åt Maskinisthustrun *Anna Strandström* 1,000 mark för upprätthållande af ett sjömanshem, hvaröfver Skeppsbefälhafvareföreningen härstädes, på Stadsfullmäktiges derom gjorda begäran, torde genom någon föreningens medlem utöfva tillsyn;

Bidrag till en sommarkoloni för arbetande qvinnor. åt fröken *Agatha af Schultén* 2,000 mark såsom bidrag till föranstaltande af en sommarkoloni för arbetande qvinnor;
 Bidrag till föreningen *Helsingfors arbetshem och nattherberge* 10,000 mark på samma villkor som föreningen tidigare beviljade 25,000 mark eller såsom räntefritt lån mot inteckning i föreningens fastighet näst efter föreningens statslån å 200,000 mark samt återbetalningsskyldighet endast i händelse föreningen kommer att upphöra med sin verksamhet samt dess fastighet att användas för annat ändamål, hvarjemte Stadsfullmäktige ville medgifva föreningen att, derest densamma af allmänna medel beviljades ett lån på ytterligare 25,000 mark eller någon del deraf, låta inteckna jemväl sistnämnda lån med förmånsrätt framför lånen ur vinstmedlen; dock att Stadsfullmäktige hade rätt att genom en af dem utsedd kontrollant öfvervaka föreningens verksamhet samt att inträde i föreningen icke, såsom hittills, blefve beroende af de nuvarande medlemmarnas val, utan att enhvar, som hyste intresse för föreningens ändamål, erhöile rätt att deri ingå såsom betalande medlem; hvarom allt Drätselkammaren egde vid lånets utgifvande träffa närmare öfverenskommelse med föreningen; äfvensom

Anslag för försköning af Observatoriibergen 3,976 mark 94 penni (rätteligen blott 5,976 mark 94 penni) till försköningsarbeten å Observatoriibergen.

Öfverbalansering till år 1894 af för mycket å Utminuteringsaktiebolagets vinstmedel anväsa 6,000 mark. Som i ofvanstående fördelning af Utminuteringsaktiebolagets vinstmedel för år 1892 likväl, förutom ofvan påpekade missräkning å 2,000 mark, äfven ett annat fel derigenom uppkommit, att Stadsfullmäktige redan den 29 December 1892 ur ifrågavarande medel till arbetshuset för fattiga barn beviljat ett anslag af 4,000 mark, hvilket icke vidare beaktats, biföllo²⁾ Stadsfullmäktige på Drätselkammarens derom gjorda framställning³⁾, att det öfverskjutande beloppet å 6,000 mark måtte få öfverbalanseras till nästkommande år, för att då observeras å de enahanda vinstmedel, hvilka Utminuteringsbolaget torde komma att för år 1893 öfverlemna till stadens disposition.

Ökad statsbidrag för folkskolorna. Till kännedom beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige delgifva Drätselkammaren Hans Kejs. Majestäts resolution af den 14 Februari 1893 i anledning af Stadsfullmäktiges underdåniga ansökan, att det åt staden för underhållet af dess folkskolor beviljade statsunderstödet af 52,000 mark om året måtte, räknadt från 1893 års början, höjas till 95,000 mark

¹⁾ Stfs prot. den 4 juli § 1. — ²⁾ Stfs prot. den 5 dec. § 12. — ³⁾ Drks skrf. N:o 269 af den 19 okt. — ⁴⁾ Stfs prot. den 11 april § 1.

samt att derjemte ett tillskott af 38,000 mark till statsbidraget för år 1892 måtte beviljas, enär utgifterna för dessa skolor enligt 1892 års stat belöpte sig till 363,162 mark 28 penni och för år 1893 beräknats till 383,405 mark 37 penni; och var denna resolution så lydande:

att Kejs. Senaten väl finner bidraget ur allmänna medel till underhållet af Helsingfors stads folkskoleväsende, enligt den för dylika bidrags beviljande i allmänhet antagna grund af 25 procent af stadskommuns samtliga effektiva utgifter för dess folkskolor, hafva kunnat från innevarande läseårs början den 1 September 1892 beviljas till ett belopp af 90,000 mark och staden således undfå ett årligt tillskott af 38,000 mark till förberörda härförinnan beviljade statsbidrag af 52,000 mark, men emedan de af landets Ständer för ändamålet anslagna medel ej medgifva beviljandet af bidrag till detta belopp, finner Kejs. Senaten godt att till änberörda för underhållet af folkskolorna i Helsingfors beviljade statsbidrag härmedelst förunna ett tillskott af 19,000 mark, i följd hvaraf detsamma skall räknadt från sagda den 1 September 1892 ur nästnämnda medel utgå till sålunda förhöjdt belopp af 71,000 mark om året och på requisition qvartalsvis utbetalas från landt-ränteriet i Nylands län.

Stadsfullmäktige biföllo¹⁾ till Folkskoledirektionens förslag om anvisning af 766 mark 76 penni tillskottsanslag i hyresmedel, utöfver de i årets budget upptagna enahanda medel.

Tillskottsanslag
för upphyra-
nde af folkskolelo-
kaler.

Uti en till Hälsovårdsnämnden aflåten skrifvelse hade Fattigvårdsstyrelsen, med anmälan att fattigvårdens sjukafdelning vore till fullo upptagen och att flertalet af de sjuke personer, åt hvilka betalningsförbindelser af Fattigvårdsstyrelsen utfärdats för inträde till de allmänna sjukhusen i staden, icke heller derstädes kunnat beredas utrymme, framhållit nödvändigheten af att upphyra några rum, der nödig sjukvård för den arbetande och fattiga befolkningen i staden kunde beredas. På grund häraf och då upplyst blifvit att äfven kommunala sjukhuset vore så upptaget, att intagande derstädes af de utaf Fattigvårdsstyrelsen anmälda sjuke omöjligen kunde försiggå, samt att dessutom i stadens epidemisjukhus, afsedt att intaga i messling, skarlakansfeber och smittkoppor insjuknade personer, icke funnes utrymme för patienter behäftade med fläcktyfus och difterit, anhöll Hälsovårdsnämnden, att ett anslag af 4,000 mark blefve ställdt till nämndens förfogande,

Anslag för upp-
hyrande af loka-
ler för medeltäsa
patienter.

¹⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 12.

på det nödigt antal rum för 15 patienter kunde upphyras till den 1 Juni 1894 samt till samma tid bestridas kostnaderna för underhållet af i denna lokal intagna patienter, deras sjukskötsel, läkemedel, tvätt m.m. och blef denna Helsovårdsnämndens anhållan af Stadsfullmäktige bifallen¹⁾.

Anslag för allmänna polikliniken i Helsingfors.

Då Stadsfullmäktige afslagit en af föreståndarene för allmänna polikliniken i Helsingfors gjord anhållan om understöd för upprätthållande af några i sammanhang med polikliniken stående sjukrum, hade bemälda föreståndare uti en till Helsovårdsnämnden ställd skrifvelse, med anmälan att de ej ansågo sig kunna fortfara med sjukemottagningen å polikliniken, derest bidrag för underhållet af sjukrummen dem fortfarande förvägrades, anhållit att bemälda nämnd ville till Stadsfullmäktige ingå med sådan hemställan, som i anledning häraf kunde ifrågakomma. Helsovårdsnämnden, som ansåg att den verksamhet, allmänna polikliniken utfört, måste betecknas såsom synnerligen nyttig, hemställde därför, att Stadsfullmäktige för det begärda ändamålet måtte bevilja ett anslag af 4,000 mark, och funno²⁾ Stadsfullmäktige skäl härtill bifalla, hvarjemte Stadsfullmäktige beslöto anmoda Drätselkammaren taga i öfvervägande, huruvida ej anslag för ifrågavarande ändamål borde upptagas i nästkommande års budget.

Anslag till en sjuktransportvagn.

På framställning af Helsovårdsnämnden, som ansett sig böra framhålla behovet af en sjuktransportvagn för stadens räkning, emedan det härintills brukliga sättet att för transport af sjuka, äfven smittosamt insjuknade personer, använda första bästa hyrkuskdroshka, som derefter utan hvarje föregående desinficiering finge betjena allmänheten, icke kunde från helsovårds synpunkt försvaras, beviljade³⁾ Stadsfullmäktige ett anslag af högst 1 200 mark, att utgå ur det till Fullmäktiges disposition ställda anslaget för oförutsedda behof, för uppköp af en täckt vagn, afsedd att dragas af en häst, med plats för fyra sjuka.

Tillskottsanslag åt Fattigvårdsstyrelsen.

Med anmälan att några anslagsposter i den för fattigvården för år 1893 fastställda utgiftsbudgeten icke varit tillräckliga att bestrida dermed bestämda utgifter, anhöll Fattigvårdsstyrelsen i skrifvelse till Fullmäktige af den 14 December om beviljande af tillskott för betäckande ej mindre af redan förefintlig brist än under nämnda månad ännu uppstående sådan. Hela det bristande beloppet kalkylerades af Fattigvårds-

¹⁾ Stfs prot. den 21 mars § 22. — ²⁾ Stfs prot. den 13 juni § 21. — ³⁾ Sifs prot. den 31 jan. § 11,

styrelsen till 17,500 mark, men behöfde enligt nämnda styrelses förmanande hela denna brist likväl icke anvisas, utan endast 6,500 mark, för den händelse Fattigvårdsstyrelsen i stället för att till Drätselkontoret inleverera den till 11,000 mark beräknade inkomsten för arbetsinrättningens ännu oförsålda tillverkningar, finge direkt tillgripa desamma. Stadsfullmäktige beslöto¹⁾ anmoda Drätselkammaren att på Fattigvårdsstyrelsens requisition emot redovisning förskottsvis utanordna ända till 10,000 mark; hvarjemte ärendet i öfrigt skulle i afseende å utlåtande till budgetsutskottet öfverlemnas. Och fick detta Fullmäktiges beslut, efter ärendets behandling²⁾ i sagda utskott det tillägg³⁾, att Drätselkammaren skulle bemyndigas att utöfver anförda 10,000 mark till Fattigvårdsstyrelsen utanordna för ändamålet tilläfventyrs ytterligare erforderligt tillskott; hvarvid emotses kunde att för 1893 uppstode öfverskott i stadskassan, som medgäfvre reglering af ifrågavarande utgift utan betungande af 1894 års budget.

Enär en för polisinrättningens behof för omkring 12 år tillbaka inköpt häst, enligt hvad ett af Veterinärläkaren Gustaf Lundgren utfärdadt intyg utvisade, ej vidare kunde för sitt afsedda ändamål användas utan måste aflifvas, men Poliskammaren ej kunde undvara det för polisinrättningen erforderliga antalet ridhästar, hade Poliskammaren genom Magistraten hos Stadsfullmäktige hemställt om anslag till ett belopp af 500 mark för uppköp af en ny, yngre häst för polisinrättningens behof, och biföllo⁴⁾ Stadsfullmäktige härtill.

Emedan kommunalberättelsen för 1891, hvilken bort af Drätselkammarens afledna sekreterare O. Ehrström utarbetas, i följd af andra maktpåliggande arbeten, hvaribland särskildt må nämnas det omfattande betänkande om stadens kajbyggnader, som af Ehrström utgifvits, icke hunnit före hans fränfälle påbörjas, och då äfven berättelsen för 1892 hade bort, jemlikt gällande reglemente för Drätselkammaren, före årets utgång afgifvas, samt enär den blifvande nye innehafvaren af sekretariatet i Kammarerna icke skäligen ansågs kunna åhvälfvas dessa efterliggande arbeten, hade Drätselkammaren hos Stadsfullmäktige hemställt⁵⁾, att utarbetandet af kommunalberättelserna för åren 1891 och 1892 måtte få af Kammarerna öfverlemnas åt någon derför särskildt vid-

Anslag för uppköp af en häst för polisinrättningens behof.

Anslag för uppgörande af kommunalberättelse för åren 1891 och 1892.

¹⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 14. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44. — ³⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13. — ⁴⁾ Stfs prot. den 12 sept. § 17. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 215 af den 5 okt.

talad person, samt att Kammaren blefve bemyndigad, att till detta ändamål använda ett belopp af förslagsvis 2,000 mark. Och funno Stadsfullmäktige skäl godkänna¹⁾ denna Drätselkammarens hemställan, likväl med den närmare bestämning, att utarbetandet af sagda berättelser borde ske under Drätselkammarens kontroll.

Arvode åt tjänst-
förrättande
stadsläkare.

Med anledning deraf att Medicinedoktorn Carl Qvist af Kejs. Senaten beviljats afsked från sin innehafda stadsläkaretjänst och Stadsfullmäktige på framhållna skäl uttalat som önskningsmål att tjänsten icke måtte omedelbart besättas, hade Magistraten ansett sagda tjänst tillsvidare böra genom vikarie bestridas och förty anslagit vikariatet för tjänsten ledigt att hos Magistraten ansökas. Och framställde²⁾ Magistraten, efter det Helsovårdsnämnden uti inforordadt yttrande beträffande storleken af det arvode, som borde vikarien tilldelas, i sådant afseende föreslagit ett belopp af 500 mark per månad och, enär den med ordinarie tjänsten förenade lönen måste under ledigheten inlevereras till civilstatens enke- och pupillkassa samt för aflönande af vikarien sålunda fans disponibelt endast det med tjänsten förenade arvodet eller 1,600 mark om året, till Stadsfullmäktiges bepröfvande, huruvida icke sagda vikariatsarvode borde bestämmas till 500 mark för månad, samt den del, som icke betäcktes af omförmälda, i gällande aflöningsstat upptagna arvode, kunde påföras anslaget för oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande. Denna framställning blef af Fullmäktige godkänd³⁾, med den närmare bestämning, att omförmälda vikariatsarvode skulle beräknas från den 1 Februari.

Extra tillsyn
öfver ångbåts-
trafiken.

I sammanhang med fastställande af budgeten för år 1893 hade Stadsfullmäktige anmodat Drätselkammaren att inkomma med närmare förslag angående anordnandet af den extra tillsyn öfver ångbåtstrafiken, för hvilken i utgiftsstaten upptagits ett anslag af 1,600 mark, och hemställde⁴⁾ Drätselkammaren därför, efter att hafva inhemtat Hamnkonto- rets åsigt i saken, hos Stadsfullmäktige, att Hamnkonto- ret fortfarande skulle utöfva tillsynen öfver ångbåtstrafiken, men att åt yngre hamn- vaktmastaren J. E. Stenman uppdrages att tillsvidare särskildt utöfva sagda extra fiskalsyssla samt att åt honom härför, då hans tjänstentöf- ning utsträcktes till veckans alla dagar och särskildt helgdagarna, till- delades ett årligt arvode af 400 mark att utgå ur ofvannämnda budgets-

¹⁾ Stfs prot. den 10 okt. § 3. — ²⁾ Magsts skrif. N:o 34 af den 18 febr. — ³⁾ Stfs prot. den 9 mars § 4. — ⁴⁾ Drks skrif. N:o 80 af den 23 mars.

post. Detta förslag blef af Stadsfullmäktige godkändt¹⁾ med det, i öfverensstämmelse med Hamnkontorets förslag gjorda tillägg, att en extra hamnkonstapel, som öfvertog en del af Stenmans tidigare åligganden och för öfrigt för inträffande sjukdoms- och andra förfall för de ordinarie hamnkonstaplarna stode till disposition, finge anställas mot en aflöning af 750 mark per år.

Jemlikt Stadsfullmäktiges derom meddelade förordnande²⁾ hade Drätselkammaren anmält³⁾ att för bevakning af stadens hamnar, till hindrande af kolerasmittans införande i landet, under hela den tid så-
 dan bevakning utöfvats, inalles utgifvits 3,942 mark 25 penni, och beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige att, under åberopande af sin till Guvernören i länet den 11 nästlidne Oktober aflåtna hemställan om ersättning ur allmänna medel för de kostnader, som för anordnande af ifrågavarande bevakning blifvit ur stads-kassan bestridda, hos Guvernören anmäla om beloppet af omförmälda kostnader. I skrifvelse af den 5 Juli till Magistraten underrättar emellertid Guvernören i länet att Stadsfullmäktiges ofvan anförda framställning, som blifvit till Kejs. Senaten insänd, icke bifallits, hvarför Stadsfullmäktige funno sig föranlåtna besluta⁵⁾, att ifrågavarande belopp skulle utanordnas ur det till Fullmäktiges disposition ställda anslaget för oförutsedna behof, men för Drätselkammaren tillika framhållas, att utgifter af ifrågavarande slag framdeles icke finge af Kammaren förskottas utan Stadsfullmäktiges begifvande.

I skrifvelse af den 2 maj anmälte Helsovårdsnämnden hos Stadsfullmäktige att, med afseende å den i Ryssland allt fortfarande förekommande koleraepidemin, särskilda åtgärder i syfte att förebygga koleras uppträdande i Helsingfors och vid dess eventuella förekomst derstädes vore att vidtagas och skulle kostnaderna härför stiga till 10,000 mark, men för den händelse att kolera blefve synnerligen hotande, måsta beräknas enligt ett af Helsovårdsnämnden till Drätselkammaren förlidet år inlemnadt utgiftsförslag till 48,433 mark 33 penni. På grund häraf anhöll Helsovårdsnämnden äfven hos Stadsfullmäktige att för mötande af koleraepidemin ett belopp af 10,000 mark genast blefve ställdt till nämndens förfogande, men att, derest faran för kolera blefve öfverhängande, Helsovårdsnämnden för ändamålet berättigades att använda ända till 46,133 mark 33 penni.

Kostnaden för bevakning af stadens hamnar till förekommande af kolerasmittans införande.

Anslag till åtgärder i syfte att förekomma kolera epidemien.

¹⁾ Stfs prot. den 11 april § 12. — ²⁾ 1892 års berättelse pg. 3. — ³⁾ Drks skrif. N:o 319 af den 1 dec. — ⁴⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 7. — ⁵⁾ Stfs prot. den 12 sept. § 5.

Med anledning af denna Helsovårdsnämndens framställning beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige ur det i årets stat för oförutsedda behof till Fullmäktiges förfogande ställda anslag anvisa ett belopp af högst 46,433 mark 33 penni till sådana åtgärder, som för kolerafarsotens förebyggande och bekämpande erfordrades, hvarhos Fullmäktige åt Helsovårdsnämnden öfverlemnade att efter omsorgsfull pröfning af förhållandena skrida till användning af berörda anslag på de tider och i den utsträckning, det verkliga behofvet sådant påkallade.

Anslag för utdelning af kokt vatten under möjligen inträffande koleraepidemi.

Vid den 6 September 1892 hållet sammantråde hade Stadsfullmäktige beslutit anmoda Drätselkammaren att inkomma med förslag hvar och huru samt med hvilka kostnader tillhandahållandet af kokt vatten lämpligen kunde anordnas vid möjligen utbrytande koleraepidemi. Vattenledningskontoret, hvars yttrande Drätselkammaren först ansåg nödigt affordra, antager²⁾ att ifrågavarande vattenutdelning är afsedd endast för de obemedlades räkning och uppställer på detta antagande sina kalkyler och förslag, enligt hvilka uppkokningen af vatten borde försiggå å stadens materialgård; antalet utdelningsställen bestämmas till 12, hvarvid torgen och trakterna utom staden i främsta rummet borde komma i åtanke; transporten förrättas af formän med deras egna åkdon och vattenutdelningen verkställas af körsvennen, så att en extra personal för detta ändamål kunde undvaras.

Anläggningskostnaderna blefve enligt Vattenledningskontorets beräkning 2,300 mark och *driftkostnaderna* pr dygn 145 mark.

Drätselkammaren, som af ett särskildt utskott låtit granska Vattenledningskontorets ofvananförda förslag, kommer i hufvudsak till enahanda resultat, dock att driftkostnaden blefve billigare om flere kokningsställen inrättades, och hemställde därför hos Stadsfullmäktige:

att inrättningarna för vattnets kokning skulle förläggas till tre olika platser, Materialgården, Kokhuset och villan Ås;

att vattnet till en början utdelades endast på 10 platser, nämligen Sandvikstorget, Narinken, Jernvägstorget, Tölö, Packhustorget, Salutorget, Kaserntorget, Norra kajen, villan Ås och Sörnäs lastageplats;

att vattnet utdelas kostnadsfritt;

att ett anslag af 2,300 mark beviljas för uppköp af kokapparater och tunnor äfvensom nödiga rörledningar, skjul m. m.;

¹⁾ Stfs prot. den 9 maj § 17. — ²⁾ Drks skrf. N:o 68 b. af den 16 mars. (Stfs tryckta handl. N:o 7).

att samtliga erforderliga tillbehör oförtöfvadt inköpas samt uppställas, såsnart Helsovårdsnämnden anser sådant nödigt; samt

att ett anslag af ända till 15,240 mark beviljas, hvaraf 2,840 mark för inrättningarna och 12,400 mark till kostnaderna för vattnets kokning och utdelning under 100 dygn å 124 mark.

Då ärendet af Stadsfullmäktige till pröfning¹⁾ upptogs, sedan äfven Helsovårdsnämndens yttrande öfver behöfligheten af åtgärden inhemtats, väcktes af Herr R. Heimberger förslag att vattnet icke skulle tillhandahållas allmänheten genom formän, såsom Drätselkammaren föreslagit, utan tillräckligt många fasta stationer för vattnets kokning inrättas och vattnet der distribueras, hvarigenom driftkostnaden kunde betydligt nedbringas, om ock sjelfva anläggningen blefve något dyrare. Sedan Herr Heimberger lemnats tillfälle att till Fullmäktiges nästföljande sammanträde inlemnna närmare beräkningar öfver de kostnader, det af honom uppkastade förslaget betingade, och hvilka beräkningar visade en *anläggningskostnad* å 4,500 mark och en *driftkostnad* per dygn å 75 mark, hvadan total kostnaden för kokning och utdelning af vatten under 100 dagars tid således skulle uppgå till blott 12,000 mark, beslöto²⁾ Stadsfullmäktige uppdraga åt Drätselkammaren, att, då Helsovårdsnämnden finner sådant af behovet påkalladt, anordna kokning och utdelning af vatten å redan nämnda platser, antingen på sätt Herr Heimberger föreslagit eller enligt Drätselkammarens förslag, samt anslå ända till 15,240 mark att användas till ifrågavarande ändamål.

Detta anslag blef emellertid icke taget i anspråk, emedan någon utdelning af kokadt vatten under året lyckligtvis icke behöfde ifrågakomma.

Stadsfullmäktige till kännedom meddelade Magistraten uti skrifvelse af den 29 April³⁾ att, sedan Magistraten hos Guvernören i länet anhållit om åtgärd derhän, att staden i enlighet med 2:dra mom. 8:de punkten af Guvernörsembetets i länet kungörelse af den 25 Juli 1893 blefve ersatt för de utbetalningar, inalles 2,490 mark, hvilka till aflöande af öfver- och underläkare vid kolerasjukhuset samt föreståndaren för sanitetsstationen förskottswis bestridts ur stadskassan, Guvernören öfverlemnade ifrågavarande ärende till Kejs. Senatens afgörande, som vid föredragning den 10 i förutnämnda månad behagat tillägga Helsingfors

Ersättning ur
statsmedel åt år
1892 anställde
koleraläkare.

¹⁾ Stfs prot. den 16 maj § 9. — ²⁾ Stfs prot. den 30 maj § 12. — ³⁾ Stfs prot. den 9 maj § 8.

stad bidrag för aflönande endast af öfver- och underläkaren vid kolerasjukhuset och detta blott för den tid bemålde läkare efter den 25 Augusti 1892, då de undfått Medicinalstyrelsens förordnande varit vid sjukhuset anställde eller in summa 1,020 mark, hvilken summa Kejs. Senaten anbefalt Guvernören att af allmänna medel i länets ränteri utbetala.

Ångbåt för befordran af läkare till och från kolerabesigtning underkastade fartyg.

Uti skrifvelse till Drätselkammaren af den 23 September hade Magistraten, som föregående dag genom skrifvelse från Guvernören i länet, på Medicinalstyrelsens derom gjorda framställning, anmodats att omedelbart låta författningsenligt anställa kolerabesigtning å samtliga till Helsingfors stad från hamnar inom S:t Petersburgska guvernementet i Kejsardömet ankommande fartyg och farkoster, med föranledande af § 8 uti Kejserliga förordningen af den 9 Augusti 1893, hvari stadgas att besigtningssläkare skall genom vederbörande kommuns försorg och på dess bekostnad befordras till och från fartyg inom ortens hamnområde, anhållit att Drätselkammaren måtte oförtöfvadt vidtaga härför erforderliga åtgärder samt, efter det beräkning af de dermed förenade kostnaderna blifvit uppgjord, ingå till Stadsfullmäktige med framställning om anvisande af medel till detta ändamål.

Ehuruval Stadsfullmäktige uti skrifvelse till Drätselkammaren af den 12 September erinrat, att utgifter af ifrågavarande slag framdeles icke finge utan Stadsfullmäktiges begifvande förskotteras, hade Drätselkammaren på grund af sakens brådskanie beskaflenhet likväl icke tvekat att efterkomma ofvanberörda af Magistraten meddelade föreskrift, och hade därför, efter från Hamnkontoret inhemtadt förslag, den 26 i nyssnämnda månad i och för läkaretransport till och från fartyg, som äro besigtning underkastade, tillsvidare emot en ersättning af 6 mark per dag engagerat en sjöforman, som borde för detta ändamål ständigt vara till hands. Jemte anmälan om hvad sålunda tillgjorts, anhöll¹⁾ Drätselkammaren hos Fullmäktige om godkännande af åtgärden samt om bemyndigande att, i händelse det nu vidtagna arrangementet framdeles skulle visa sig otillräckligt, få för ifrågavarande ändamål fast engagera en ångbåt, som enligt uppgift från Hamnkontoret torde kunna erhållas för en ersättning af 25 mark om dagen.

Denna Drätselkammarens framställning blef af Stadsfullmäktige godkänd²⁾, men uttalade Fullmäktige tillika önskligheten af att förhy-

¹⁾ Drks skrf. N:o 208 af den 28 sept. — ²⁾ Stfs prot, den 3 okt. § 14,

rande af ångbåt för läkaren, såvidt möjligt, endast i undantagsfall skulle ega rum.

Enär frivilliga brandkåren genom realicerandet af sitt länge närda önskningsmål att åt sig skaffa en egen byggnad, ådragit sig en större skuld, hade vid uppgörande af kårens inkomst- och utgiftsstat för år 1893 i budgeten uppstått ett deficit af 9,475 mark. Och stod kåren så mycket mera inför nödvändigheten att, derest icke medel till betäckande af nämnda brist kunde erhållas, upplösa sig och realisera sina tillgångar, som kåren, sedan Kajsaniemi park icke vidare upplåtes till dess sedvanliga folknöjen höst och vår, sett sig tvungen att för framtiden upphöra med dessa nöjen, hvilka dock inbringat kåren icke så litet. Kåren vände sig derföre genom sin bestyrelse till Stadsfullmäktige med en framställning, huruvida det icke vore med stadens fördel förenligt att bidraga till uppehållande af en frivillig brandkår härstädes, samt att i sådant afseende från och med år 1893 bevilja ett anslag af 9,000 mark om året såsom bidrag till frivilliga brandkåren i Helsingfors. Denna utgift ansåg bemålde bestyrelse så mycket mindre bortkastad, som staden, i händelse frivilliga brandkåren skulle upplösas, väl blefve tvungen att väsentligen förstärka den ordinarie kåren, hvilket sannolikt medtog en vida större årsutgift än den nu ansökta subventionen.

För inhemtande af utlåtande remitterades denna ansökan af Stadsfullmäktige först till Brandkommissionen och sedan till Drätselkammaren.

Brandkommissionen, med undantag likväl af Brandmästaren, som yrkade på den ordinarie brandkårens förstärkande och ett tillskott i anslaget för densamma af 16,000 mark per år, yttrar i sitt afgifvande betänkande¹⁾ bland annat att, emedan de utgifter Helsingfors stad, ifall frivilliga brandkåren upplöses, skulle få vidkännas genom nödvändigheten att, på sätt uti § 16 af den för staden gällande brandordningen af den 17 November 1882 för denna händelse föreskrifves, förstärka brandväsendet, komme att uppgå till vida vägnar större belopp än det årliga bidrag af 9,000 mark, hvarom bestyrelsen för frivilliga brandkåren anhållit, Brandkommissionen anser sig böra förorda bifall till ansökningen, dock att, enär omständigheter kunna inträffa, hvilka göra det begärda anslaget obehöfligt, detsamma borde utgå endast tillsvidare.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 10.

Drättselkammaren åter, som icke kunde biträda Brandkommissionens mening i ärendet, men ansåg det af Brandmästar Wasenius framkastade förslaget i många hänseenden förtjent af en genomgående granskning, föreslog, det Stadsfullmäktige ville besluta att åt ett särskildt utskott, hvari representanter för såväl det ordinarie som frivilliga brandsläckningsväsendet borde ingå, öfverlemnna det af Brandmästar Wasenius väckta förslaget samt att eventuellt uppgöra förslag till deraf betingad omorganisation af stadens brandväsende, äfvensom att tillsvidare låta med afgörandet af den begärda subventionen åt frivilliga brandkåren bero.

Stadsfullmäktige beslöto¹⁾ med bifall till Drättselkammarens förslag i öfrigt att, med afseende å de svårigheter, för hvilka frivilliga brandkåren kunde blifva utsatt under förväntan på det slutliga afgörandet af detta ärende, anvisa åt kåren såsom bidrag för innevarande år å det till Fullmäktiges förfogande ställda anslaget för oförutsedda behof ett låneförskott af 9,000 mark, angående hvars liqviderande komme att framdeles meddelas närmare bestämning.

Detta beslut blef likväl senare²⁾ på grund af det å ofvan beskrifvet sätt tillkomna utskotts förslag af Fullmäktige sålunda modifieradt, att såsom bidrag till frivilliga brandkårens underhåll under år 1893 ovillkorligen anslogs ett belopp af 9,000 mark.

Frågan om ordinarie brandkårens reorganisation.

Hvad det af Brandmästar Wasenius i detta sammanhang väckta förslaget rörande omorganisation af stadens ordinarie brandväsende vidkommer, uttalade nyssbemälda utskotts flertal såsom sin åsigt att, ehuru frivilliga brandkåren i tiden varit för staden outhärlig, dess betydelse numera så väsentligen förminskats, att någon tvekan icke borde hysas vid valet emellan att genom subventionering upprätthålla densamma eller uppföra, låt vara äfven betydligt större belopp, för att förstärka stadens ordinarie brandkår och försätta densamma i fullt tidsenligt skick³⁾.

Kostnaderna för häraf betingade åtgärder blefve:

Löneförhöjningar	<i>Smk.</i> 4,500: —
Aflöning af 21 ny anställda korporaler och 5 konstaplar	„ 10,320: —
Kosthållning och beklädnad för d:o	„ 10,450: —
	Transport <i>Smk.</i> 25,270: —

¹⁾ Stfs prot. den 21 mars § 18. — ²⁾ Stfs prot. den 7 nov. § 15. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 31.

	Transport <i>Fmk</i>	25,270: —
Inköp af 4 hästar	„	2,400: —
Underhåll af d:o	„	1,800: —
Ombyggnad af brandstationen å Berghäll	„	10,000: —
Inköp af 2 ångsprutor	„	36,600: —
	Summa <i>Fmk</i>	76,020: —

Af detta belopp utgör 49,000 mark en utgift i ett för allt, medan återstoden 27,020 mark innefattar en årligen återkommande höjning af budgeten för brandväcket.

Som denna reorganisation enligt utskottets åsigt borde genomföras redan under år 1894, ingingo Stadsfullmäktige icke uti slutlig pröfning af ärendet, förrän budgetsutskottet lemnats tillfälle att deröfver yttra sig; och anför sistnämnda¹⁾ utskott, att staden utan tvifvel bör, så fort sig göra låter, skrida till den förstärkning af stadens ordinarie brandväsende, som i ofvan omordade utskottsförslag förordas; men då man, i betraktande af stadens finansiärläge, sökt att så mycket som möjligt minska utgifterna i 1894 års budget, har utskottet icke trott något anslag för ändamålet nu kunna upptagas i budgeten. Deremot emotser utskottet att man redan år 1895 skall kunna förverkliga en del af ifrågavarande planer genom anslag för ändamålet från annat håll, såväl från Städernas allmänna brandstodslag, som från statsverket, hvarföre Stadsfullmäktige borde göra framställning i omordadt syfte, direkt hos nämnda brandstodsbolag och efter särskild beredning af ärendet hos Styrelsen. Med afseende å den uppskjutna reorganisationen af ordinarie brandkåren, borde emellertid enligt budgetsutskottets förmenande ått frivilliga brandkåren för år 1894 beviljas ett anslag på 6,000 mark, under förutsättning att denna brandkår fortsättningsvis behörigen motsvarar sin uppgift att utgöra en reserv för stadens ordinarie brandkår. Dessutom borde den lön, brandmästaren för närvarande åtnjuter, eller 3,800 mark, som ej med hänsyn till fordringarna på denna funktionär kan anses tillfylles, ökas till 4,500 mark.

Det sistnämnda förslaget rörande förhöjning af brandmästarens aflöning antogs²⁾ af Stadsfullmäktige oförändradt, beträffande förslaget rörande framställning om bidrag till stadens ordinarie brandkår från Städernas allmänna brandstodsbolag och Statsverket, öfverlemnades den

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44. — ²⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13.

förre delen till vidare beredning af beredningsutskottet, som borde med utlåtande till Fullmäktige inkomma och den senare delen helt och hållet beroende, samt beslöts slutligen rörande bidraget till frivilliga brandkåren under år 1894, att anslag för något sådant icke skulle direkt i budgeten upptagas, men det till Fullmäktiges disposition ställda anslaget för oförutsedda behof i stället ökas med det af utskottet föreslagna beloppet.

Bidrag till underhåll af arbets-
husen för barn.

Hos Stadsfullmäktige hade bestyrelsen för Arbetshusen för barn, i sammanhang med afgifvande af berättelse öfver arbetshusens verksamhet under år 1892, anhållit att dessa anstalter måtte för nästa arbetsår, hösten 1893 samt vintern och våren 1894, beviljas ett tillskottsanslag af 8,000 mark.

För ifrågavarande arbetshus fans i 1893 års budget upptaget ett anslag af 5,000 mark; derutöfver hade af Stadsfullmäktige beviljats, såsom redan ofvanföre anförts, extra anslag för arbetshusen, att utgå ur Helsingfors Utminuterings aktiebolags vinstmedel för år 1892 in summa 6,500 mark, hvaraf 2,500 för ett nu inrättadt provisoriskt arbetshus. Dessa sammanlagdt till 11,500 mark uppgående anslag hade emellertid icke varit tillräckliga för arbetshusens uppehållande, utan hade bestyrelsen nödgats skuldsätta sig för 3,000 mark.

Drätselkammaren, om hvars yttrande Stadsfullmäktiges beredningsutskott anhållit, anför¹⁾ att Kammaren inhemtat att endast hälften af det begärda beloppet eller 4,000 mark var afsedt att användas under hösten år 1893 och att Fattigvårdsstyrelsen, af Drätselkammaren i saken hörd, uttalat sig synnerligen lofordande öfver det sätt, hvarpå nämnda värksamhet handhafs och ansett det vara af stor vikt, att bestyrelsen sattes i tillfälle att fortfarande uppehålla ifrågavarande arbetshus, hvilka under mötande vinter, då stadens arbetarebefolkning åter syntes gå en bekymmersam tid till mötes, blefve väl behöfliga. Drätselkammarens i anledning häraf gjorda förslag, att åt arbetshusbestyrelsen af det till Fullmäktiges disposition för oförutsedda behof ställda anslag skulle beviljas ett anslag, motsvarande beloppet af den af bestyrelsen åsamkade skulden, eller 3,000 mark, samt att bestämmandet af det tillskott, som utöfver det ordinarie budgetsanslaget kunde för nästa kalenderår blifva behöfligt, måtte ske vid behandlingen af budgetsförslaget för sagda år, godkändes²⁾ af Stadsfullmäktige.

¹⁾ Drks skrif. N:o 216 af den 5 okt. — ²⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 11.

Hos Stadsfullmäktige hade fabrikanten V. v. Wright anhållit att med 146 mark 2 penni varda ersatt för de direkta utgifter, han för desinfektion af ett honom tillhörigt stall, hvarest en rotsbesmittad häst varit inrymd, fått vidkännas och beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige på Helsovårdsnämndens förord bifalla ansökningen samt anmoda Drätselkammaren att utanordna beloppet ur Stadsfullmäktiges dispositionsmedel för året.

Med anledning af att skepparen Johannes Michelsson å en från Nagu hemmahörande sump benämd Igrai affidit i asiatisk kolera, hade Helsovårdsnämnden hållit besättningen å sumpen isolerad, låtit sumpens last i nödiga delar desinfekteras samt hemställde hos Stadsfullmäktige, då genom dessa i sanitärt afseende oundvikliga åtgärder besättningen å Igrai lidit icke obetydliga förluster, huruvida icke billigheten fordrade att sagda förluster, uppskattade till 677 mark 50 penni, blefve besättningen genom Helsovårdsnämnden ersatt af de medel, som tidigare stäpts till Helsovårdsnämndens förfogande för kolerafarsotens bekämpande; och blef denna Helsovårdsnämndens framställning af Stadsfullmäktige godkänd²⁾.

Den 3 december 1889 beslöto Stadsfullmäktige att en sundhetsinspektör skulle för en tid af tre år framåt i stadens tjänst anställas och den 21 mars derpåföljande år tillträdde befattningen af Medicine och Kirurgie doktorn, Docenten Wilhelm Sucksdorff, hvars funktion såsom sundhetsinspektör sålunda skulle utgå den 21 Mars 1893. Förenämnda beslut innehöll jemväl antydning om att, då stadsläkaretjensten nästa gång blefve ledig, skulle såväl sundhetsinspektörs- som stadsläkarebefattningen underkastas betydande omreglering.

Med anledning deraf att Stadsläkaren, Doktor Qvist, hade inlemnat ansökan om afsked, men utsigt icke fanns att nyssnämnda omreglering så alldeles snart kunde genomföras, framställde³⁾ Helsovårdsnämnden hos Stadsfullmäktige, att sundhetsinspektörsbefattningen skulle på ytterligare ett års tid eller till den 21 Mars 1894, i enlighet med den för densamma tidigare fastställda instruktionen, bibehållas och Doktor Sucksdorff, som dertill förklarar sig villig, förordnas att tjensten fortfarande bestrida.

Under förhoppning att frågan om omreglering af stadsläkare- och

¹⁾ Stfs prot. den 12 sept. § 14. — ²⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 9. — ³⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 12.

sundhetsinspektörsbefattningarna emellertid under kortare tid än ett år blefve definitivt afgjord, hvilket med afseende derå, att den för stads-läkartjensten anslagna lönen under en del af vikariatstiden komme att ingå till Civilstatens enke- och pupillkassa samt staden derutöfver hade att utbetala såväl arvode åt den person, hvilken under ledigheten förestod sagda befattning som äfven sundhetsinspektörens aflöning, icke var utan ekonomisk betydelse, förordnade¹⁾ Stadsfullmäktige Doktor Sucksdorff, som äfven ingått derpå, likväl med förbehåll af tre månaders uppsägningstid, att icke på bestämd tid af ett år utan tillsvidare förestå sundhetsinspektörstjensten.

Reseunderstöd
åt folkskolelära-
rinnan Maria
Friberg.

Folkskolelärarinnan Maria Friberg, som tidigare på egen bekostnad, i och för förkofran i sitt lärarekall, besökt Sverge, Norge och Danmark och nu önskade företaga en studieresa till Tyskland, förnämligast för att göra sig förtrogen med undervisningssättet i geografi och naturkunnighet, hade hos Stadsfullmäktige anhållit om ett resebidrag å 250 mark; och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige på Folkskoledirektionens förord dertill och under det vilkor nämnda direktion föreslagit, nämligen att lärarinnan Friberg skulle skyldigkännas att vid hemkomsten till Folkskoledirektionen inlemna en kortare redogörelse för de iakttagelser, hon under resan gjort, bevilja det begärda resebidraget.

Undsättnings-
arbeten.

Redan i skrifvelse af den 12 November 1892 hade Fattigvårdsstyrelsen, i anseende till det dagligen vexande antalet hjälpsökande, hvilka klagade öfver stor arbetsbrist och deraf vållad oförmåga att lifnära sig och sina familjer, hos Stadsfullmäktige hemställt, om ej skäl vore för handen att söka anbringa något allmänt arbete, dit den enkle dagsarbetaren kunde hänvisas för sin utkomst.

Något senare eller uti skrifvelse af den 14 påföljande Januari upprepar Fattigvårdsstyrelsen sin hemställan, denna gång med afseende derå, att till dess kännedom kommit, att flere genom styrelsen till den pågående hamnbanebyggnaden hänvisade arbetare blifvit derifrån skilde, emedan de icke vidare kunde användas för stenbokning eller annat handtlangarearbete.

Uti en skrift af den 17 December 1892 hade dessutom yrkesföreningen *Kirvesmiesten ammattiyhdistys* hos Stadsfullmäktige anhållit, att Fullmäktige ville taga under ompröfning, hvilka åtgärder staden möjligen kunde vidtaga för anordnande af arbete åt talrika timmermän,

¹⁾ Stfs prot. den 31 jan. § 10. — ²⁾ Stfs prot. den 30 maj § 15.

hvilka till följd af byggnadsverksamhetens i staden nästan totala afstannande såge sig och sina familjer hotade af svår brist.

I anledning häraf beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige öfverlemna ärendet till ett särskildt utskott, bestående af Drätselkammarens ordförande och sekreterare äfvensom tre bland Stadsfullmäktige valde medlemmar. Nämnda utskott föreslår²⁾ på anförda skäl att Fullmäktige ville till lindrande af arbetsbristen hos den fattigaste delen af stadens befolkning:

bevilja ett tillskottsanslag till planering af Kyrkogårdsgatan från Lappviks- till Gräsviksgatan af 5,000 mark;

anslå 15,000 mark att användas till planering å Berghäll af första linien mellan Wallin- och Castréngsgatorna äfvensom tredje linien mellan Castréns- och Lönnroths- samt Castréns- och Wallinsgatorna;

besluta att af 1892 års anslag för omläggning af Salutorget besparade cirka 12,000 mark finge användas till anskaffande af nubbsten för framtida omlägningsarbeten å samma torg;

bemyndiga Hamnbanebyggnadsstyrelsen att till ballastering af hamnbanan använda bokad sten i stället för sand och grus; äfvensom

bestämma att vid utförandet af dessa arbeten företrädesvis skulle användas i staden hemmahörande arbetare och arbetslönerna bestämmas något lägre än den vanliga.

Dessa utskottets resolutionsförslag blefvo alla af Stadsfullmäktige godkända³⁾, med undantag af den tredje i ordningen, rörande anskaffande af nubbsten för framtida omläggning af Salutorget, och beslöto Fullmäktige tillika, att de nu beviljade medlen skulle påföras det till Fullmäktiges disposition för ifrågavarande år ställda anslaget för oförutsedda behof.

I sammanhang härmed hade Hofrådet W. Brummer mundtligen framställt motion om uppmaning till Helsevårdsnämnden att taga under öfvervägande, huruvida icke de för det nya kommunala sjukhuset erforderliga s. k. mjuka persedlarna (madrasser, dynor, lakan, skjortor, strumpor m. m.) kunde för beredande af lämplig arbetsförtjenst jemväl för den qvinliga delen af stadens fattigare befolkning, genom bemedling af de härstädes organiserade välgörenhets- och arbetsföreningarna lämpligast och billigast anskaffas, och sedan samma motion enligt § 11 i den för Stadsfullmäktige gällande arbetsordningen vid följande sam-

Beslötning af särskilda persedlar till kommunala sjukhuset.

¹⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 4. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 4. — ³⁾ Stfs prot. den 31 jan. § 16.

mantråde af förslagsställaren skriftligen närmare utvecklats och Fullmäktige i anledning deraf beslutit¹⁾ inhemta Helsovårdsnämndens yttrande i ärendet, hvilket äfven inom kort erhöles och innehöll det meddelande, att kostnaden för ifrågavarande persedlar, hvilka blefve behöfliga till Juni månad 1894 och hvilkas utförande nämnden haft för afsigt att öfverlemna på entreprenad, enligt en bilagd aproximativ kalkyl, skulle stiga till 4,096 mark 75 penni, men att nämnden ansåg att med anskaffande af änsagda persedlar borde anstå, till dess föreståndaren för kommunala sjukhuset blifvit utsedd och hans åsigt beträffande persedlarna kunnat inhemtas, beslöto²⁾ Stadsfullmäktige bemyndiga Drätselkammaren att efter samråd med t. f. stadsläkaren hos någon af arbetsinrättningarna för qvinnor beställa de af ifrågavarande persedlar, hvilkas beskaffenhet redan nu kunde bestämmas, äfvensom att de för persedlarnas anskaffande erforderliga medel skulle ur anslaget för de kommunala sjukhusbyggnaderna förskottsvis utanordnas.

Snickareföreningens anhållan om arbetsförtjenst.

Uti en till Stadsfullmäktige ställd skrift af den 6 Februari anhåller Snickareyrkesföreningen i Helsingfors, emedan en talrik del af de i staden bosatte snickeriarbetare dels genom flere arbetsgifvares iråkade obestånd, dels i anledning af den allmänt rådande arbetsbristen i yrket råkat med sina familjer i stor nöd, att Fullmäktige benäget ville i närmaste framtid, d. v. s. under påföljande vinter, låta utföra för stadens behof erforderliga till snickeriyrket hörande arbeten.

Drätselkammaren, hvilken Stadsfullmäktige ansett det nödigt³⁾ att i ärendet höra, föreslår⁴⁾ med anmälan till Fullmäktige att Kammarkaren, efter meddelande med både Bestyrelsen för folkbiblioteket och Folkskoledirektionen, redan uppdragit åt Byggnadskontoret att låta utföra de för folkbiblioteket nödiga, i årets budget till cirka 1,500 marks kostnad uppskattade nya bokhyllorna, på sätt Bestyrelsen för folkbiblioteket föreslagit, att de arbetslöse och nödställda arbetarene inom ifrågavarande fack för öfrigt, då några för dem särskildt egnade arbeten ej förekom, skulle hänvisas till de af staden redan anordnade undsättningsarbetena; och beslöto⁵⁾ Stadsfullmäktige att ärendet icke skulle till någon vidare åtgärd föranleda.

Undersökning af kustbanan mellan Helsingfors och Åbo.

På sätt af 1892 års berättelse⁶⁾ närmare framgår, hade frågan att till Hans Kejs. Majestät ingå med underdånig anhållan om instrumental

¹⁾ Stfs prot. den 14 febr. § 5. — ²⁾ Stfs prot. den 21 mars § 21. — ³⁾ Stfs prot. den 14 febr. § 4. — ⁴⁾ Drks skrf. N:o 77 af den 25 mars. — ⁵⁾ Stfs prot. den 11 april § 7. — ⁶⁾ 1892 års berättelse pg. 58.

undersökning genom statens ingenjörer för anläggning af en jernväg emellan Helsingfors och Åbo städer ånyo väckts. Hos Helsingfors Stadsfullmäktiges för jernvägsfrågan utsedde delegerade hade emellertid uppstått tanke, huruvida icke lämpligare vore, att åt Öfveringenjören Tallqvist, som uppgifvits hafva för afsigt att ansöka om afsked från sin befattning, uppdraga ledningen af ifrågavarande undersökning, derest han befunnes dertill villig, och hade Helsingfors delegerade genom sin ordförande i sådant syfte enskildt samrådt med Åbo stads delegerade, hvilka jemväl funnits benägna att omfatta nyssberörda förslag. Vid sådant förhållande och då Öfveringenjören Tallqvists afskedsansökan under Januari månad 1893 blifvit beviljad, ansåg beredningsutskottet sig böra hemställa, det Stadsfullmäktige, med frångående eventuellt af sitt tidigare beslut, ville uppdraga åt sina delegerade att tillsammans med Åbo stads delegerade träda i underhandling med Öfveringenjören Tallqvist samt derefter underställa frågan Stadsfullmäktiges afgörande. Detta förslag blef af Stadsfullmäktige godkändt¹⁾.

Senare funno Stadsfullmäktige emellertid godt, på jernvägsdelegationens ordförande, Senator Mechelins derom gjorda framställning, bemyndiga²⁾ de delegerade att träffa definitivt aftal i saken med Öfveringenjören Tallqvist, så framt detta kunde ske på sådana villkor, att kostnaden för arbetets fullständiga slutförande icke öfversteg det sammanlagda beloppet af de anslag, respektive städer för ändamålet beviljat, eller 60,000 mark, äfvensom att hos Stadsfullmäktige i Åbo anhålla, det bemälda Fullmäktige ville förena sig om ofvan antydda förfarings sätt i förevarande angelägenhet. Och voro delegerade redan vid påföljande Stadsfullmäktiges sammanträde i tillfälle att genom sin ordförande meddela, det ett gynnsamt svar från Stadsfullmäktige i Åbo inlupit, i det desse Fullmäktige bemyndigat sine delegerade att jemte Helsingfors Stadsfullmäktiges delegerade icke allenast underhandla med Öfveringenjören Tallqvist om verkställande af ifrågavarande undersökning, utan äfven med honom afsluta definitivt kontrakt under ofvanstående förbehåll. Derjemte hade Åbo stads Fullmäktige, med föranledande af föreskrifterna i Kejserliga förordningen af den 23 November 1891 angående förberedande undersökning för anläggning af enskild jernväg, befullmäktigat sine delegerade att hos vederbörande Guvernörer anhålla om tillstånd till undersökning för den tillernade jernvägs-

¹⁾ Stfs prot. den 14 febr., § 14. — ²⁾ Stfs prot. den 9 mars § 1.

anläggningen. Som ett dyligt befullmäktigande för Helsingfors delegerade äfven var nödvändigt, meddelades ¹⁾ detta nu af Stadsfullmäktige.

På grund häraf afslutade Helsingfors och Åbo städers jernvägsdelegerade den 8 April med Öfveringeniör Tallqvist kontrakt, genom hvilket Tallqvist förbant sig att verkställa de nödiga undersökningarna i och för en kustbana emellan Helsingfors och Åbo samt uppgöra fullständigt projekt till en dylik banbyggnad på i hufvudsak nedanstående villkor:

Undersökningen skulle verkställas å följande alternativa sträckningar:

a) från Helsingfors nära förbi Esbo och Kyrklätt socknars kyrkor, genom Ingå socken till Karis station å Hangö—Hyvinge jernväg samt från Karis, förbi Skuru lastageplats i Pojo socken till Koskis jernbruk i Koskis kapell, genom Paarskylä egendom i Bjerno socken eller ock denna sockens kyrkoby till Salo köping och vidare derifrån genom Pemar och Piikkis socknar förbi Littois klädesfabrik till Åbo, med öfvergång af Aura å i närheten af S:t Karins kyrka; samt

b) för öfrigt lika med alternativ a) utom att linjen från Kyrklätt drages genom Sjundeå till trakten af Kyrkstad ångsåg invid Hangöbanan.

Vid undersökningens utförande skulle föreskrifterna i Kejserliga förordningen af den 23 November 1891 noggrant iakttagas.

Undersökningen skulle verkställas så fullständigt och noggrant att en säker beräkning af kostnaderna för den ifrågavarande jernvägsanläggningen kunde derpå grundas, och ålägg det Öfveringeniören Tallqvist att utarbета fullständiga plan- och profilritningar samt kostnadsförslag för ofvannämnda alternativa sträckningar och skulle kostnadsförslagen uppgöras såväl för en bana enligt det bansystem, hvilket medger större farhastighet som för en bana enligt systemet med lättare öfverbyggnad, för ringare farhastighet, äfvensom innefatta en jernväg med eller utan egen bangård i Helsingfors.

Undersökningen borde bedrivas med all den skyndsamhet, som var med erforderlig noggrannhet förenlig, och skulle Öfveringeniören Tallqvist innan utgången af December månad hafva till Helsingfors Stadsfullmäktiges ordförande aflemnat de alternativa kostnadsförslagen

¹⁾ Stfs prot. den 21 mars § 20..

för banan, äfvensom plan- och profilritningarna senast inom Februari månad 1894.

Öfveringeniören Tallqvist skulle ansvara för ersättandet af de skador, som genom undersökningsarbetet kunde förorsakas.

I ersättning för de omförmälda arbetena skulle Helsingfors och Åbo städer till Öfveringeniören Tallqvist erlägga i ett för allt en summa af 60,000 mark.

Såsom säkerhet för de förskott Öfveringeniören Tallqvist under arbetets fortgång finge uppbära, skulle Tallqvist till Helsingfors och Åbo städers jernvägsdelegerade lemna en försäkringspolis å sitt lif, gällande åtminstone till utgången af Mars månad 1894 och lydande å fentiotusen mark samt transporterad på Drätselkammaren i Helsingfors.

För den händelse att de kommunala sammankomster, hvilka enligt § 3 i 1891 års åberopade förordning skola hållas före undersökningens vidtagande, skulle bestämma alltför dryga arvoden för de i författningen omförmälda godemännen eller icke förena sig om måttliga beräkningsgrunder för skadeersättningar till vederbörande jordegare, hade Öfveringeniören Tallqvist rättighet att senast åtta dagar efter den dag, till hvilken den sista af berörda sammankomster blifvit utlyst, rygga kontrakt.

Och blef detta kontrakt, sedan de deri uppställda förutsättningar inträdt, från och med den 8 Maj, då kontraktet dagtecknades, difinitivt gällande.

Oftanämnda städers delegerade hade äfven hos vederbörande Guvernörer ansökt om författningsenligt tillstånd till undersökningens företagande under Öfveringeniören Tallqvists ledning och hade i anledning häraf Guvernören i Nylands län uti resolution af den 11 April pröfvat skäligt på Helsingfors och Åbo städers risk och ansvar för deraf uppkommande kostnad och skada, meddela nämnda kommuner tillstånd till verkställande af ifrågavarande jernvägsundersökning under ledning af bemälda Öfveringeniör, börande undersökningen under loppet af året slutföras och skulle om det meddelade tillståndet kungörelse införas i landets allmänna tidningar, samt hade Guvernören i Åbo och Björneborgs län genom resolution af den 13 i samma månad äfven bifallit till enahanda tillstånd, såvidt det gälde sistsagda län, utan annan säkerhet för ersättningen af den skada, som genom undersökningen kunde förorsakas, än att Helsingfors och Åbo städer, hvilkas vederhäftighet ej

kan ifrågasättas, förbunde sig att ersätta all genom undersökningen vållad skada.

Vid anmälan härom hos Stadsfullmäktige, beslöto¹⁾ Fullmäktige med afseende å lydelsen i sistnämnda resolution, det skulle Helsingfors stads i sakens beskaffenhet grundade andel uti ansvarigheten för ifrågavarande skadeersättningar från stadens sida uttryckligen erkännas genom skeende anteckning till protokollet, hvaraf transumt borde till Magistraten öfversändas med anhållan om dess befordrande till vederbörlig ort.

I öfrigt förordnade Fullmäktige att det med Öfveringeniör Tallqvist afslutade kontrakt skulle i original tillställas Drätselkammaren, för att derstädes förvaras och tjena till ledning för utbetalningarna till och liqviderna med Herr Tallqvist, hvilka utbetalningar finge vidtaga, så snart den i 9:de punkten omförmälda lifförsäkringspolisen blifvit hos Drätselkammaren deponerad.

Det fullständiga projektet, med undantag af en del topografiska kartor, hvarmed det kompletterades under Januari månad 1894, aflennades till Stadsfullmäktiges ordförande i medlet af December månad.

Arvoden åt
Hamnbanebygg-
nadsstyrelsens
ledamöter.

Enligt ett af Stadsfullmäktige den 13 Maj 1890 fattadt beslut hade Fullmäktiges beredningsutskott erhållit i uppdrag att föreslå arvode för Hamnbanebyggnadsstyrelsens ledamöter, och ansåg utskottet, som inhemtat att vid alla byggnadsstyrelsens sammanträden förts protokoll, upptagande de dervid närvarande medlemmar, äfvensom att byggnadsstyrelsens ordförande handhaft sekreteraregöromålen och uppsatt samteliga af byggnadsstyrelsen utfärdade kontrakt, sig nu böra hos Stadsfullmäktige hemställa²⁾, att ifrågavarande arvoden, räknadt från den tid styrelsen begynt sin verksamhet, måtte bestämmas för ordföranden till 30 och för de öfriga ledamöterna till 20 mark för hvarje sammanträde, samt blef detta förslag af Stadsfullmäktige godkändt.

Pensioner eller
lifstids under-
stöd.

Lifstids understöd beviljade Stadsfullmäktige under året åt nedanstående personer till följande belopp:

åt förre auktionskammarkassören J. W. Nygren³⁾ 2,400 mark per år, räknadt från den 1 Mars;

åt extra ordinarie stadsfogden Moses Lindberg⁴⁾ 400 mark per år, räknadt från den 1 April;

1) Stfs prot. den 9 maj § 21. — 2) Stfs prot. den 17 jan. § 15. — 3) Stfs prot. den 9 mars § 6. — 4) Stfs prot. den 9 maj § 10.

åt afiidne brandkonstapeln Olof Hukkanens enka Gustava Hukkanen¹⁾ 120 mark per år, att utgå från årets början;

åt auktionskammarkassörsenkan Fredrika Wilhelmina Lindman²⁾ 240 mark per år, räknadt från den 1 Juni;

åt stadsingeniörsenkan Alina Ehrström och hennes tre minderåriga barn inalles 1,200³⁾ mark, att utgå från den 1 Oktober med 600 mark om året för enkan, så länge hon lefver ogift, och 200 mark årligen för hvar och ett af barnen, till dess de uppnått 21 års ålder eller döttern möjligen derförinnan ingått äktenskap;

åt stadsfiskalsenkan Albertina Meller⁴⁾ 240 mark per år, att utgå ifrån den 1 December 1894.

Tilldelandet af pensioner åt auktionskammarkassören Nygren, stadsfogden Lindberg samt stadsfiskalsenkan Meller skedde antingen på direkt förord af Magistraten vid insändande till Fullmäktige af vederbörandes ansökningskrifter eller efter inhemtande af Magistratens särskilda yttrande i ärendet samt i enlighet med dess förslag, med undantag af det årliga understödet för Nygren, hvilket af Stadsfullmäktige höjdes från 2,000 till 2,400 mark. I öfriga ofvanberörda pensionsfrågor infordrades Drätselkammarens utlåtande och afgjordes ärendena i öfverensstämmelse med Kammarens förslag⁵⁾.

Under året beviljades af Fullmäktige åt värnepliktiges hustrur och barn på Fattigvårdsstyrelsens derom gjorda framställningar följande understöd:

Understöd åt
värnepliktiges
hustrur och
barn.

åt arbetaren Hjalmar Seppänens hustru Jenny⁶⁾ 15 mark i månaden, räknadt från den 1 November 1892;

åt arbetaren David Saastamoinens hustru Hilma Susanna⁷⁾ och deras barn 20 mark i månaden, räknadt från den 1 November 1892;

åt arbetaren Gideon Emanuel Lunds hustru Maria Charlotta⁸⁾ 15 mark i månaden, att utgå från den 1 November 1892;

åt målarelärlingen Karl Alfred Helminens hustru Hilda Sofia⁹⁾ 20 mark i månaden, att utgå från den 1 November 1893;

åt arbetaren Benjamin Knuutilas hustru Eva¹⁰⁾ och deras späda dotter 20 mark i månaden, räknadt från den 1 November 1893.

¹⁾ Stfs prot. den 16 maj § 4. — ²⁾ Stfs prot. den 16 maj § 5. — ³⁾ Stfs prot. den 3 okt. § 13. — ⁴⁾ Stfs prot. den 21 nov. § 5. — ⁵⁾ Drks skrf. N:ris 104 och 105 af den 12 maj och N:o 207 af den 21 sept. — ⁶⁾ Stfs prot. den 31 jan. § 5. — ⁷⁾ Stfs prot. den 16 maj § 7. — ⁸⁾ Stfs prot. den 13 juni § 16. — ⁹⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 10. — ¹⁰⁾ Stfs prot. den 19 dec. § 11.

Och skulle alla dessa understöd utgå för så lång tid männen kvarstå i aktiv krigstjenst utan att åtnjuta permission utöfver en månad.

Belöning åt
dygdigt tjenste-
folk.

Sedan Drätselkammaren, i stöd af Stadsfullmäktiges beslut af den 26 Oktober 1886 att de å den till staden donerade *fonden för dygdigt tjenstefolks belönande* inflytande räntemedlen årligen skola användas till understöd åt väl vitsordade tjenare och tjenarinnor i staden af minst 40 års ålder, genom kungörelse anmodat hugade sökande till dessa understöd att till stadens Drätselkontor inlemna sina ansökningar och sådana till ett antal af 40 inom utsatt tid inkommit, öfversände¹⁾ Drätselkammaren desamma till Fullmäktige jemte anmälan, att den till sista December 1893 upplupna räntan å omförmälda fond skulle uppgå till omkring 560 mark; och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige, i enlighet med ett för ärendets behandling särskildt tillsatt utskotts förslag, att genom Drätselkontorets försorg låta af ifrågavarande fonds disponibla medel på sparbanksbok insätta ett belopp af 60 mark för Anna Lisa Lind samt 50 mark för Justina Sulin, Maria Kristina Karén, Maria Helena Henriksdotter, Anna Lisa Trygg, Fredrika Lovisa Lönnngren, Maria Josefina Eklund, Ulrika Maria Kuronen, Karolina Johansson, Emilia Ekholm och Emilia Sofia Åberg, hvarom skulle af Drätselkammaren för uttagande af sagda sparbanksböcker samt af inlemnade betyg och frejdebevis genom kungörelse tillkännagifvas.

Handlanden
Petter Johan
Sopans
testamente.

Sedan Drätselkammaren till Stadsfullmäktige öfversändt³⁾ ett utdrag ur första afdelningens af Helsingfors stads Rådstufvurätts protokoll för den 19 Maj 1892, hvaraf framgick, att tjenarinnan Henrika Maria Sopanen omförmäلت, hurusom hennes broder handlanden Petter Johan Sopanen, hvilken den 1 April 1892 härstädes affidit, under sin lifstid mundtligen gjort sådant testamentariskt förordnande, att all hans qvarlätenskap efter hans fränfälle borde med full eganderätt tillfalla och delas jemt emellan henne och Helsingfors stads fattigkassa, och Kammaren tillika till Fullmäktiges pröfning öfverlemnadt, huruvida Fullmäktige, efter tagen kännedom om det uti förenämnda protokollsutdrag upptagna vittnesförhör, ansåge ifrågavarande testamentariska förordnande böra af staden bevakas; samt sedan Drätselkammaren slutligen på Fullmäktiges beredningsutskotts derom gjorda anhållan meddelat⁴⁾, det stadsfiskalen O. R. F. Albrecht, i egenskap af utredningsman i So-

¹⁾ Drks skrf. N:o 246 af den 2 nov. -- ²⁾ Stfs prot. den 21 nov, § 11. -- ³⁾ Drks skrf. N:o 31 af den 29 jan. -- ⁴⁾ Drks skrf. N:o 40 af den 23 febr.

panens bo, uppgifvit sagda qvarlåtenskap vara till största delen realiserad och boets behållning uppgå till ett belopp af ungefär 1,600 mark, beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige anmoda Drätselkammaren att vidtaga behöriga åtgärder för testamentets bevakning.

Till Drätselkammaren hade af firman H. Borgström & C:o i be-
styrkta afskrifter inlemnats ett af aflidna fröken Lina Borgström den
28 Januari 1888 upprättadt testamente jemte dertill hörande tillägg af
den 23 Maj 1892, medelst hvilka handlingar fröken Borgström förordnat
att af hennes qvarlåtenskap skulle bland annat öfverst utgifvas:

Fröken Lina
Borgströms
testamente.

1:o femtusen (5,000) mark till tvenne räntebärande fonder, hvar-
dera af 2,500 mark, å hvilka fonder räntan borde halfårsvis utbetalas,
på den ena fonden till mamsell Charlotta Lindblom så länge hon lefde
samt å den andra till mamsell Charlotta Lindholm under hennes åter-
stående lifstid, men efter dessa pensionstagares död skulle tillfalla två
andra af de så kallade „pauvres honteuses“ i denna stad, enligt bestäm-
mande af fruarna Alice Borgström, Hilda Borgström och Adele Decker,
så länge någon af dessa lefde;

2:o femtontusen (15,000) mark till en fond, hvars räntor årligen
skulle enligt Folkskoledirektionens härstädes närmare bestämmande an-
vändas till bekostande af middag (icke blott sopp-portion) åt fattiga
folkskolebarn i denna stad; samt

3:o sextusen (6,000) mark att omhändertagas och förvaltas af frö-
ken Deli Decker enligt särskilda närmare bestämmningar.

Och hade testatris såsom sin önskan uttalat att de två förstnämnda
fonderna måtte af stadsmyndigheterna i Helsingfors omhändertagas och
för de med desamma afsedda ändamål förvaltas äfvensom att den sist-
nämnda fonden efter fröken Deckers död likaledes blefve öfvertagen af
stadens myndigheter, hvilka egde utgifva räntan derå åt någon af
„pauvres honteuses“.

Med anledning häraf hade Drätselkammaren, jemte insändande af
de Kammarerna tillställda afskrifter af ifrågavarande testamentariska
förordnanden, hos Stadsfullmäktige hemställt²⁾, det Fullmäktige ville åt
Drätselkammaren uppdraga att vidtaga åtgärder för bevakning af af-
lidna fröken Borgströms testamente samt att omhändertaga och till
förvaltning åt Drätselkontoret öfverlemna de i testamentet stiftade

¹⁾ Stfs prot. den 9 mars § 13. — ²⁾ Drks skrif. N:o 247 af den 2 nov.

ofvannämnda fonder å femtusen och femtontusen märk; och beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige, jemte uttalande af kommunens tacksamhet för den gjorda donationen, bifalla Drätselkammarens framställning.

Utgifts- och in-
komstförslaget
för år 1894.

Det utgifts- och inkomstförslag för 1894, som af Stadsfullmäktige fastställdes²⁾, visade i jämförelse med budgeteen för föregående år följande slutsummor:

<i>Utgifter</i>		1894		1893
Stadens skulder	<i>Små.</i>	449,869: 25	<i>Små.</i>	425,253: —
Stadens embetsverk	”	183,641: 67	”	181,200: —
Kommunalförvaltningen	”	167,865: —	”	162,640: —
Gatubelysningen	”	140,053: 45	”	138,385: 06
Brandverket	”	89,062: 50	”	81,955: 50
Polisinrättningen	”	206,428: —	”	205,756: —
Sundhets- och sjukvården	”	165,303: —	”	171,809: 70
Fattigvården	”	261,840: —	”	235,140: —
Undervisningsväsendet	”	479,817: 62	”	455,997: 37
Staden åliggande allmänna onera	”	235,773: 04	”	290,651: 04
Vattenledningen	”	206,270: —	”	109,935: —
Saluhallen	”	8,050: —	”	10,900: —
Stadens jordlägenheter	”	513,500: —	”	—: —
Allmänna arbeten	”	1,060,636: 50	”	1,174,280: —
Pensioner	”	14,646: 67	”	10,046: 67
Diverse	”	170,550: —	”	200,050: —
Summa	<i>Små.</i>	4,403,306: 70	<i>Små.</i>	3,853,999: 34

<i>Inkomster</i>		1894		1893
Beräknad disponibel behållning .	<i>Små.</i>	—: —	<i>Små.</i>	—: —
Räntor	”	59,300: —	”	111,000: —
Tomtlösen	”	73,000: —	”	121,000: —
Stadens fasta egendom	”	257,428: 10	”	225,800: —
Tomtören	”	2,200: —	”	2,200: —
Inkomstgifvande rättigheter . .	”	621,500: —	”	568,500: —
Diverse	”	294,994: 46	”	342,522: 46
Statsbidrag	”	206,860: —	”	230,860: —
Vattenledningen	”	273,300: —	”	273,300: —
Lån	”	1,438,630: —	”	1,079,000: —
Uttaxering	”	1,176,094: 14	”	899,816: 88
Summa	<i>Små.</i>	4,403,306: 70	<i>Små.</i>	3,853,999: 34

¹⁾ Stfs prot. den 7 nov. § 10. — ²⁾ Drks skrif. N:o 244 af den 26 okt. Magsts skrif. N:o 234 af den 29 nov. Stfs prot. den 29 dec. § 13. (Stfs tryckta handl. N:ris 37, 39, 40, 44 och 45).

Till förklaring af olikheten emellan 1893 och 1894 års budgetsförslag må här, utöfver hvad redan tidigare framhållits, först beträffande utgifterna anföras följande.

Vid behandlingen af förslaget till särskilda kajbyggnader och anordningar för trafiken i stadens hamnar uppdrogo Stadsfullmäktige vid sammanträde den 10 sistlidne Oktober, på sätt å pg. 27 anförts, åt Drätselkammaren att inkomma med utredning om det belopp, som af de för ändamålet upplånade medlen vore disponibelt. På grund häraf och då Kammaren vidare egde att till Fullmäktige afgifva betänkande öfver sättet för anskaffandet af redan tidigare beslutna lån för såväl gäldandet af återstående köpeskillingen för Rådhusannexet (Krookska gården) som för bestridande af kostnaderna för tillbyggnaderna vid kommunala sjukhuset och därvårdsafdelningen vid fattiggården äfvensom för inlösen af Guntäckt, hade Kammaren på skäl, som närmare utvecklats, föreslagit¹⁾ att Stadsfullmäktige vill besluta:

a) att Fmk 15,530: 24, som inbesparats å anslaget för kanal i Östra Brunnsparken, samt det bokförda öfverkottet å 1892 års obligationslån, Fmk 161,958: 08, måtte få för vidare kajanläggningar användas;

b) att å anslaget för tillbyggnader å fattiggården inbesparade Fmk 7,066: 90 finge öfverföras till anslaget för pågående utvidgning af kommunala sjukhusbyggnaderna samt därvårdsbyggnaden å fattiggården och dermed i samband stående arbeten;

c) att godkänna Drätselkammarens åtgöranden beträffande upptagandet af ett lån till belopp af 500,000 mark för liqvideringen af köpeskillingen för Guntäckt;

d) att för de utgifter, hvilka, sedan det tidigare från 1882 års lån öfverförda beloppet, Fmk 177,400: —, och ofvan till öfverföring föreslagna Fmk 7,066: 90 blifvit dertill använda, återstå att betäckas för de kommunala sjukhusbyggnaderna och därvårdsanstalten samt resterande köpeskillning å rådhusannexet, måtte upptagas ett lån å Fmk 650,000: — mot utfärdande af partialförskrifningar å Fmk 25,000: —, löpande med 5 % ränta och amorterbara med $\frac{1}{13}$ hvarje år under åren 1895—1907, med rätt för staden att efter 3:ne år, räknadt från utgifningsdagen, till betalning på en gång uppsäga hela det återstående beloppet;

e) att till Kejs. Senaten ingå med framställning om tillstånd till omförmälda låns upptagande; samt

¹⁾ Drks skrf. N:o 232 af den 19 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 36).

f) att åt Drätselkammaren uppdraga att, sedan sådant tillstånd beviljats, föryttra sistnämnda lån antingen på engång eller efterhand i mån af behof.

Vidare hade Drätselkammaren framhållit att, ehuru ett nytt obligationslån icke nu borde utgifvas, Stadsfullmäktige likväl borde i god tid, innan behofvet af ett dylikt lån föreligger, derom öfverväga; hvarför Drätselkammaren förordat att Stadsfullmäktige ville åt Drätselkammaren uppdraga:

g) att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag ej mindre om beloppet och villkoren än tiden för ett nytt obligationslåns uppläggande, afsedt att emitteras i mån af behof efter för hvarje gång utverkadt vederbörligt tillstånd.

Slutligen hade Drätselkammaren föreslagit att Fullmäktige ville bemyndiga Kammaren:

h) att för mobilisering af stadskassans bundna tillgångar avsluta kassakreditivaftal till belopp högst Fmk 730,000: —, att till nödig del redan år 1893 användas, samt att i nästkommande års budget skulle observeras nödigt anslag för bestridande af provision och ränta härför.

Jemte det Fullmäktige vid sammanträde den 7 November godkänt¹⁾ klämman h) i Drätselkammarens framställning, hade Fullmäktige remitterat Kammarens öfriga förslag till budgetsutskottets vidare behandling, och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige på nämnda utskotts förslag³⁾, att Drätselkammarens under mom. g) upptagna kläm skulle lemnas beroende, för att Stadsfullmäktige i början af det kommande året föredragas; samt att alla öfriga af Drätselkammaren uppställda resolutionsförslag skulle godkännas, likväl med den ändring af mom. d) att såväl beloppet af der anförda partialförskrifningar som ock räntefoten å lånet på 650,000 mark skulle tillsvidare lemnas obestämdt, men åt Drätselkammaren uppdragas att vid tiden för lånets upptagande härom hos Fullmäktige göra skild, på omständigheterna beroende framställning. Förslagsvis skulle emellertid räntan å meranämnda lån uti 1894 års budgetförslag upptagas efter 5 % med 32,500 mark.

Till följd af ofvanstående Stadsfullmäktiges beslut intogs uti budgeten för 1894⁴⁾ under hufvudtiteln *stadens skulder*, utöfver hvad deri under föregående år ingått, följande poster:

¹⁾ Stfs prot. den 7 nov. § 19. — ²⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 6. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 2.

å för inköp af Gumtäckt upptagna lån erforderlig ränta:

å *Myk* 125,000 å 5 % . . . *Myk* 6,250: —

å *Myk* 375,000 å 5 1/2 % . . . 20,625: — *Myk* 26,875: —

Ränta å lånet
för inköp af
Gumtäckt.

å för reglering af återstående köpeskillingen för rådhusannexet samt för uppförande af de nya kommunala sjukhusbyggnaderna upptagna lån å 650,000 mark erforderlig ränta å 5 % *Myk* 32,500: —

Ränta å lånet på
650,000 mark.

å ett kassakreditiv, till belopp af högst 730,000 mark, provision och ränta förslagsvis *Myk* 15,000: —.

Provision och
ränta å kassakre-
ditiv.

De höjda beloppen å budgetförslagets hufvudtitlar II—VI äro förnämligast följande:

Ökad belopp å
hufvudtitlarna
II—VI i bud-
geten.

provisoriskt lönetillskott åt tvenne stadsfogdar 2,400 mark¹⁾;

redan å pg. 47 nämndt anslag af 2,000 mark för utarbetande af Drätselkammarens berättelser för åren 1891 och 1892²⁾;

extra biträden vid Drätselkontoret 7,500 i st. f. 6,000 mark³⁾;

2,000 mark högre eller inalles 6,000 marks aflöning åt ordinarie arbetschefen vid stadens Byggnadskontor i st. f. 4,000 mark åt tjänstförrättande arbetschefen under år 1893⁴⁾;

löneförhöjning för 5 års tjänst från den 1 Juni 1894 åt stadens trädgårdsmästare 175 mark⁵⁾;

större kostnad för gatubelysningen med gas 105 mark 40 penni, eller 95,765 mark 45 penni i st. f. 95,660 5 penni, och för belysningen med petroleumlampor 4,049 mark, eller 44,288 mark i st. f. 40,239 mark, men 2,486 mark 1 penni mindre eller alls ingen utgift för elektrisk belysning⁶⁾;

tidigare å pg. 55 anförd löneförhöjning af 700 mark eller 4,500 i st. f. 3,800 mark för brandmästaren och vid utgiftsförslagets fastställande åt underbrandmästaren beviljad enahanda förhöjning af 500 mark, eller 2,000 i st. f. 1,500 mark⁷⁾;

inköp af redskap och inventarier för brandverkets behof, nämligen af 1 häst till brandstationen å Kampmalmen 600 mark, 30 st. fårskinspelsar 1,200 mark, 300 meter gummerad hampslang 2,000 mark och ny panna till ångsprutan 2,500 mark⁸⁾;

arvode åt läkare för besigtning af brandmanskapet 500 mark⁹⁾; samt diverse utredningspersedlar för polisinrättningen 1,360 mark¹⁰⁾.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 4. — ²⁾ D:o pg. 5. — ³⁾ D:o pg. 5. — ⁴⁾ D:o pg. 6. — ⁵⁾ D:o pg. 6. — ⁶⁾ D:o pg. 7 et 8. — ⁷⁾ D:o pg. 8. — ⁸⁾ D:o pg. 8 et 9. — ⁹⁾ D:o pg. 9. — ¹⁰⁾ D:o pg. 11.

Till följd af den betydliga utsträckning, som den kommunala sjukvården klarligen under år 1894 komme att erhålla, sedan det kommunala sjukhusets under utförande varande nybyggnader från medlet af nämnda år kunde för afsedt ändamål upplåtas, måste uti utgiftsstaten några nya anslagsposter intagas och kostnaden för ifrågavarande sjukvård öfverhufvudtaget beräknas högre än förut, om också å andra sidan en del utgifter härigenom minskades. Af hithörande anslag och utgifter bör i främsta rummet nämnas:

Ökad anslag för
sundhets- och
sjukvården. nya inventarier till kommunala sjukhuset 27,170 mark och tillskotts-
anslag för senare halfåret 30,000 mark¹⁾.

Som dessutom redan från årets början beräknats i nämnda sjukhus 40 sjuka²⁾ dageligen i stället för endast 35 under år 1893, föranledde detta till följande förhöjda anslag:

kost för sjuka	1,095 mark	(8,760—7,665)
läkemedel	300 „	(1,800—1,500)
tvätt	100 „	(1,100—1,000)
remont af lasarettspersedlar och diverse	300 „	(1,800—1,500)
eller tillsammans 1,795 mark.		

Dessutom beviljades Helsovårdsnämndens vaktnästare ett lönetillskott af 300 mark, i det lönen höjdes från 600 till 900 mark³⁾ och upptogs, med afseende derå att stadsläkarebefattningen till följd af förre stadsläkaren beviljadt afsked var vakant, en anslagspost å 2,200 mark⁴⁾ för vikariatsarvode under 6 månader, hvarunder stadsläkarelönen skulle tillfalla civilstatens enke- och pupillkassa. Till ökade utgifter för sjukvården hörde slutligen kostnaden för det af Stadsfullmäktige redan vid sammanträde den 21 Mars på Helsovårdsnämndens förslag (se pg. 45) beslutna reservsjukhuset, hvilket ansågs böra qvarstå intill den 1 Juli 1894, då det kummunala sjukhusets nybyggnader kunde komma till användning, och för hvilket sjukhus utgiften för halft år beräknades till 2,400 mark⁵⁾. Äfven den af Stadsfullmäktige bifallna förhöjningen å 500 mark, eller 3,500 mark i st. f. 3,000 mark⁶⁾ i bidraget till den privata polikliniken i staden hörde till antalet af ökade anslag för sjukvården.

Minskadt anslag
för sundhets- och
sjukvården. Af redan framhållen orsak kunde deremot det sedan medlet af år 1892 uppehållna provisoriska epidemisjukhuset, som medtagit en årlig

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 12. — ²⁾ D:o pg. 12. — ³⁾ D:o pg. 11. — ⁴⁾ D:o pg. 11. — ⁵⁾ D:o pg. 12. — ⁶⁾ D:o pg. 12.

utgift af 16,120 mark, från den 1 Juli 1894 indrages och behöfde här-
för i 1894 års budget för den skull upptagas endast 8,060 mark¹⁾.

På undersökningsstation för lifsmedel ansågs en besparing af 875
mark eller 5,395 i st. f. 6,270 mark²⁾ möjlig.

Den största minskning å hufvudtitel VII gällde dock anslaget för
kolerafarsotens bekämpande, som uti 1893 års budget utgjorde 70,000
mark, men i 1894 års upptogs med blott 15,000 mark³⁾, så att, då äfven
några andra mindre inskränkningar i utgifter under rubriken *Kolera-
baracker och sanitetsstation m. m.* ansågs kunna göras, å denna budgets-
post uppstod en minskning af 61,416 mark 70 penni (77,016.70—15,600).

Till följd af tillkomsten af en ny dårvårdsafdelning vid stadens
fattiggård för senare hälften af år 1894, var äfven en provisorisk stat
för nämnda afdelning oundgänglig och beräknades denna för halft år
till 19,400 mark⁴⁾, hvilket jemte förhöjningen af anslaget för ständiga
understöd åt fattiga utom fattiggården till 85,000 i st. f. 75,000 mark⁵⁾
eller 10,000 mark utgör den förnämsta ökade utgift för fattigvården
under 1894. Då härtill lägges det för eldning och belysning af fattig-
gården till 4,000 mark samt för remontarbeten å samma fattiggård till
3,900 mark⁶⁾ beräknade anslaget mot resp. 1,500 och 1,400 mark uti
1893 års budget äfvensom 2,000 mark mera, 7,000⁷⁾ i st. f. 5,000,
för läkemedel åt fattiga utom fattiggården, erhålles en förhöjning af
anslagen för fattigvården å 36,400 mark. Härifrån bör emellertid af-
räknas följande dels helt och hållet försvunna, dels minskade utgifts-
poster, nämligen:

Ökad anslag för
fattigvården.

400 mark⁸⁾ hyra för styrelsens lokal, då Fattigvårdsstyrelsen nu-
mera inrymts i Rådhuset;

2,000 mark i tillfälliga understöd, emedan dessa nedsatts från 27,000
till 25,000 mark⁹⁾;

3,000 mark i sjukvård utom fattigvården (8,000—5,000)¹⁰⁾; samt

4,000 mark i kostnader för sinnesrubbade personers intagande å
allmän dårvårdsanstalt (18,000—14,000)¹¹⁾, hvadan hela minskningen i
anslagen för fattigvården belöpte sig till 9,700 mark och endast skilna-
den emellan 36,400 och 9,700 eller 26,700 mark utgör den summa, hvar-
med fattigvården antogs under år 1894 komma att stiga till högre be-
lopp än uti 1893 års utgiftsförslag därför förutsatts.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 12. — ²⁾ D:o pg. 13. — ³⁾ D:o pg. 12. — ⁴⁾ D:o
pg. 14. — ⁵⁾ D:o pg. 14. — ⁶⁾ D:o pg. 14. — ⁷⁾ D:o pg. 15. — ⁸⁾ Stfs tryckta handl. för
1892 N:o 43. — ⁹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 14. — ¹⁰⁾ D:o pg. 15. — ¹¹⁾ D:o pg. 15.

Bestämningar.
hvilka kunde
verka en strängare begränsning af kommunens fattigvård.

Enär, på sätt Magistraten redan i sin skrifvelse¹⁾ med utgifts- och inkomstförslaget för 1893 framhållit, utgifterna för fattigvården från år 1885 till år 1893 stigit från 116,700 till 235,140 mark eller således mer än fördubblats, beslöto²⁾ Stadsfullmäktige i sammanhang med behandlingen af anslaget för fattigvården, hvilket nu för år 1894 komme att uppgå ända till 261,840 mark, och denna skrämmande stegring till stor del antagligen berodde derpå, att personer, som icke hade hemortsrätt härstädes, hos Fattigvårdsstyrelsen ansökt och erhållit fattighjelp, på budgetsutskottets förslag³⁾ anmoda det utskott, som har sig utarbetandet af förslag till nytt fattigvårdsreglemente för staden ombetroddt, att föreslå sådana bestämningar, som kunde verka en strängare begränsning af kommunens fattigvård och derigenom ett nedbringande af kostnaderna för densamma.

Förändringar rörande stadens undervisningsväsende.

Beträffande hufvudtiteln IX, *undervisningsväsendet*, är blott att anteckna såsom minskade utgifter: 1,100 mark d. v. s. 10,800 mark⁴⁾ i st. f. 11,900 i anslaget å Realskolan, med afseende å denna skolas successiva indragning, och utelemnande af anslaget 2,000 mark⁵⁾ för blindanstalten, hvilken genom Kejs. förordningen af den 30 Juni 1892 helt och öfvertagits af statsverket, samt såsom ökade utgifter ett med 25,770 mark 25 penni höjdt anslag för stadens folkskolor eller 409,175 mark 62 penni⁶⁾ i st. f. 383,405 mark 32 penni, beroende denna icke obetydliga stegring på det ständigt växande antalet skolelever i staden; äfvensom ett tillskott å 1,000 mark⁷⁾ för tvenne extra amanuenser vid Folkbiblioteket och läsesalen. Behandlingen af anslagen för stadens undervisningsväsende gifvo Stadsfullmäktige dessutom anledning besluta⁸⁾, det Folkskoledirektionens yttrande borde inhemtas derom, huruvida bestämningar i syfte, att barn från främmande kommuner icke vidare finge i stadens folkskolor intagas, vore behöfliga.

Frågasatt bestämning att barn från främmande kommuner ej finge i stadens folkskolor intagas.

Minskning i utgifter för staden åliggande allmänna onera.

Med undantag af att hyresafgiften för inqvarteringsnämndens lokal, upptagen i 1893 års budget med 350 mark, kunnat indragas, sedan nämnden beredts lokal i Rådhuset samt att utskylderna för Mejlans hemman å 700 mark öfverförts, såsom tidigare å pg. 36 anförts, å den nybildade hufvudtiteln XIII *stadens jordlägenheter*, beror den stora minskningen 64,878 mark å hufvudtiteln *Staden åliggande allmänna onera* ute-

1) Stfs tryckta handl. för år 1892 N:o 37. — 2) Stfs prot. den 29 dec. § 13. — 3) Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 9. — 4) Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 15. — 5) Stfs tryckta handl. N:o 39 pg. 9. — 6) Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 18. — 7) D:o pg. 19. — 8) Stfs prot. den 29 dec. § 13. — 9) Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 19.

slutande på lägre beräknade inqvarteringskostnader, 225,560 mark för år 1894 mot 279,388 mark år 1893, hvilket emellertid är af ringa intresse, emedan dessa kostnader till sitt fulla belopp ersättas staden af statsverket och derför äfven på inkomstsidan i budgeten äro uppförda med alldeles samma summa som å utgiftssidan.

Utgiften för pensioner har ökats från 10,046 mark 67 penni till 14,646 mark 67 penni¹⁾ eller med 4,600 mark till följd af de under året af Stadsfullmäktige beviljade, redan ofvanför å pg. 64 närmare relaterade årliga lifstidsunderstöd. Pensioner.

I utgiftsförslaget för år 1894 finnes slutligen följande till större belopp än i 1893 års utgiftsförslag upptagna poster eller alldeles nya sådana: Diverse ökade anslagsposter.

4,100 mark²⁾ för revision af stadens räkenskaper i stället för 2,100, emedan revisorerna åhvälfits skyldigheten att jemväl verkställa inventering af stadens löseegendom;

12,000 mark³⁾ för eldnings- och lysningsämnen i stället för 10,000;

600 mark⁴⁾ anslag för 2:ne fiskeritillsyningsmän;

4,000 mark⁵⁾ telefonafgifter med afseende å under året tillkomna telefonapparater, i stället för 3,500.

Deremot hafva anslagen för byggnadsinspektör och oförutsedda behof enligt Stadsfullmäktiges bestämmande minskats med respektive 600 (3,000—2,400) och 34,000 (70,000—3,600) mark⁶⁾. Diverse minskade anslagsposter.

Hvad sedan beträffar skilnaden i *inkomster* uti 1893 och 1894 års budgetsförslag, är härvid att observera förnämligast följande:

att den under titeln *Räntor* ännu 1893 med 50,000 mark upptagna inkomstposten: „räntor å bankräkningar“, då staden icke vidare har några depositioner, helt och hållet bortfallit; Inkomster i räntor.

att den förut särskildt upptagna posten: „räntor och arrendetomt-lösen i Brunnssparksområdet“ sammanförts med posten: „räntor å tomt-lösen“ samt att dessa begge poster sammanlagdt nedgått med 5,000 mark;

att deremot sådana, från donerade fonder utgående räntor, hvilka tillfalla staden, kunnat ökas med 1,800 mark;

att under titeln *Tomtlösen* upptagits, jemlikt Stadsfullmäktiges beslut af den 9 Mars, endast den på år 1894 sig belöpande amorteringen⁷⁾ Inkomster i tomtlösen.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 25. — ²⁾ D:o pg. 26. — ³⁾ D:o pg. 26. — ⁴⁾ D:o pg. 26. — ⁵⁾ D:o pg. 26. — ⁶⁾ D:o pg. 26. — ⁷⁾ Drks skrf. N:o 244 af den 26 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 39 pg. 19).

å köpeskillingen för redan försålda tomter, enär för sagda år någon tomtförsäljning, hvarvid omedelbar inbetalning af hela köpeskillingen kunde påräknas, icke var att emotse och att denna inkomstpost också därför kalkylerats icke mindre än 48,000 mark (121,000—73,000) lägre¹⁾ än år 1893;

Räntor från donerade hemman.

att, då under en ny rubrik *Stadens jordlägenheter* under hufvudtiteln *III Stadens fasta egendom* upptagits alla staden tillkommande arrendeafgifter från stadens egande hemman, under rubriken *Räntor från donerade hemman* bibehållits endast räntor från sådana staden tilldelade hemman, från hvilka några arrenden ej kunna ifrågakomma, hvarför äfven denna post nedgått från 14,000 mark i budgeten för år 1893 till 2,000 mark²⁾ i budgeten för 1894;

Hyror och arrenden för byggnader, jordlägenheter, fiskevattnen m. m. inom stadens afhysta område.

att uti de skilda posterna för hyror och arrenden för byggnader, jordlägenheter, försäljningsplatser, bodar och diskar, fiskevatten m. m. inom stadens afhysta område smärre, af förhållandena betingade jemkningar vidtagits samt att isynnerhet inkomsten af hyror för bodar och diskar å Narinken betydligt nedsats, hvarigenom, oaktadt en ny post å 1,000 mark³⁾ utgörande amortering af köpeskillingen för byggnader å holmen Knekten tillkommit, totala intraden från ifrågavarande hyror och arrenden nedgått med 10,100 mark;

Arrenden från stadens jordlägenheter.

att inkomsten i arrendeafgifter under nyssnämnda, nyinförda rubrik *Stadens jordlägenheter* upptagits till 42,228 mark 10 penni⁴⁾, mot endast, under posten räntor och arrenden från donerade hemman, uti budgetförslaget för år 1893 upptagna 12,000 mark samt att af den således till 30,228 mark 10 penni belöpande större arrendeinkomsten den betydligaste delen eller 27,200 mark faller å Gumtäckt under året inköpta egendom;

Förökningen uti inkomstgifvande rättigheter.

att förökningen af 53,000 mark uti inkomstgifvande rättigheter fördelar sig på följande poster⁵⁾:

tolag för till Helsingfors destinerade varor 10,000 mark (110,000—100,000);

trafikafgifter 40,000 mark (300,000—260,000);

mättningsafgifter 500 mark (2,000—1500);

hamnafgifter 5,000 mark (140,000—135,000); samt

auktionsprovision 2,000 mark (3,000—1,000); eller ialles 57,500

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 27. — ²⁾ D:o pg. 27. — ³⁾ D:o pg. 27. — ⁴⁾ D:o pg. 28. — ⁵⁾ D:o pg. 28.

mark, hvarifrån likväl bör afdragas följande till minskadt belopp beräknade poster, nämligen:

broafgifter 2,000 mark (9,000—7,000);

vägningsafgifter 500 mark (3,000—2,500);

kokhusafgifter 100 mark (200—100);

afgifter af utlänningar för försäljning af matvaror vid mast 100 mark (1,600—1,500); samt

fattigafgifter af i Ryssland vistande personer, hvilken afgift på grund af Kejs. kungörelsen af den 25 Juli 1893 bortfaller¹⁾ 1,800 mark, eller in summa 4,500 mark;

att den till 47,528 mark uppskattade mindre inkomsten å *diverse* Minskad inkomst å *diverse*. fördelar sig såsom en minskning å följande poster²⁾:

fattighjorns arbeten	400 mark	(1,200— 800)
afgifter från klosetterna	3,000	” (9,000—6,000)
inqvarteringen	53,828	”
Summa 57,228 mark samt såsom		

en ökning å posterna:

för sjukvård i kommunala sjukhuset . . .	1,500 mark	(3,000—1,500)
inkomst från arbetsinrättningen	6,000	” (10,000—4,000)
ersättning för underhåll af fattiga	400	” (3,400—3,000)
elevers i folkskolan afgifter	200	” (4,200—4,000)
elevers i folkskolan handarbeten	100	” (500— 400)
boklån	500	” (3,500—3,000)
hundskatt	1,000	” (5,500—4,500)
Summa 9,700 mark.		

Under förhoppning att Stadsfullmäktiges hos Hans Kejs. Majestät gjorda underdåniga ansökan (pg. 44) om förhöjdt bidrag till folkskolorna skulle bifallas, upptogs uti 1893 års budgetsförslag hela det ansökta bidragets belopp, 95,000 mark, men kunde uti budgetsförslaget för år 1894 klarligen icke upptagas något högre bidrag, än hvar till det uti resolutionen på nämnda underdåniga ansökan tillsvidare bestämts, eller blott 71,000 mark³⁾. Fullmäktige beslöto⁴⁾ emellertid på budgetsutskottets förslag⁵⁾ att genom protokollsutdrag uppmana beredningsutskottet att under det kommande året inkomma med förslag till förnyad hemställan om höjande af statsbidraget till stadens folkskolor.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 39 pg. 20. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 29. —

³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 45 pg. 30. — ⁴⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13. — ⁵⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 21.

Tillsättande af
ett utskott för
revision af tra-
fik- och hamn-
taxorna m. m.

I sammanhang med behandlingen af ifrågavarande utgifts- och inkomstförslag beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige slutligen, med viss modifikation af budgetsutskottets i sådant syfte gjorda framställning²⁾, tillsätta ett särskildt utskott af sakkunniga personer för revision af trafik- och hamntaxorna samt uppgörande af förslag till sådana ändringar i desamma, som utan rörelsens betungande vore egnad att bereda staden en ökad inkomst af varutrafiken och sjöfarten; bärande samma utskott jemväl taga i öfvervägande, i hvilka öfriga delar stadens inkomstgivande rättigheter äfvensom uthyrningen af försäljningsplatser kunde bringas att medföra förmånliga resultat.

c) *Särskilda andra af Stadsfullmäktige handhafda ärenden.*

Förslag till
ändring i förord-
ningen angående
hundskatt.

På förslag af Drätselkammaren³⁾ beslöto⁴⁾ Stadsfullmäktige ingå till Kejs. Senaten med underdånig anhållan, att nådig proposition, upptagande vissa förändringar i Kejs. förordningen af den 20 Maj 1878, angående utgörande af skatt för hundar, måtte nästsammanträdande ständer föreläggas.

I gällande förordning hade nämligen, enligt uppgift från stadens Drätselkontor, en mängd olägenheter vid skattens indrivande gjort sig känbara, förnämligast följande:

att en större del af den hundskatt debiterade allmänheten icke känner förordningens stadganden derutinnan, att anmälan om hunds aflifvande eller ombyte af egare bör göras hos Magistraten;

att den häri försumlige fortfarande måste debiteras för ifrågavarande skatt, änskönt hunden för åratal tillbaka kunnat vara aflifvad eller afytttrad;

att personer, som engång löst sig ett skattemärke, år efter år kunna hålla sin hund obeskattad, blott de sakna sådan tillgång, som af executor kunde till skattens gäldande imättagas; samt

att indrifningen af resterande hundskatt kräfver mycken tid och arbete af executorerne, då debetsedlarne i regeln hafva ingen eller en gammal, oriktig adress.

¹⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 13. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 44 pg. 22 & 23. —

³⁾ Drks skrf. N:o 333 af den 22 dec. 1892. — ⁴⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 9.

Enligt Drätselkontorets förmenande skulle alla dessa olägenheter, hvarigenom en mängd resterande afgälder uppstå, de der aldrig liquideras, bortfalla, om uppbörden, såsom fallet är i Sverige, ordnades sålunda att skattemärkena skulle gälla endast för kalenderår och utfås mot erläggande af i lag föreskrifven årlig skatteafgäld, hvarför i sådant syfte gående förändringar borde i författningen göras.

Med anledning af att år 1891 församlade Ständer, i sammanhang med den nådiga propositionen med förslag till förordning om allmänna upplagsmagasin med rätt att utgifva warrants och åtnjuta befrielse från erläggande af de i stad föreskrifna auktionsafgifterna samt föranstalta försäljning af insatt vara genom offentlig auktion inom inrättningens lokal, hos Hans Kejs. Majestät i underdånighet anhållit, det Hans Majestät, efter inhemtad utredning från landets städer, ville taga i öfvervägande, huruvida icke auktionsväsendet i desamma, med upphäfvande af det nu rådande auktionstvånget, kunde anordnas på ett mera tidsenligt sätt samt att Ständerna sedermera måtte föreläggas nådig proposition i ämnet, hade Civil expeditionen i Kejs. Senaten anmodat landets Guvernörer att affordra Stadsfullmäktige och Magistrater uti samtliga städer upplysningar och yttranden i ämnet, särskildt beträffande ej mindre den kontroll en åt den enskilda spekulationen öfverlemnad försäljning genom auktion borde vara underkastad, än den utsträckning, i hvilken auktionstvångets upphäfvande kunde genomföras; och hade Guvernören i Nylands län till fullgörande af denna Civil expeditionens föreskrift infordrat såväl Magistratens som Stadsfullmäktiges i Helsingfors ifrågasatta yttranden.

Frågan om upphäfvande af auktionstvånget i städerna.

I enlighet med Drätselkammarens utlåtande¹⁾, som Fullmäktige inhemtat, beslöto²⁾ Fullmäktige i afgifvande betänkande förorda auktionstvångets upphäfvande och anfördes härför hufvudsakligen följande motiv:

Genom auktionsverken i städerna, såsom detta bland annat framgår af instruktionen för härvarande auktionskammare af den 1 Mars 1759, hade egentligen afsetts att bereda städernas innevånare en viss bekvämlighet vid hus och gårdars samt lösörens försäljande äfvensom alla exeqverade varors förvandlande till kontanta medel, men hade inom kort i ordningens intresse och i öfverensstämmelse med tidens anda jem-

¹⁾ Drks skrif. N:o 337 af den 15 dec. 1893. (Stfs tryckta handl. för 1893 N:o 5). —

²⁾ Stfs prot. den 14 febr. § 10.

väl föranledt till tvång å dem, som möjligen med försakande af den större bekvämligheten sjelfve velat försälja sin egendom å auktion, såsom städse å landet varit tillåtet. Under äldre förhållanden hade den genom publika auktionsverk garanterade ordningen och säkerheten måhända medfört fördelar, som öfvervägde olägenheterna, men för det moderna samhället med dess mångfaldiga medel att underlätta förbindelsen emellan individer och folk, erbjuda auktionsverken ej längre den största tänkbara bekvämlighet, utan börjar tvärtom det ännu fortfarande tvånget, att för hvarje försäljande af varor å auktion nödgas anlita den officiella auktionskammaren, kännas alltmera tryckande. Så är det exempelvis, med hänsyn till de med auktioneringen förenade dryga afgifterna, alldeles omöjligt att anlita detta realisationssätt för försäljning af värdepapper och varor i större partier, hvarför äfven vissa partiella och lokala reformers införande redan blifvit oundvikliga, såsom t. ex. anställande af börsmäklare i Helsingfors.

Några betänkligheter mot auktionstvängets upphäfvande ansågs ej heller från ordnings- och säkerhetssynpunkt kunna anföras, då den seklerlånga auktionsfriheten å landet visat, att några vådor ej varit förenade med den enhvar gifna rättigheten att å auktion fritt försälja sin egendom. Lika litet skulle städernas ekonomiska fördel genom det dem tillförsäkrade auktionsmonopolets afskaffande sätta något hinder i vägen för den tilltänkta reformen, åtminstone att döma efter det i Helsingfors vid normala affärskonjunkturer rådande förhållandet, i det att det kommunala auktionsverkets upprätthållande icke medförde någon vinst för staden utan fastmer en ren förlust. Hvad sedan angick frågan, huruvida en särskild kontroll öfver den privata auktioneringen vore erforderlig, kunde Drätselkammaren ej finna något skäl, hvarför densamma öfverhufvudtaget vore mera nödvändig i städerna än på landet, men då det emellertid efter auktionsrättens frigifvande kunde inträffa, att allmänheten i vissa fall skulle finna behof af att för förrätande af auktioner hafva att tillgå personer, hvilka kunde erbjuda större garantier för ett samvetsgrant och sakkunnigt förfarande, än hos enhvar kan förutsättas, måste det anses påkalladt, att i sammanhang med auktionstvängets upphäfvande nödig lagstiftningsåtgärd vidtages för ordnande af mäklareyrkets utöfvande, hvilket yrke under den nuvarande lagstiftningen ej kunnat uppstå och förkofras hos oss, men i andra länder utgör ett så viktigt vehikel för affärsverksamheten.

Från Magistraten hade till Stadsfullmäktige för afgifvande af yttrande till Guvernören i länet inkommit ej mindre en af föreningen „Arbetets vänner“ till bemälda Guvernör inlemnad skriftlig framställning angående åstadkommande af stadganden, innefattande närmare bestämningar om den ambulatoriska handeln i staden med tidningar, blommor, frukt, cigarrer m. m. än ock en af bestyrelsen för stadens folkskolors lärare- och lärarinneförening till Folkskoledirektionen afåten anhållan att förbud hos Guvernören blefve utverkadt mot användande af minderårig till ambulatorisk handel med enahanda varor mellan kl. 8 på aftonen och kl. 6 på morgonen. I anledning häraf beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige att delgifva det infordrade yttrandet i öfverensstämmelse med Drätselkammarens förslag²⁾, hvilket inhemtats och hvori Kammaren, som såsom sin åsigt uttalat att uti en stad med Helsingfors storlek, folkmängd och utveckling någon egentlig inskränkning uti den ambulatoriska handelns bedrifvande, utöfver hvad gällande polisordning allaredan innehåller, icke torde, såsom fyllande ett verkligt behof, kunna ifrågakomma, men att till förebyggande af de olägenheter och vådor, hvilka uppstå för minderåriga genom deras användande vid nämnda näring under för dem olämplig tid af dygnet, Drätselkammaren närmast anslöt sig till det af bestyrelsen för Helsingfors folkskollärare- och lärarinneförening uttalade önskningsmål, att förbud blefve utfärdadt mot användande af minderårig, af mankön under 14 och af qvinkön under 15 år, till försäljning af varor, af hvad slag det vara må, medels kringbärning i staden under den tid af dygnet, som infaller mellan kl. 8 på aftonen och kl. 6 på morgonen.

Uti skrifvelse af den 16 September 1892 hade provincialläkaren i Helsingfors distrikt hos Guvernören i länet framhållit, att han tidigare anmält om svåra sanitära olägenheter, orsakade af olämpliga anordningar beträffande vattenförsörjningen i Helsingfors, samt att sedermera till hans kännedom kommit, att än vådligare restriktioner vore beslutna att tillämpas i öfverensstämmelse med det s. k. reglementet och taxan för Helsingfors stads vattenledning. I sådant afseende påpekas främst §§ 23 och 24, deri Vattenledningskontoret berättigas att, utan hänsyn till innevånarene, afstänga vattenledningen till gård, hvars egare försummat uppfylla sina förbindelser, hvilken bestämning, då alla fria vattenposter afskaffats och brunnarne raserats, ledde till absurditeter.

Anmärkingar
mot vattenledningsreglementet.

¹⁾ Stfs prot. den 9 mars § 14. — ²⁾ Drks skrf. N:o 45 af den 23 febr.

Hvarför och då vattenledningsreglementet, enligt provincialläkarens förmenande, icke vore stadsfäst i laga ordning, provincialläkaren anhåller, att Guvernören ville vidtaga sådan åtgärd, som af omständigheterna kunde påkallas.

Enligt Guvernörens resolution af den 17 i nämnda månad hade ifrågavarande skrifvelse genom Magistraten befordrats till Stadsfullmäktiges hörande samt Fullmäktige infordrat Drätselkammarens utlåtande.

Uti afgifvande sådant anför¹⁾ Drätselkammaren, efter att i ärendet hafva inhemtat Vattenledningskontorets yttrande, till försvar emot ofvan relaterade angrepp på det för stadens vattenledning af Stadsfullmäktige den 11 Mars 1890 antagna reglementet med taxa, hvilket icke hänför sig till dem, hvilka skola öfverhetligen fastställas, utan endast har till ändamål att närmare angifva de grunder, enligt hvilka vattenledningen, i stöd af stipulationerna uti konsessionsurkunden därför, skall administreras och på basen hvaraf öfverenskommelse eller kontrakt mellan staden och konsumenterna skall uppsättas;

att enär staden åtnjuter obestridd rätt att uppbära ersättning för det vatten, som åt konsumenterna utdelas, det äfven varit nödvändigt vidtaga åtgärder för infående af de uppdebiterade afgifterna samt att härför, på sätt äfven i utlandets städer allmänt tillämpas, i enlighet med Stadsfullmäktiges derom fattade beslut, sedan den 4 April 1884 förfarits sålunda, att vattenledningen blifvit afstängd hos afnämare, hvilka efter upprepade anmaningar undandragit sig vattenkonsumtionsavgiftens gäldande;

att fria vattenposter medföra flere olägenheter och utgöra en frestelse för gårdsegaren att till dem hänvisa sina hyresgäster, hvarvid desse, för att undvika den besvärliga transporten, komma att iakttaga en skadlig sparsamhet vid vattenförbrukning, men att alla fria vattenposter i staden och dess omgifningar likväl icke blifvit afskaffade, i det att, utom tvenne sådana afsedda för afhemtning af vatten med fordon, finnes 17 stycken dylika poster, hvaraf trenne äro frostfria eller så inrättade, att de äfven under den kalla årstiden kunna hållas i gång;

att ingen gård i den bebyggda delen af staden saknar möjlighet att anskaffa sig anslutning till vattenledningen samt att för de områ-

¹⁾ Drks skrif. N:o 64 af den 16 mars.

den utom staden, hvarest sådant tillfälle saknas, medgifvits inrättande af poster för vattenafhemtning å närmaste del af rörrätet;

att införandet af vattenmätaressystemet här, likasom i de flesta med vattenledning försedda städer, varit en tvingande nödvändighet för att kunna stäffa ett oförnuftigt ödslande med vatten och på samma gång möjliggöra servering af billigt vatten för alla verkliga behof i tillräckliga qvantiteter; samt

att då kostnaden för vattenledningens anläggning och underhåll skall bestridas af kommunen och härför äfven upptagits lån, hvilkas gäldande åligger stadens skattedragande innevånare, med skäl icke torde kunna klandras, att nämnde kostnad i främsta rummet bestrides genom afgifter af dem, hvilka begagna inrättningen.

Och föreslog Drätselkammaren på grund af dessa skäl, att Stadsfullmäktige uti afgifvande förklaring ville yrka på, att provincialläkarens framställning och klagomål beträffande Helsingfors stads försörjande med vatten måtte, såsom saknande allt fog, lemnas utan afseende. Detta Drätselkammarens förslag vann Fullmäktiges godkännande och beslöto¹⁾ Fullmäktige därför till Guvernören insända Kammarens utlåtande jemte anmälan att de i allo derom sig förenat.

I skrifvelse af den 14 Juni 1892²⁾ hade Stadsfullmäktige, jemte det stadens drätselverk meddelades full ansvarsfrihet för förvaltningen af stadens medel under år 1891, delgifvit Drätselkammaren, att Fullmäktige vid föredragningen af revisionsberättelsen uppmärksammat några oegentligheter, berörande stadens räkenskapsväsende, och därför velat hafva Kammaren anmodad att sjelf eller genom en af Kammaren utsedd komité till granskning företaga det nuvarande räkenskapssystemet och uppgöra förslag till de förändringar deri, som kunna vara af nöden eller lända till gagn, hvarförutom Stadsfullmäktige öfverlemnade till Drätselkammarens pröfning, huruvida icke ändamålsenligt vore att Drätselkontoret ålades för hvarje månad afgifva summarisk rapport öfver stadskassans inkomster och utgifter, hvilken rapport, verifierad af någon bland Drätselkammarens ledamöter, skulle Stadsfullmäktige delgifvas.

Reorganisation
af stadens
räkenskaps-
väsende.

Sedan Drätselkammaren härå till Fullmäktige inkommit³⁾ med yttrande och förslag i ärendet, i hvilket sammanhang Drätselkammaren

¹⁾ Stfs prot. den 21 mars § 17. — ²⁾ Se 1892 års berättelse pg. 92. — ³⁾ Drks skrf. N:o 310 af den 10 nov. 1892. (Stfs tryckta handl. N:o 40 för år 1892).

till Stadsfullmäktiges behandling öfverlemnade jemväl ett af Kammaren uppgjordt förslag till ny instruktion för Helsingfors stads rvisorer och inventeringsmän, hade Fullmäktige vid sammanträde den 29 December 1892 åt ett särskildt utskott uppdragit att till Fullmäktige inkomma med betänkande i ärendet.

Stadsfullmäktiges anmärkningar voro följande:

a) att budgeten för år 1891, sådan den vore i revisionsberättelsen återgifven, i åtskilliga delar afveke från uppställningen af den utaf Stadsfullmäktige fastställda budgeten, i det att flere poster såväl af inkomst- som af utgiftsförslaget blifvit förda under andra titlar än i den fastställda budgeten, hvilket förhållande utvisade bristande öfverensstämmelse mellan budgetens och räkenskapernas uppställning;

b) att det, med det för närvarande i budgeten och räkenskaperna följda systemet, vore förenadt med icke ringa svårighet att uppdraga en bestämd åtskilnad mellan ordinarie och tillfälliga utgifter, medan dock önskligt vore att de sistnämnda, hänförande sig förnämligast till stadens allmänna arbeten, bildade en skild afdelning i budgeten och bokslutet; samt

c) att någon oegentlighet torde vidlåda sättet för uppgörande af stadskassans ställning vid årsslutet och den derpå beroende beräkningen af utgående behållningen till följande år.

Med afseende å oegentligheten under punkt a) yttrar Drätselkammaren, att den förnämligast haft sin orsak deri att såväl under år 1891 som tidigare, eller under hela den tid de s. k. regleringsarbetena pågått, Byggnads- och Vattenledningskontoren icke särskildt sådana arbeten vid anläggning af gator, kanaler och vattenledningar m. m., som haft direkt sammanhang med hvarandra och varit fördelade till utförande på längre tid än ett år, hvarför Drätselkammaren också nu erinrat Byggnads- och Vattenledningskontoren derom, att icke utan tvingande omständighet, exempelvis vid gemensamma material- och redskapsinköp, då användningen af materialierna och redskapen blefve känd först vid arbetets afslutande, sammanföra så beskaffade poster. Likaledes hade Drätselkontoret erhållit order att för framtiden upplägga böckerna i full öfverensstämmelse med budgeten.

Beträffande anmärkning b) anser Drätselkammaren fördelarne af ett särskiljande i budgeten af ordinarie och tillfälliga utgifter icke vara synnerligen stora, men att ett tudelande af budgeten i tvenne skarpt afsöndrade delar tvärtom medförde olägenheter, särskildt mindre öfver-

skådlighet, de der ingalunda uppvägdes af fördelarna, hvarför Kam-maren sökt en utväg att tillgodose hvardera behovet och trott sig finna en sådan i den anordning, som i förslaget till årets budget blifvit genomförd, eller att förse hvarje post i budgeten, som måste anses vara af tillfällig art, med en * samt sedan i ett sammandrag upptaga resp hufvudtitlars summa ordinarie och extra ordinarie utgifter och inkomster.

Hvad slutligen vidkommer anmärkning c), föreslår Drätselkammar-en på anförda skäl, att kapitalkontot, för utvisande af stadskassans ställning vid årsslutet, borde uppläggas sålunda, att i detta konto, hvar-est härtills bokförts endast stadens stående lån, framdeles skulle å andra sidan observeras stadskassans tillgång i skuldsedlar å utestående tomt-lösen och ogulden löseskilling för försålda byggnader å stadens lägen-heter o. d. eller all sådan realiserbar tillgång, som icke vore på en gång disponibel, utan hvarå endast årliga afbetalningar erlades. Vidare borde i kapitalkontot ingå chausséeobligationerna och borde detta konto af-slutas med balans så i debet som i kredit. — Dessutom borde resters konto erhålla ett mindre inflytande på bokslutet, än nu är fallet, samt behållningskalkylen gifvas följande utsende:

Per 1 Oktober 18 . .

Behållning per dato i kassan, beräkningar och ma- terialier	0,000: —
Inkomster, påräknade under månaderna Oktober— December	0,000: —
Besparing å anslagen för allmänna arbeten, enligt uppgifter från Byggnads- och Vattenlednings- kontoren	0,000: — 00,000: —
Summa	— — 00,000: —

Afgår:

Utgifter, som ännu under året skola bestridas, samt anslag, som för särskilda ändamål reserveras	— — 0,000: —
Rest: Behållning	00,000: —

Afgår:

Stående förråd af materialier	— — 00,000: —
Disponibel behållning	00,000: —

Afgifvande till Fullmäktige af summarisk rapport öfver stadskas-sans inkomster och utgifter för hvarje månad undanbad sig Drätselkam-

maren, emedan den arbetspersonal, öfver hvilken Drätselkontoret för närvarande förfogade, omöjligen kunde med dessa rapporters uppgörande medhinna.

Det för granskning af Drätselkammarens förslag tillsatta utskottet¹⁾ hade en från Kammarens afvikande åsigt egentligen blott beträffande frågan om bokslutet och beräkningen af behållningen vid årets slut; i det utskottet föreslog, att redogörelsen för stadskassans ställning vid årsslutet skulle få samma utseende som hittills i öfrigt, utom att bland aktiva posterna „tomtlösen“ och „d:o för Brunnsparksområdet“ komme att utgå och i stället införas posten „resterade, förfallna fordringar för tomtlösen“ samt posten „kapitalkonto, netto gäld“ försvinna, äfvensom bland passiva rubrikerna „lån af statsverket“ och „obligationslån“ att utgå och endast kvarstå „förfallna, icke lyftade obligationer och kuponger“; samt behållningskalkylen uppställas på följande sätt:

Per 1 Oktober 18 . .

Behållning per dato i kassa, bankräkningar, materialier, förskott, beroende på redovisning m. m.	0,000: —	
Inkomster, påräknade under månaderna Oktober—		
December	0,000: —	
Besparing å anslagen för allmänna arbeten, enligt uppgifter från Byggnads- och Vattenledningskontoren	0,000: —	0,000: —
Summa	—: —	0,000: —

Afgår:

Utgifter, som ännu under året skola bestridas . .	0,000: —	
Anslag, som för särskilda ändamål reserveras . .	0,000: —	
Betäckning för tillfälliga lån, derest sådana upptagits	0,000: —	0,000: —
Rest: Behållning	—: —	0,000: —

hvarifrån afdragas följande poster, hvilka icke torde blifva disponibla under år 18 . .

Stående förråd af materialier	0,000: —	
Rester, som beräknas icke inflyta	0,000: —	
— — — — —	0,000: —	0,000: —
Disponibel behållning	—: —	0,000: —

hvarjemte införande af en del specialböcker förordas.

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 9.

På grund af utskottets förslag och med mindre modifikation af dess fjerde kläm beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige:

att godkänna den utaf Drätselkammaren vidtagna åtgärden derom, att stadens böcker uppläggas och föras i full öfverensstämmelse med budgetens affattning, samt likaledes att den redan i 1893 års budgetförslag följda anordningen för särskiljandet af ordinarie och extra ordinarie utgifts- och inkomstposter framgent tillämpas;

att godkänna utskottets förslag angående uppläggandet af specialböcker öfver tomtlösen och stadens lån samt beträffande öfversigten öfver stadskassans ställning vid årsslutet;

att med afseende å behållningskalkylen godkänna de synpunkter, utskottet ofvan uttalat;

att ur stadens böcker kvartalsvis skola uttagas råbalanser, så uppställda, att ur dem med lätthet kan överblickas budgetsposterna samt hvad å desamma vid kvartalets utgång disponerats eller influtit äfvensom i öfrigt så fullständiga, som för tiden inkomna rapporter och redovisningar medgifva, af hvilka råbalanser exemplar skola tillställas Magistraten, Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

I sammanhang med nu berörda ämne hade inom Drätselkammaren väckts fråga derom, huruvida ej revisionen af stadens räkenskaper kunde organiseras på ett mera tillfredsställande sätt än det närvarande och hade i sådant syfte af Kammarerna uppgjorts ett förslag till *instruktion för Helsingfors stads revisorer och inventeringsmän*, hvilket förslag med den mindre ändring häri, som af utskottet införts, var af följande innehåll:

Ny instruktion
för revisorerne
af stadens räkenskaper.

§ 1.

Helsingfors stads revisorer, hvilka utses af Rådhusstämman på sätt i § 16 af K. F. angående kommunalförvaltning i stad, gifven den 8 December 1873, föreskrifves, ega att, då Stadsfullmäktige så bestämma, företaga jemväl den inventering af stadens lösegendom, som jemlikt § 72 i sagda förordning bör ega rum.

§ 2.

Revisorerne sammanträda inom första hälften af Januari, året näst efter det de blifvit valde, å dag, som af Drätselkammaren utsättes, för

¹⁾ Stfs prot. den 9 mars § 23.

att utse ordförande samt öfverenskomma om fördelningen af arbetet i enlighet med den gruppering, som i § 5 angifves.

Har inventeringen af löseendomen jemväl blifvit revisorerne ombetrodd, varde äfven detta uppdrag bland revisorerne fördeladt samt den tid utsatt, när inventeringen skall vidtaga, börande sagda inventering, åtminstone såvidt densamma omfattar arbetsmaterial och redskap, verkställas inom Januari månad.

§ 3.

Så snart inventeringen af löseendomen slutförts, aflemnas inventeringslängderna till Drätselkammaren, för vidtagande af den på densamma ankommande åtgärd.

§ 4.

För revision af stadens räkenskaper sammanträda revisorerne på sätt i § 67 af K. F. angående Kommunalförvaltning i stad föreskrifves.

§ 5.

För verkställande af revisionen ega revisorerne fördela sig i fem grupper, med minst två medlemmar i hvarje, och afgifva dessa grupper, enhvar för sig, berättelse öfver den af dem verkställda partiela revision.

Dessa grupper äro:

grupp 1, för revision af Tolagskontorets, Hamnkontorets och Brandverkets förvaltning och räkenskaper;

grupp 2, för revision af Fattigvårdsstyrelsens och Helsovårdsnämndens förvaltning och räkenskaper;

grupp 3, för revision af förvaltningen af och räkenskaperna för undervisningsväsendet och stiftelser, ställda under Stadsfullmäktiges vård;

grupp 4, för revision af Byggnads- och Vattenledningskontorens förvaltning och räkenskaper;

grupp 5, för revision af Drätselkontorets räkenskaper samt doneerade fonder.

Sedan den partiela revisionen är slutförd, sammanträda samtliga revisorer för granskning af bokslutet, bokföringen af stadens obligationslån, Drätselkammarens protokoll samt sådana förvaltningsgrenar, som möjligen ännu icke undergått revision, hvarjemte en allmän granskning af förvaltningen i dess helhet företages, öfver hvilken granskning en af samtliga revisorer underskrifven berättelse afgifves, till hvilken

de af de skilda grupperna afgifna bifogas. Synes anledning förekomma, kunna revisorerne dervid jemväl till ytterligare undersökning upptaga de af de särskilda grupperna gjorda uttalandena samt i fall af fog på grund deraf i sin berättelse framställa anmärkningar eller förslag.

§ 6.

Revisorerne ega uppbära arvode enligt Stadsfullmäktiges bestämmande, hvilket af Drätselkammaren utanordnas, efter det revisionen slutförts samt berättelse deröfver afgifvits till Magistraten.

Äfven denna instruktion blef af Stadsfullmäktige godkänd och beslöto Fullmäktige tillika hos Magistraten anhålla om rådhusstämmas sammankallande för bestämmande af revisorerernas antal till tio och för fastställande af sagda instruktion; samt

att, sedan detta egt rum, för derpå följande år uppdraga inventeringen af stadens löseegendom åt de för året utsedde revisorerne.

Godkännande af antalet revisorer för stadens räkenskaper och instruktion för dem.

Uti skrifvelse för den 25 April till Stadsfullmäktige anmäler Magistraten, att vid samma dag inför Magistraten försiggången rådhusstämma stadens tillstädeskomne röstberättigade medlemmar beslutit att, med ändring af hvad vid rådhusstämma under den 2 November 1891 faststälts, antalet af revisorerne för granskning af stadens räkenskaper skall utgöra tio, hvilket antal revisorer komme att fungera jemväl för återstoden af den femårs period, som omfattats af nästsagda rådhusstämmobeslut, äfvensom tillika utan förändring antagit och godkändt det här ofvanför intagna förslaget till instruktion för Helsingfors stads revisorer och inventeringsmän, hvilket till kännedom antecknades¹⁾.

Genom Guvernören i länet och Magistraten hade till Stadsfullmäktige inkommit en afskrift af Civil expeditionens i Kejs. Senaten skrifvelse, hvarigenom Fullmäktige affördrats underdånigt utlåtande i frågan, huruvida den nuvarande grunden för tolagens utgörande borde fortfarande efter 1895 bibehållas eller icke; och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige, efter att hafva inhemtat³⁾ Drätselkammarens yttrande i ärendet och på dess förslag, att föreslå, det den nuvarande grunden för ifrågavarande afgifters utgörande efter 1895 blefve oförändrad, så att den i Helsingfors fortfarande finge uppbäras med två procent af tullsatsen.

Granderna för tolagsafgiftens beräkande.

¹⁾ Stfs prot. den 9 maj § 7. — ²⁾ Stfs prot. den 9 maj § 12. — ³⁾ Drks skrf. N:o 102 af den 4 maj.

Någon lämpligare beräkningsgrund för tolagsafgiftens erläggande än en viss procent af tullsatsen ansåg Drätselkammaren ej kunna påfinnas och så önskligt det än, enligt Kammarrens förmenande, vore för hufvudstaden att genom låg beskattning af den allmänna rörelsen underlätta konkurrensen med andra i ett eller annat afseende gynnsammare ställda sjöstäder, kunde, med afseende af de stora kostnader, de härstädes i trafikens intresse förestående och redan påbörjade hamnanläggningarna kräfvat, stadens intrader från tolagen icke nedsättas under nu gällande procenttal.

Byggnadsordning för fabriks-
tomterna i staden.

Det utskott, som af Stadsfullmäktige senast tillsats¹⁾ för uppgörande af förslag till byggnadsstadga för fabriks-
tomterna i staden, hade, jemte fullgörande af detta sitt uppdrag, då inom utskottet lämpligheten att till fabriks-
tomter upplåta det till större delen ännu osål-
da och obebyggda området i trakten af Hafshamnen starkt blifvit ifrågasatt, föreslagit²⁾:

att Fullmäktige ville åt Drätselkammaren och Byggnadskontoret uppdraga att till ny pröfning upptaga frågan derom, huruvida ifrågasatt område borde fortfarande till den del, detsamma ännu är odisponerat, helt och hållet eller delvis såsom fabriks-
område bibehållas, samt till Fullmäktige inkomma med yttrande såväl derom, som om icke annorstädes, särskildt å Berghäll, Gumtäckt, Sörnäs, Busholmen och Blåbärslandet, för fabriks-
tomter lämpliga områden finnas;

att Drätselkammaren derjemte anmodades att emellertid och intill dess frågan om disposition af berörda område slutligen afgjorts, icke föryttra någon af de ännu osål-
da fabriks-
tomterna derstädes; samt

att med granskningen af föreliggande förslag till byggnadsordning för fabriks-
tomterna i Helsingfors finge bero, tills omordade fråga slutbehandlats.

Som alla dessa förslag, med det tillägg att Drätselkammaren skulle anmodas om skyndsamt fullgörande af det Kammarrens lemnade uppdraget, af Stadsfullmäktige godkändes³⁾, kom sjelffallet utskottets förslag till byggnadsordning icke under ompröfning och intages därför icke heller här.

Motion om ändring i Stadsfullmäktiges arbetsordning.

I stöd af § 34 i nådiga förordningen angående kommunalförvaltning i stad, gifven den 8 December 1873, framställes af Herr Helsin-

¹⁾ Se 1891 års berättelse pg. 44. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 16. — ³⁾ Stfs prot. den 16 maj § 11.

gius skriftlig motion om sådan ändring af Stadsfullmäktiges arbetsordning, att föredragningslistan öfver till handläggning förekommande ärenden måtte delgifvas Fullmäktige tre dagar före sammanträdet, men i brådskande fall senast dagen före detsamma, och icke såsom nu varit fallet meddelas genom offentliggörande i hufvudstadens tidningar först samma dag, sammanträdet eger rum, äfvensom att tillfälle bereddes de Fullmäktige, som sådant önska, att i tid på sätt eller annat taga närmare detaljkännedom om de frågor, hvilka skola till behandling föreläggas. Såsom skäl för den åstundade ändringen i arbetsordningen framhålles, att då under motionärens fullmäktigskap tryckta betänkanden och handlingar endast i några få fall förekommit och tidigare utdelats, Fullmäktige lemnats en ganska ringa tid till att göra sig förtrogna med arten af de spörsmål, som dem förelägges till afgörande, hvaraf följde ofta upprepad bordläggning af ärendena eller än värre omogna beslut. På förslag af beredningsutskottet, som ansåg att den afsedda förändringen komme att fördröja ärendenas afgörande, då Drätselkammarens sammanträden egde rum om torsdagarna och Stadsfullmäktiges om tisdagarna — i hvilket förhållande svårligen ändring kunde göras — och ärendena från Kammaren i allmänhet icke komma beredningsutskottet tillhanda förän om måndagarna, men att något skäl att befara, det ärendena blefve afgjorda på ett förhastadt sätt, icke förelåg, då tillfälle till bordläggning alltid förekomme, beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige förkasta motionen.

Uti skrifvelse af den 29 Maj till Stadsfullmäktige anhåller Inqvarteringsnämnden om Fullmäktiges fastställande af tariff för den ersättning, som i stället för natura qvarter jemte inqvarteringsförnödenheter skall utgifvas till den här förlagda ryska militären för hyresåret 1893—1894; och beslöto²⁾ Stadsfullmäktige på beredningsutskottets förslag, att den nu gällande tariffen skulle tillsvidare tillämpas och skrifvelse härom till Magistraten aflåtas.

Inqvarterings-
tariff.

Med anledning af Handels- och Industriexpeditionens i Kejs. Senaten skrifvelse af den 30 April 1892 till Guvernören i länet, hvilken skrifvelse genom Magistraten till Stadsfullmäktige inkommit och innehöll förfrågan, huru barn, hvilka på eftermiddagarna vore sysselsatta med yrkesarbete och därför icke kunde begagna sig af den undervisning, som meddelas i de om aftnarna i verksamhet varande handtverks-

Undervisning åt
yrkeslärtingar.

¹⁾ Stfs prot. den 30 maj § 11. — ²⁾ Stfs prot. den 13 juni § 17.

skolorna, kommit i åtnjutande af nödig folkskoleundervisning, beslöto¹⁾ Stadsfullmäktige, som af Folkskoleinspektorn inhemtat, att under nyss tilländagångna läseår några barn, som skulle varit i behof af undervisning å andra tider än de, då stadens folkskolor och de med dem förenade skolorna för försummade barn utöfvat sin verksamhet, icke sökt inträde i skola, att återsända remissen till Magistraten med underrättelse ej mindre om delfåendet deraf än om hvad folkskoleinspektorn i ärendet upplyst.

Ordnande af utminuterings- och
utskänknings-
af spritdrycker i
staden.

På sätt uti 1892 års berättelse närmare framhålles²⁾, tillsatte Stadsfullmäktige ett utskott för att utarbета och till Fullmäktige inkomma med betänkande derom, huruvida och på hvilka villkor utminuterings- och utskänkningen af spritdrycker i Helsingfors fullständigt eller delvis kunde ombetros åt ett eller flere bolag, så organiserade, som i 9 § af Kejs. förordningen af den 9 Juni 1892, angående utom annat försäljning af bränvin, sägs.

Utskottet föreslår, efter att hafva lemnat³⁾ en vidlyftig utläggning af utminuterings- och utskänkningens af spritdrycker ordnande i åtskilliga af Sveriges städer, främst Göteborg, samt klargjort sin uppfattning af nämnda Kejs. förordning, på framlagda och närmare utvecklade skäl, att Stadsfullmäktige ville, på grund af den Fullmäktige jemte Magistraten genom sagda förordning medgifna rätt att förordna om utminuterings- och utskänkningens i staden ordnande, besluta:

att för framtiden ombetro uteslutande rätt att utminutera bränvin och sprit samt alla andra spritvaror, hvilkas försäljningspris understiger 2 mark 50 penni litern, eller hvilka innehålla 60 % alkohol eller deröfver, åt ett enda aktiebolag, organiseradt sålunda, att aktierna lyda på lågt belopp, högst 100 mark, att aktieegare ej får föra talan för mer än 5 aktier, att aktionärerna tillkommande dividend bestämmas till högst 5 %, att en eller flere ledamöter i bolagets styrelse utses af Stadsfullmäktige samt att bolagets verksamhet inskränkes till dess egentliga uppgift, d. v. s. dryckenskapens bekämpande;

att åt samma bolag upplåta all utskänkning af spritdrycker, med undantag af utskänkning i större hoteller och restauranter samt enskilda föreningar och klubbar; samt

¹⁾ Stfs prot. den 13 juni § 1. — ²⁾ Se 1892 års berättelse pg. 56. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 15.

att utminuteringsen och utskänkningen i öfrigt skulle bibehållas ordnad på samma sätt som för närvarande.

På grund af olika uppfattning af rätta innebörden uti ifrågavarande § 9 var utskottets betänkande emellertid bilagdt med tvenne reservationer, af hvilka uti den andra föreslogs, att Fullmäktige ville besluta:

att åt ett bolag, så organiseradt, som af utskottet föreslagits, ombetro uteslutande rätt till utminuteringsen och utskänkning af inhemska spritdrycker, med undantag af den utskänkning, som eger rum å hotel-ler, restaurationer och konditorier; samt

att bibehålla utminuteringsen och utskänkningen af utländska spritdrycker ordnad på samma sätt som för närvarande.

Och var det dessa sist uppställda grunder för utminuteringsens och utskänkningens ordnande, hvilka af Stadsfullmäktige godkändes¹⁾, hvarom Magistraten, under framhållande tillika af att frågan af Fullmäktige behandlats för åstadkommande af nödiga utgångspunkter för det blifvande bolagets bildande, skulle underrättas.

Uti skrifvelse till Helsingfors Stadsfullmäktiges ordförande från Stadsfullmäktiges i Moskwa ordförande inbjöds Fullmäktige att sända en representant till *första ryska vattenledningskonferensen i Moskwa*, hvilken representant bland annat skulle lemna upplysning om vattenledningsen i Helsingfors. På ordförandens förslag beslöto³⁾ Stadsfullmäktige att uti svarsbref från ordföranden skulle meddelas, det Fullmäktige ej sågo sig i tillfälle att sända någon representant till berörda konferens, men att en relation om vattenledningen i Helsingfors skulle för konferensens räkning utarbetas.

Första ryska
vattenlednings-
konferensen i
Moskwa.

Uti skrifvelse af den 24 April anhåller Medicinalstyrelsen, med förmälan att provincialläkaren i Helsingfors distrikt, Doktor J. A. Palmberg enligt Kejs. Senatens beslut utsetts att vara kommissarie för Finland vid den snart förestående hygieniska utställningen i S:t Petersburg, att Stadsfullmäktige ville medverka derhän, att i stadens ego befintliga ritningar och planer, hvilka lämpa sig att å berörda exposition utställas, blefve i sådant syfte Doktor Palmberg tillhandahållna. Stadsfullmäktige beslöto³⁾ med bifall till Medicinalstyrelsens anhållan anmoda

Ritningar och
planer att utstäl-
las vid hygieni-
ska exposition-
nen i S:t Peters-
burg.

¹⁾ Stfs prot. den 16 maj § 10. — ²⁾ Stfs prot. den 9 mars § 26. — ³⁾ Stfs prot. den 25 april § 24,

Drätselkammaren att vidtaga de åtgärder, som i anledning häraf påkallades.

Förslag till förordning angående Polisinsättningen i Helsingfors stad.

Sedan ärendet rörande förslag till förordning angående Polisinsättningen i Helsingfors stad blifvit handlagt på sätt i föregående års berättelse anförts¹⁾ och Stadsfullmäktige icke allenast anhållit²⁾ om Samfälda Rådstufvurättens utlåtande öfver de i ämnet framställda förslag, särskildt beträffande de nya uppgifter, som enligt desamma komma att stadsfiskalerna ombetros, utan äfven beslutit ärendets återremiss till det för sakens förberedande behandling tillsätta utskott, hvilket egde till Fullmäktige inkomma med den framställning Poliskammarens³⁾ och Rådstufvurättens⁴⁾ yttrande kunde föranleda, företogo Fullmäktige vid sammanträde den 24 Oktober ärendet till slutlig behandling och godkände⁵⁾ dervid de till sin fullständiga lydelse i utskottsbetänkandet N:o 2 intagna⁶⁾ §§ 1, 3, 4, 6, 7, 9, 11, 13, 16, 17, 19, 22—26, 28—33 och 37 oförändrade samt § 5 med sådan ändring att orden „landets språk“ utbyttes mot „svenska och finska språken“; § 5 i öfrigt oförändrad utom att slutmeningen i 7:de momentet skulle erhålla följande lydelse: „dock att besigtningen af legoroddarenes farkoster och deras utredning tillkommer stadens hamnkontor“ samt att i 16 momentet före ordet „derest“ skulle inskjutas „att“; § 20 med ändring af ordet „hans“ till „dennes“; och § 36 med ändring af orden „stadens komendant“ till „vederbörande militära myndighet“; samt uteslöts § 14 helt och hållet; enligt lydelsen⁷⁾ i utskotts-betänkandet N:o 3 godkändes deremot oförändradt §§ 2, 8, 10, 12, 21, 27, 34 och 35 äfvensom § 18 med den ändring att ordet „på“ å 5:te raden nedifrån utbyttes till „vid“; och skulle slutligen i anledning af den beslutna uteslutningen af § 14 de följande paragraferna erhålla förändrad nummerföljd.

Förslag till stat för Polisinsättningen i Helsingfors.

Dessutom godkändes af Stadsfullmäktige följande af utskottet uppgjorda förslag⁸⁾ till stat för Polisinsättningen i Helsingfors.

¹⁾ Se 1892 års berättelse pg. 71. — ²⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 16. — ³⁾ Stfs tryckta handl. N:o 42 för 1892. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 17. — ⁵⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 16. — ⁶⁾ Stfs tryckta handl. N:o 30 för 1892. — ⁷⁾ Stfs tryckta handl. N:o 30. — ⁸⁾ D:o pg. 16 & 17.

		För en.		För alla.	
		<i>Små.</i>	<i>ni.</i>	<i>Små.</i>	<i>ni.</i>
1 Polismästare, lön	6,000				
hyresmedel	2,000				
tjenstgöringsarvode	2,000	10,000	—	10,000	—
1 Polisinspektör, lön	4,000				
hyresmedel	1,500				
tjenstgöringsarvode	1,500	7,000	—	7,000	—
1 Sekreterare, lön	2,000				
hyresmedel	800				
tjenstgöringsarvode	400	3,200	—	3,200	—
2 Notarier, lön	1,600				
hyresmedel	800				
tjenstgöringsarvode	400	2,800	—	5,600	—
3 Kanslister, arvode		1,200	—	3,600	—
1 Vaktmästare, arvode		1,100	—	1,100	—
<i>Polisafdelningarna:</i>					
1 Kommissarie, föreståndare för detektiva afdelningen, lön	4,000				
hyresmedel	1,000				
tjenstgöringsarvode	1,000	6,000	—	6,000	—
4 Kommissarier, lön	2,000				
hyresmedel	800				
tjenstgöringsarvode	800	3,600	—	14,400	—
3 Öfverkonstaplar, lön	1,000				
hyresmedel	300				
tjenstgöringsarvode	500	1,800	—	5,400	—
4 Öfverkonstaplar, lön	900				
hyresmedel	300				
tjenstgöringsarvode	500	1,700	—	6,800	—
5 Öfverkonstaplar, lön	800				
hyresmedel	300				
tjenstgöringsarvode	500	1,600	—	8,000	—
3 Öfverkonstaplar, lön	750				
hyresmedel	250				
tjenstgöringsarvode	500	1,500	—	7,500	—
3 Konstaplar, lön	750				
hyresmedel	250				
tjenstgöringsarvode	500	1,500	—	4,500	—
12 Konstaplar, lön	650				
hyresmedel	250				
tjenstgöringsarvode	500	1,400	—	16,800	—
20 Konstaplar, lön	600				
hyresmedel	250				
tjenstgöringsarvode	450	1,300	—	26,000	—
Transport		—	—	125,900	—

	Transport	—	125,900
28 Konstaplar, lön	600		
hyresmedel	200		
tjenstgöringsarvode	400	1,200	33,600
28 Konstaplar, lön	600		
hyresmedel	200		
tjenstgöringsarvode	300	1,100	30,800
30 Konstaplar, lön	500		
hyresmedel	200		
tjenstgöringsarvode	300	1,000	30,000
8 Extra konstaplar, arvode		750	6,000
1 Föreståndare för instruktionspolisen (åtnjuter tillika aflöning såsom kommissarie), arvode		400	400
1 Föreståndare för sedlighetspolisafdelningen (åtnjuter tillika aflöning såsom kommissarie), arvode		400	400
1 Magasinsföreståndare, arvode		120	120
1 Läkare, arvode		1,000	1,000
Till ersättning för oförskyld skada, ådragen i tjensten å kläder och munderingspersedlar, då godtgörelse derför, i brist af tillgångar hos den skyldige, ej kunnat uttagas, äfvensom gratifikation för synnerlig utmärkelse i tjensten efter Polismästarens pröfning		2,000	2,000
Dessutom till Guvernörens disposition att användas till polisvården befrämjande ändamål, mot redovisning		5,000	5,000
Expenser		3,000	3,000
Till beklädnad:			
för 13 öfverkonstaplar vid distriktpolisen och en vid instruktionspolisen		175	2,450
för 109 konstaplar vid distriktpolisen och instruktionspolisen samt 8 extra konstaplar		160	18,720
för 2 öfverkonstaplar, 10 konstaplar vid detektiva polisen samt 1 öfverkonstapel och 2 konstaplar vid sedlighetspolisen		100	1,500
Underhåll af den beridna polisens hästar förslagsvis		—	3,600
	Summa	—	264,490

Häraf utgår: från statsverket *Imf.* 176,326: 67.

från staden „ 88,163: 33.

Omreglering af
stadsläkare- och
sundhetsinspek-
törs-tjensten.

Med anledning af att innehafvaren af stadsläkaretjensten i slutet af förlidne år till vederbörlig ort inlemnade ansökan om afsked och då den tid af tre år, för hvilken Stadsfullmäktige den 3 december 1889 tillåtit anställandet af en sundhetsinspektör i stadens tjenst, med den 22 Mars komme att utgå, hade Stadsfullmäktige i skrifvelse af den 17 Januari anmodat Helsovårdsnämnden att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag till sådan omreglering af ifrågavarande tjenstebefattningar, hvartill skäl kunde förefinnas.

Till fullgörande af sagda uppdrag hade Helsovårdsnämnden i skrifvelse af den 30 nyssvikne Maj¹⁾ till Stadsfullmäktige insändt af nämnden uppgjorda förslag till instruktioner för förste och andre stadsläkaren i Helsingfors äfvensom hemställt:

att Stadsfullmäktige, med indragande af sundhetsinspektörsbefattningen, ville besluta inrättandet af en förste och andre stadsläkare-tjenst, godkänna omförmälda förslag till instruktion för sagde funktionärer samt utverka vederbörlig fastställelse å förslagen;

att utfästa åt förste stadsläkaren en lön af 6,000 mark och ett arvode af 4,000 mark årligen, hvilket arvode skulle förhöjas efter 5 och 10 års förlopp med 1,000 mark, och åt andre stadsläkaren en lön af 3,000 mark; samt

att sedan ofvanstående omreglering blifvit verkställd, bevilja förste tillsyningsmannen vid helsopolisen i aflöning 3,000 mark med rätt till 500 marks förhöjning efter 5 års förlopp.

För ärendets vidare beredning tillsatte²⁾ Stadsfullmäktige ett särskildt utskott, som i hufvudsak omfattade Helsovårdsnämndens synpunkter och förslag i ärendet; och godkände³⁾ Fullmäktige icke blott ofvanstående Helsovårdsnämndens förslag utan äfven följande af nämnden uppställda, af utskottet och Fullmäktige delvis ändrade instruktioner:

För förste stadsläkaren:

§ 1.

Förste stadsläkaren, som skall styrka sig ega grundliga insigter i allmän helsovård, åligger att egna en sorgfällig uppmärksamhet åt den allmänna helso- och sjukvården i staden samt alla de omständigheter, som kunna invärka på stadens sanitära förhållanden, såsom bostäder, fabriker, handtverkerier, renhållning, vattentillgång, handel med lifsmedel m. m. äfvensom oafåtligt öfvervaka iakttagandet af alla i nämnda afseende meddelade stadganden.

Instruktion för
förste stads-
läkaren.

§ 2.

Förste stadsläkaren, som är sjelfskrifven ledamot af Helsovårdsnämnden, åligger att bereda och för Nämnden föredraga alla ärenden,

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 22. — ²⁾ Stfs prot. den 4 juli § 12. — ³⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 18.

som angå stadens allmänna helso- och sjukvård, på Nämndens anmodan afgifva utlåtande i frågor af antydd beskaffenhet, hos densamma anmäla sanitära missförhållanden inom staden och dess område samt föreslå åtgärder deremot, äfvensom öfvervaka verkställandet af Nämndens beslut, der densamma ej annorlunda förordnar.

§ 3.

Vid hotande eller i staden utbruten smittosam sjukdom åligger det förste stadsläkaren att derom ofördröjligen underrätta Helsovårdsnämnden samt för densamma föreslå med anledning deraf erforderliga åtgärder äfvensom anordna och öfvervaka verkställandet af desamma.

§ 4.

Förste stadsläkaren eger öfvervaka insamlingen, förvaringen och ordnandet af de till Helsovårdsnämnden inkommande sjukrapporter och dödsattester, upprätta och till vederbörande myndigheter insända föreskrifna sammandrag öfver insjuknade, tillfrisknade och döda samt enligt Nämndens närmare förordnande i och för publikation uppgöra periodiska sammanställningar såväl öfver anmälda sjukdomsfall som inträffade dödsfall och deras orsaker.

§ 5.

Förste stadsläkaren åligger att utarbета och inom Mars månad till Helsovårdsnämndens granskning öfverlemna sådan berättelse öfver allmänna sundhetstillståndet i staden under det förgångna året och hvad i afseende derå samt för den allmänna helso- och sjukvården blifvit tillgjordt, som det åligger Helsovårdsnämnden att årligen afgifva.

§ 6.

Förste stadsläkaren är chef för Helsopolisen, eger uppgöra plan för dess verksamhet, leda och öfvervaka dess arbeten, sjelf förrätta sådana undersökningar och syner, som erfordra ett större kunskapsmått eller äro af grannliga natur samt uppgöra och månadligen till Helsovårdsnämnden aflemna en kort redogörelse öfver helsopolisens verksamhet.

§ 7.

Förste stadsläkaren eger utöfva hygienisk tillsyn öfver kommunala och enskilda sanitära och sjukvårdsinrättningar i staden samt hos Helso-

vårdsnämnden föreslå de åtgärder, som till afhjelpande af förefintliga missförhållanden eller eljes kunna vara af behovet påkallade.

Om förste stadsläkarens åliggande beträffande kommunala sjukhuset skall särskildt stadgas.

§ 8.

Förste stadsläkaren deltagar, — såframt icke Nämnden derom anorlunda förordnar, — såsom befullmäktigad för Helsovårdsnämnden i de byggnadssyner, som enligt den för staden gällande byggnadsordning kunna ifrågakomma och vid hvilka Nämnden eger närvara.

§ 9.

Förste stadsläkaren, som är förman för andre stadsläkaren och distriktsläkaren samt utöfvar allmän tillsyn öfver deras verksamhet, åligger att hos Helsovårdsnämnden till åtgärd anmäla sådana anmärkningar, som han anser sig böra göra med afseende på densamma.

§ 10.

Förste stadsläkaren har inseende öfver de i staden praktiserande barnmorskor, fältskärer och massörer.

§ 11.

I händelse af hastigt inträffadt förfall för någon af de under Helsovårdsnämnden lydande läkare och andra funktionärer eger förste stadsläkaren vidtala annan lämplig person att förrätta tjensten, intill dess Nämnden, som ofördröjligen bör underrättas om förhållandet, hinner besluta i ärendet.

§ 12.

Förste stadsläkaren bör minst en timme hvarje söckendag å tid, som Helsovårdsnämnden bestämmer, vara tillgänglig för allmänheten å Nämndens byrå.

§ 13.

I öfrigt bör förste stadsläkaren ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som Helsovårdsnämnden kan komma att meddela honom med afseende å hans tjänsteverksamhet.

§ 14.

Förste stadsläkaren må icke utöfva medicinsk så kallad huspraktik, ej heller innehafva eller förestå annan tjenstebefattning.

§ 15.

Förste stadsläkaren är årligen berättigad till sex veckors semesterledighet under tid, som af Helsovårdsnämnden godkännes. Skulle emellertid svårare farsot utbryta under honom beviljad ledighet, skall han så fort möjligt är inställa sig till tjenstgöring.

För andre stadsläkaren:

Instruktion för
andre stadsläka-
ren.

§ 1.

Andre stadsläkaren åligger att på grund af vederbörligt förordnande verkställa sådana besigtningar af lefvande person, liköppningar och andra mediko-legala förrättningar, som i enlighet med gällande allmänna författningar tillkomma stadsläkaren.

§ 2.

Andre stadsläkaren åligger att i förekommande fall lemna stadens myndigheter och domstolar fordrade intyg angående enskilda personers helsotillstånd äfvensom tillhandagå Poliskammaren ej mindre med upplysningar i nästnämnda afseende än ock med tillfälligt läkarebiträde, då sådant kan vara af behovet påkalladt.

§ 3.

Andre stadsläkaren åligger att på begäran af enskild person afgifva utlåtande och intyg öfver kroppsskada och sjukdom, och vare han berättigad att derför åtnjuta ersättning enligt fastställd taxa.

§ 4.

Andre stadsläkaren bör på viss af Helsovårdsnämnden godkänd tid hvarje söckendag stå att träffas å Nämndens byrå eller annan af Nämnden godkänd lokal.

§ 5.

Andre stadsläkaren bör inom Februari månads utgång till Helsovårdsnämnden afgifva berättelse öfver sin verksamhet under det föregående året.

§ 6.

Under förste stadsläkarens semesterledighet bör andre stadsläkaren hans tjänst förestå.

Derjemte bör andre stadsläkaren vid inträffadt plötsligt förfall för förste stadsläkaren utöfva dennes befattning, intill dess Helsovårdsnämnden, som ofördröjligen bör om förhållandet underrättas, hinner besluta i ärendet.

§ 7.

Andre stadsläkaren bör, efter Helsovårdsnämndens närmare bestämmande, biträda förste stadsläkaren vid uppsamlandet och bearbetningen af uppgifterna om sjukdoms- och dödsfall.

För öfrigt bör andre stadsläkaren ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter, som Helsovårdsnämnden kan komma att meddela honom med afseende å hans tjänstevärksamhet.

Enligt Guvernörens i länet föreskrift hade Magistraten i skrifvelse af den 21 Oktober 1892 anhållit om yttrande af Stadsfullmäktige i anledning af arbetareförsäkringskomiténs författningsförslag angående sjuk-kassor och arbetares sjukförsäkring och hade Fullmäktige¹⁾ åt ett utskott uppdragit att inkomma med utlåtande i ärendet. Utskottet, som ställt sig på samma grund som komiténs flertal, hvilket yrkande på lagförslagets utarbetande i det syfte, att staten skulle inskränka sig till att reglera och på lämpligt sätt understöda den enskilda verksamheten på sjukförsäkringens område, men icke införa tvångsförsäkring, hade därför egnat endast förslaget till förordning angående sjukkassor en detaljgranskning samt med hänsyn härtill framlagt förslag²⁾ till det infordrade underdåniga utlåtandet i ämnet, hvilket äfven af Stadsfullmäktige oförändradt godkändes³⁾.

Enligt föreskrift af Guvernören i länet hade Magistraten uti skrifvelse af den 19 April anhållit om Stadsfullmäktiges yttrande i anledning af arbetareförsäkringskomiténs författningsförslag angående skyldighet i vissa fall för arbetsgifvare att utgifva ersättning för kroppsskada, som drabbar arbetare, samt de af reservanter inom komitén utarbetade förslagen angående försäkring för olycksfall i arbetet och om allmänna försäkrings- och lifränteanstalter i Finland; och hade Full-

Utlåtande i anledning af arbetareförsäkringskomiténs författningsförslag angående sjuk-kassor och arbetares sjukförsäkring.

Utlåtande i anledning af arbetareförsäkringskomiténs författningsförslag angående arbetsgifvares ersättnings skyldighet vid olycksfall o. om olycksfallsförsäkring af arbetare.

¹⁾ Stfs prot. den 25 okt. 1892. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 2. — ³⁾ Stfs prot. den 31 jan. § 15.

mäktige för ärendets beredning tillsatt¹⁾ ett särskildt utskott, hvilket omfattade majoritetens i komiténs åsigt, att lagstiftningen borde inskränka sig till att fastställa vissa allmänna grunder, jemlikt hvilka arbetsgifvaren vore skyldig att vid olycksfall, som under arbetets utöfning inträffat, åt skadad arbetare eller dödad arbetares anhöriga utgifva ersättning, men icke införa obligatorisk olycksfallförsäkring och i sammanhang dermed inrätta en allmän försäkrings- och lifränteanstalt, och uppstälde utskottet i sådant syfte ett förslag²⁾ till yttrande i ämnet, hvilket äfven af Stadsfullmäktige godkändes³⁾ för att såsom Fullmäktiges utlåtande i frågan till Guvernören insändas.

Utlåtande i anledning af arbetareförsäkringskomiténs förslag till förordning angående arbetarepensionskassor.

Sedan Magistraten i skrifvelse af den 15 Maj, enligt Guvernörens i länet föreskrift, anhållit om Stadsfullmäktiges yttrande i anledning af arbetareförsäkringskomiténs förslag till förordning angående arbetarepensionskassor, hade Fullmäktige remitterat⁴⁾ ärendet till beredning af nästanförda utskott samt godkände⁵⁾ det af utskottet uppgjorda förslaget till underdänigt yttrande, uti hvilket i likhet med komitén och på de af komitén anförda skäl uttalades den åsigt, att frågan om införandet af en utaf staten påbjuden och skyddad ålderdomsförsäkring för arbetare åtminstone för närvarande borde förfalla.

Ifrågasatt enke- och pupillkassa för städernas tjenstemän och betjente.

Det redan 1891 tillsatta utskottet⁶⁾ för beredning af frågan om uppkastadt förslag till en enke- och pupillkassa för städernas tjenstemän och betjente hade till Stadsfullmäktige inkommit med betänkande⁷⁾, hvori på anförda skäl föreslogs, att Fullmäktige ville hos direktionen för Civilstatens enke- och pupillkassa anhålla, att direktionen måtte taga i öfvervägande frågan om inrättande af en på ömsesidighetsprincipen baserad enke- och pupillkassa för upptagande till medlemmar icke blott städernas tjenstemän och betjente utan äfven andra löntagare, såsom personalen i privatbanker och i större affärer, möjligen äfven privatpersoner samt subsidiärt deltagare i de publika enke- och pupillkassorna; samt att Fullmäktige framdeles skulle taga under ompröfning, om och med hvilket belopp staden borde bidraga för att möjliggöra bildandet af en sådan pensionskassa.

Sedan vid ärendets handläggning hos Stadsfullmäktige emellertid gjorts framställning, att Fullmäktige ville vända sig till Stadsfullmäk-

¹⁾ Stfs prot. den 25 april § 3. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 26 — ³⁾ Stfs prot. den 3 okt. § 17. — ⁴⁾ Stfs prot. den 16 maj § 3. — ⁵⁾ Stfs prot. den 10 okt. § 5. — ⁶⁾ Se berättelsen för 1891 pg. 52. — ⁷⁾ Stfs tryckta handl. N:o 18.

tige i landets större städer, direktionerna för några af landets enskilda banker, direktionen för Civilstatens enke- och pupillkassa äfvensom direktionerna för de privata pensionskassorna med anhållan om utseende af medlemmar i en komité, som egde taga frågan under närmare ompröfning, beslöto¹⁾ Fullmäktige öfverlemnade åt beredningsutskottet att inkomma med yttrande ej mindre i anledning af det nu väckta förslaget, än ock öfver Magistratens uti skrifvelse af den 8 Maj framställda förslag²⁾ om bestämmande af normer för pensionering af Helsingfors stads tjenstemän.

I en till Magistraten ingifven, till Stadsfullmäktige stäld skrift hade bestyrelsen för föreningen „Arbetets vänner“ framhållit folkhögskolans betydelse såsom medel att bibringa kroppsarbetaren större mått af allmänt medborgerlig bildning; att gifva honom högre blick på lifvet i allmänhet samt att hos honom uppamma kärlek till fäderneslandet. Härintills hade dock folkhögskolan så godt som uteslutande kommit landtbefolkningen till godo. Föreningen ansåge emellertid att städernas arbetare i fullt ut lika hög grad vore i behof af den allmänbildning, som folkhögskolan bibringade sina lärjungar, samt att äfven hos dem borde veckas större kärlek till fäderneslandet och mera lefvande håg för intellektuella sysselsättningar. Med hänsyn härtill hade föreningen föreslagit, det måtte Helsingfors stad med det snaraste inrätta en svenskspråkig folkhögskola, afsedd för i staden bosatta arbetare af begge könen. Anhållan var bilagd med ett fullständigt program för skolan, en beräkning öfver kostnaden för skolans uppsättning, slutande sig å 2,000 mark, och en kalkyl öfver årsstaten, uppgående till 4,600 mark.

Det utskott, till hvars beredning Fullmäktige öfverlemnade³⁾ ärendet och som på närmare framhållna skäl betvivlade det ändamålsenliga i att förlägga en folkhögskola till en stad, särskildt af den storlek som Helsingfors, äfvensom det riktiga uti att kommunen öfvertog anläggningen och underhållet af en sådan, ehuru väl staden fortfarande likasom härintills icke borde undandraga sig att understödja hållandet af folkhögskolekurser, föreslår⁴⁾ att förslaget om inrättande af en folkhögskola i Helsingfors icke måtte till åtgärd föranleda; och blef utskottets afstyrkande utlåtande äfven enhälligt af Stadsfullmäktige godkänt⁵⁾.

¹⁾ Stfs prot. den 21 nov. § 9. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 24. — ³⁾ Stfs prot. den 3 okt. § 9. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 34. — ⁵⁾ Stfs prot. den 7 nov. § 17.

Fråga om vården
af fosterbarn i
Helsingfors.

Sedan ett antal medlemmar af kommunen i en till Helsovårdsnämnden ingifven skrift fäst nämndens uppmärksamhet vid önskligheten af en ordnad kontroll öfver fosterbarnsväsendet i denna stad och med afseende å genomförandet af en sådan kontroll erbjudit biträde af en förening, som var under bildning, hade nämnden i skrifvelse af den 20 sistlidne Mars¹⁾ till Fullmäktige insändt ett af nämnden uppgjort förslag till „stadgar för öfvervakandet af vården om fosterbarn i Helsingfors“ äfvensom hemställt:

att sagda förslag till stadgar måtte af Stadsfullmäktige godkännas och Guvernörens fastställse af detsamma utverkas; samt

att Fullmäktige ville bevilja ett årligt anslag af 1,200 mark till aflöning åt ett fruntimmer, som egde biträda nämnden vid öfvervakandet af fosterbarnen.

Erkännande behofvet af den utaf Helsovårdsnämnden ifrågasatta kontrollen öfver vården af fosterbarn i staden, men något afvikande i åsigt beträffande lämpligaste anordnandet af denna kontroll, föreslår²⁾ det utskott, som af Stadsfullmäktige tillsats³⁾ för ärendets beredning och granskning af Helsovårdsnämndens ifrågavarande förslag till stadga, att Fullmäktige ville för sin del godkänna förslaget till stadga om vården af fosterbarn i Helsingfors i sådan form, denna stadga blifvit af utskottet omarbetad, samt utverka Guvernörens fastställelse å densamma; men att deremot Helsovårdsnämndens framställning om aflönande af ett qvinligt biträde för nämnden vid öfvervakande af vården om fosterbarn icke måtte till åtgärd föranleda.

Under förmenande, att några af de uti den af Helsovårdsnämnden och utskottet uppgjorda stadgan ingående bestämmingar stode i strid med den i 1879 års förordning medgifna näringsfrihet, yrkades vid ärendets handläggning af Stadsfullmäktige, dels att Fullmäktige borde åt stadens representanter vid instundande landtdag uppdraga att väcka motion om häraf påkallad ändring i näringslagen, dels att Fullmäktige skulle till Regeringen ingå med hemställan om landtdagsproposition i ämnet till de delar, som erfordrade Ständernas medverkan, men blef Fullmäktiges beslut⁴⁾, på förslag af ordföranden, att ärendet skulle återremitteras till utskottet, som, förstärkt med tvenne juridiskt bildade medlemmar, egde taga de under diskussionen framhållna rättsliga syn-

¹⁾ Stfs tryckta handl. N:o 11. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 33. — ³⁾ Stfs prot. den 25 april § 18. — ⁴⁾ Stfs prot. den 21 nov. § 8.

punkterna i öfvervägande och derå med nytt betänkande i saken inkomma. Ärendet hant därför icke under året slutbehandlas.

Det af Stadsfullmäktige 1890, i syfte att utarbete förslag till oftare emanerande statistiska publikationer, tillsatta¹⁾ utskott hade till Fullmäktige inkommit med betänkande²⁾, hvori å ena sidan erkännes behöfvet och gagnet af fullständigare, ofta utkommande statistiska publikationer, men å andra sidan svårigheten för hithörande uppgifters samlande, sammanställande och utgifvande af sekreteraren vid Drätselkammaren, hvilken för närvarande är den ende af stadens tjenstemän, som har att taga större befattning med kommunens statistik. Och som detta arbete icke heller kunde åläggas någon annan af stadens funktionärer, hvarföre endast utvägen att för ändamålet vid Drätselkammaren anställa en särskild tjensteman återstod, hvilken utväg utskottet likväl icke för närvarande ville förorda, inskränkte sig utskottet att föreslå, det Stadsfullmäktige ville anmoda Helsovårdsnämnden att taga i öfvervägande, huruvida icke Nämndens rapporter öfver sjukdoms- och dödsfall lämpligen kunde kompletteras med uppgifter öfver andra till Nämndens verksamhetsområde hörande förhållanden samt i öfrigt så anordnas att ur dem framginge, huru de olika sjukdoms- och dödsfallen fördela sig på olika delar af staden. Betänkandet godkändes³⁾ i allo af Stadsfullmäktige.

I anledning af den under sistlidet år⁴⁾ väckta frågan om Hamnkaptensens och Hamnkontorsbokhållarens lönereglering hade Drätselkammaren till Fullmäktige inkommit⁵⁾ med förslag, att Fullmäktige på af Kammaren anförda skäl ville besluta:

att fastställa hamnkaptensens och hamnkontorsbokhållarens aflönningar till resp. 6,000 och 3,500 mark om året med 10 procents förhöjning för dem hvardera efter resp. 5 och 10 år, hvarutom hamnkaptenen tillkomme *en* och hamnkontorsbokhållaren *en half* procent af den uppbörd, som på hamnkontoret uppdebiteras;

men att de nuvarande innehafvarene af ifrågavarande befattningar bibehållas vid sina hittills varande löneförmåner, dock med den af Hamnkaptenen Andstén medgifna modifikation, att honom tillkommande procent af hamnintraderna, såvidt de öfverstego 200,000 mark, å det öfverskjutande beloppet beräknas endast efter 2 procent.

¹⁾ 1890 års berättelse pg. 61. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 29. — ³⁾ Stfs prot. den 24 okt. § 15. — ⁴⁾ 1892 års berättelse pg. 91. — ⁵⁾ Drks skrf. N:o 242 af den 26 okt. (Stfs tryckta handl. N:o 38).

Och godkände¹⁾ Stadsfullmäktige den andra af dessa klämmor, hvaremot Fullmäktige beslöto att den första icke för närvarande skulle till någon åtgärd föranleda.

Förvaltning af
kommunala
sjukhuset.

Med anledning deraf, att tillbyggnaden till kommunala sjukhuset samt afdelningen för epidemiska sjukdomar skulle öppnas för emottagande af sjuka den 1 juli 1894, hade Helsovårdsnämnden i skrifvelse af den 24 sistlidne november²⁾ inkommit till Stadsfullmäktige med framställning angående det utvidgade sjukhusets förvaltning och stat samt anskaffandet af nödiga inventarier för detsamma.

I sådant hänseende föreslår Helsovårdsnämnden:

att Stadsfullmäktige ville besluta att för kommunala sjukhusets förvaltning tillsätta en styrelse, bestående af 4 på 2 år af Stadsfullmäktige valde ledamöter äfvensom af förste stadsläkaren, öfverläkaren och läkaren vid afdelningen för epidemiska sjukdomar såsom sjelfskrifne ledamöter, hvilken styrelse i början af 1894 skulle träda i verksamhet, äfvensom uppdraga åt Helsovårdsnämnden att inkomma med förslag till stadgar för kommunala sjukhuset, innefattande instruktion för sagde styrelse;

att Stadsfullmäktige ville bevilja 27,170 mark för anskaffande genom sagde styrelses försorg af nödiga inventarier för kommunala sjukhuset; samt

att Stadsfullmäktige ville godkänna det skrifvelsen bilagda förslaget till provisorisk stat för kommunala sjukhuset, uppgående till inalles 91,725 mark, samt för 1894 bevilja 46,035 mark af denna summa utöfver den summa af 20,150 mark, som enligt Nämndens beräkning erfordras för upprätthållande af kommunala sjukhuset, provisoriska epidemisjukhuset och reservsjukhuset i nuvarande skick.

Det af Fullmäktige för ärendets beredning tillsatta³⁾ utskottet föreslår⁴⁾, att Fullmäktige ville oförändradt godkänna Helsovårdsnämndens framställning beträffande sjukhusets förvaltning genom en på anfördt sätt sammansatt styrelse samt bevilja den begärda anslagssumman för inventariers anskaffande, äfvensom antaga den provisoriska staten för kommunala sjukhuset, med de af utskottet gjorda modifikationerna, hvarigenom sagda stat nedgick från 91,725 mark till 82,890 mark. Deremot föreslår utskottet, enär tvifvelaktigt är, om samtliga ny uppförda

¹⁾ Stfs prot. den 21 nov. § 6. — ²⁾ Stfs tryckta handl. N:o 42. — ³⁾ Stfs prot. den 5 dec. § 13. — ⁴⁾ Stfs tryckta handl. N:o 43.

sjukhusbyggnader komme att användas redan från den 1 Juli och i ingen händelse hela den föreslagna personalen kan blifva behöflig redan under senare halfåret af 1894, att icke halfva kostnaden enligt stat, utan endast ett tillskottsanslag af 30,000 mark beräknas för det utvidgade kommunala sjukhusets underhåll under senare hälften af år 1894. Alla dessa utskottets förslag blefvo af Stadsfullmäktige godkända¹⁾.

Den af Fullmäktige godkända provisoriska staten för kommunala sjukhuset var följande: Provisorisk stat
för kommunala
sjukhuset.

a) *Afdelningen för icke epidemiska sjukdomar.*

1 Öfverläkare, lön.	3,000: —	
1 Amanuens, jemte rum, värme, belysning, städning och kost, lön.	1,200: —	
2 Sköterskor (bildade), jemte bostad, ljus, värme och kost, lön à 50 mk i månaden	1,200: —	
2 Sköterskor, i öfrigt såsom föregående, men lön å 30 mk i månaden	720: —	
2 Nattsköterskor à 30 mark i månaden	720: —	
2 Städerskor, jemte bostad, värme, lyse och kost, lön à 15 mark i månaden	360: —	
1 Eldare, jemte rum, värme och belysning, lön . .	900: —	
Värme och belysning	7,000: —	
Medicin.	4,000: —	
Underhåll af inventarier	2,000: —	21,100: —

b) *Afdelningen för epidemiska sjukdomar.*

1 Läkare, jemte fri bostad om fyra rum och kök samt värme, lön.	3,000: —	
3 Sköterskor (bildade), jemte bostad, ljus, värme och kost, lön à 50 mk i månaden	1,800: —	
2 Nattsköterskor à 30 mk i månaden	720: —	
1 Städerska, jemte bostad, ljus, värme och kost, lön à 15 mk i månaden	180: —	
1 Dreng } tjenstgöra jemväl vid desinfektions-		
1 Stalldreng } inrättningen, jemte bostad, ljus, värme och kost, lön à 350 mk i året	700: —	
Transport	6,400: —	21,100: —

¹⁾ Stfs prot. den 29 dec. §§ 12 och 13.

	Transport	6,400: —	21,100: —
Värme		1,500: —	
Belysning		1,000: —	
Medicin.		1,000: —	
Underhåll af inventarier		1,000: —	10,900: —

c) *Ekonomie afdelningen.*

1 Syssloman, jemte bostad om två rum och kök samt värme, lön	1,500: —	
Löneförhöjning efter 5 år med 500 mark.		
1 Hushållerska, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön	600: —	
2 Köksor, jemte d:o, lön à 240 mk	480: —	
2 Pigor, jemte d:o, lön à 180 mk	360: —	
2 Kokerskor, jemte d:o, lön à 180 mk	360: —	
1 Öfvertvätterska, jemte bostad, värme, ljus och kost, lön	480: —	
3 Tvätterskor, jemte d:o, lön à 200 mk	600: —	
1 Vaktmästare, jemte d:o, lön	550: —	
2 Drengar, jemte d:o, lön à 350 mk i året.	700: —	
Kost för 110 patienter à 70 penni per dag	28,105: —	
D:o för 27 af personalen à 1 mk per dag	9,855: —	
Värme och belysning	2,500: —	
Underhåll af inventarier	1,800: —	
För oförutsedda utgifter	3,000: —	50,890: —
	Summa	— — 82,890: —

Ifrågasatt ut-
lemnande från
den nya bygg-
nadsordningen
af alla bestäm-
melser rörande
renhållnings-
väsendet.

Genom Magistraten hade till Stadsfullmäktige inkommit Guvernörens i länet remiss af den 19 December i anledning af Doktor E. J. Mellbergs med fleres ansökan att bestämmningar angående renhållningsväsendet icke skulle ingå i stadens nya byggnadsordning, och beslöto¹⁾ Fullmäktige öfversända ärendet till Drätselkammaren, som egde efter Byggnadskontorets hörande till Fullmäktige fordorsammast inkomma med utlåtande i ämnet.

Försändande till
utlandet af tren-
ne tekniker för

Med afseende å sakens synnerliga vikt, för undvikande af ledsamma och dyra misstag, samt då ingen af ledamöterna i Hamnbyggnads De-

¹⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 6.

legationen varit i tillfälle att på ort och ställe i detalj taga kännedom om de anordningar för hamntrafiken, som å senare tid blifvit utförda i utlandets större handelsstäder, framställde Delegationen, hvilken det bland annat ålog att i hithörande dispositioner göra förslag hos Stadsfullmäktige, att för studerande förnämligast af kransystem, kraft- och belysningsanläggningar skulle på en kortare tid af några veckor till Köpenhamn, Lübeck, Hamburg, Bremen samt möjligen några andra utlandets hamnstäder, utresa trenne tekniker af olika fack, nämligen Stadsingeniören H. Norrmén, Arkitekten G. Nyström och Elektroteknikern Th. Neovius, hvilka alla förklarar sig dertill villiga; och funno Fullmäktige skäl till framställningen bifalla¹⁾.

studerande af
kransystem,
kraft och belys-
ningsanläggning-
gar.

Uti 20 fall tillstyrkte Stadsfullmäktige beviljande af finsk medborgarrätt åt utlänningar²⁾ och uti 22 fall tillstånd till bedrifvande af handel eller annan näring³⁾.

Finsk medbor-
garerätt.
Näringsrätt.

Äfven tillstyrkte Stadsfullmäktige bifall till inrättande af ett tionde apotek⁴⁾, i stadsdelen sydvest om Albertsgatan; 2:ne rättigheter till handel med giftiga ämnen⁵⁾; 1 rättighet till handel med droger⁶⁾; samt uti 1 fall rättighet att hålla biljard⁷⁾ för allmänhetens begagnande.

I afseende å handeln med spritdrycker förordade Stadsfullmäktige beviljande af rätt till partihandel med bränvin⁸⁾ uti 15 fall; till minutförsäljning af andra brända och destillerade spritdrycker⁹⁾ än bränvin och sprit uti 5 fall; och till utskänkning¹⁰⁾ uti 9 fall, hvaremot medgifvande af minutförsäljningsrätt i 1 fall¹¹⁾ och utskänkingsrätt i 3 fall¹²⁾ afstyrktes, jemte det Fullmäktige uti 1 fall afgåfvo förklaring öfver besvär, som anförts öfver vägrad utskänkingsrätt¹³⁾.

Handeln med
spritdrycker.

¹⁾ Stfs prot. den 29 dec. § 11. — ²⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 1, den 31 jan. §§ 3 et 4, den 9 mars § 2, den 21 mars § 13, den 25 april § 7, den 9 maj §§ 1, 2 et 3, den 13 juni § 6, den 4 juli §§ 4 et 5, den 12 sept. §§ 1, 2, 3, 20 et 36, den 5 dec. § 3 och 19 dec. §§ 5 et 6. —

³⁾ Stfs prot. den 21 mars § 12, den 25 april § 5, den 13 juni §§ 3, 4 et 5, den 4 juli § 6, den 12 sept. §§ 4, 21, 22, 23 et 37, den 3 okt. §§ 3, 6 et 20, den 24 okt. § 20, den 7 nov. §§ 1 et 2, den 21 nov. §§ 1, 2 et 10, den 5 dec. § 2 och den 29 dec. § 3. — ⁴⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 2. — ⁵⁾ Stfs prot. den 11 april § 2 och den 25 april § 6. — ⁶⁾ Stfs prot. den 25 april § 4. — ⁷⁾ Stfs prot. den 9 mars § 25. — ⁸⁾ Stfs prot. den 17 jan. § 3, den 31 jan. § 14, den 14 febr. § 2, den 9 mars §§ 8 et 9, den 21 mars § 8, den 4 juli § 8, den 12 sept. §§ 8 et 35, den 24 okt. § 3 och den 7 nov. § 4. — ⁹⁾ Stfs prot. den 21 mars § 4, den 4 juli § 8, den 12 sept. § 18, den 7 nov. §§ 3 et 5. — ¹⁰⁾ Stfs prot. den 14 febr. § 3, den 21 mars §§ 3, 6 et 7, den 25 april § 10, den 30 maj § 3, den 12 sept. § 7 och den 29 dec. § 5. — ¹¹⁾ Stfs prot. den 25 april § 8. — ¹²⁾ Stfs prot. den 9 mars § 10 och den 21 mars §§ 2 et 3. — ¹³⁾ Stfs prot. den 14 febr. § 1 och den 9 maj § 4.

Försäljning af
öl och andra
maltdrycker.

Rörande rätt till försäljning af öl och andra maltdrycker, behandlades af Stadsfullmäktige under året 581 särskilda ansökningar och afgafs dervid i de flesta fall tillstyrkande eller afböjande yttrande i öfverensstämmelse med Poliskammarens förslag. I anledning af åtskilliga häraf föranledda besvär infordrades Fullmäktiges förklaring.

Stadsfullmäktige
under år
1893.

Stadsfullmäktige under året voro senator L. Mechelin, (ordf.), professor J. R. Danielson, handlanden J. Tallberg, bandirektörsassistenten Th. Frosterus, professorn H. Holsti, faktorn A. B. Finander, handlanden J. E. Cronvall, magistern E. Nordström, vicehäradshöfdingen F. Jansson, hofrådet W. Brummer, packhusinspektorn V. W. Hougberg, intendenten L. Gripenberg, sjökaptenen F. A. Åström, justitierådman A. Nyberg, handlanden N. A. Turdén, pastor K. T. Broberg, öfverste H. Åkerman, professorn O. Engström, byggmästaren K. G. Sivenius, bankdirektören L. von Pfaler, juriskandidaten K. Castrén, handlanden Hj. Schildt, doktorn R. Hausen, handlanden Th. Stude, apotekaren A. Osberg, doktorn E. Juslin, gårdsegaren, K. R. Åström, stabskapten K. O. Wasastjerna, handlanden P. Sinebrychoff, handlanden W. I. Koro-leff, maskinmästaren J. E. Nordling, boktryckerifaktorn R. Ahlstedt, fattigvårdsinspektören G. A. Helsingius, direktorn E. Biese, arkitekten K. G. Nyström, professorn F. Gustafsson, öfveringenjören Th. Tallqvist (afgången under året och ersatt af bandirektörsassistenten A. Granfelt), referendariesekreteraren J. A. Nordman, protokollssekreteraren T. J. Boisman, konsuln V. Ek, fabrikanten R. Heimberger, bankdirektör A. Norrmén, gårdsegaren F. W. Grönqvist, direktören S. Kullhem, byrådirektören C. B. Federley (viceordf.), arkitekten M. Schjerfbeck, professorn K. R. Wahlfors, handlanden M. Fazer.

Stadsfullmäktiges
sammanträden,
protokoll
och bref.

Stadsfullmäktige sammanträdde under året 22 gånger.

Paragrafantalet i Fullmäktiges protokoll utgjorde 413 och antalet bref, som å Fullmäktiges vägnar aflätos, uppgick till 412.